

รูปแบบภาษาที่ปรากฏตอนท้ายการขอร้องของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย :
ผลสำรวจการใช้ภาษาของผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา

นางไพลิน เจริญผล

548 01590 22

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาต่างประเทศ ภาควิชาภาษาตะวันออก
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2555

- ชื่อสารนิพนธ์ : รูปแบบภาษาที่ปรากฏตอนท้ายการขอร้องของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย :
ผลสำรวจการใช้ภาษาของผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา
(Language Forms Which Appears at the End of Request Sentences of
Thai Japanese Learner : A Comparison of High-school Students and
Undergraduate Students)
- ชื่อผู้ทำสารนิพนธ์ : นางไพลิน เจริญผล
- อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ. ดร. กนกวรรณ เลาหุวรรณกิจ คະตะกิริ
- จำนวนหน้า : 69 หน้า

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ศึกษาข้อความลงท้ายการขอร้องของกลุ่มผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยแยกเป็น
ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาจำนวน 35 คนและผู้เรียนในระดับอุดมศึกษาจำนวน 45 คน โดยนำผล
ไปเปรียบเทียบกับกลุ่มเจ้าของภาษาไทยคนไทย และกลุ่มเจ้าของภาษาญี่ปุ่นคนญี่ปุ่น สถานการณ์
ในแบบทดสอบแบ่งเป็น 6 สถานการณ์ตามสถานะและความสนิทสนม ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดย
แบ่งคำตอบเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ คำแสดงความขอบคุณหรือ “感謝” และคำแสดงการขอร้อง
หรือ “お願い” ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นระดับมัธยมศึกษาใช้คำว่า “感謝” ในการ
ลงท้ายข้อความขอร้องซึ่งมีความใกล้เคียงกับคนไทย ในขณะที่ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นระดับอุดมศึกษา
ใช้คำว่า “お願い” มากกว่าคำว่า “感謝” ซึ่งมีความใกล้เคียงกับคนญี่ปุ่น 2) ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น
ชาวไทยที่มีผลการสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่นในระดับสูงหรือมีประสบการณ์การไปศึกษาต่อที่
ประเทศญี่ปุ่นใช้คำลงท้ายการขอร้องได้ใกล้เคียงกับคนญี่ปุ่นมากขึ้น 3) ความสัมพันธ์กับบุคคลที่
ขอร้องด้วยมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้คำลงท้ายการขอร้องของผู้ทำแบบทดสอบทุกกลุ่ม โดยคนไทย
และผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยเลือกใช้คำลงท้ายการขอร้องตามความสัมพันธ์สนิทหรือไม่สนิทและ
ตามสถานะสูงต่ำของผู้ที่ขอร้องด้วย ในขณะที่คนญี่ปุ่นเลือกใช้ภาษาตามสถานะสูงต่ำมากกว่า
งานวิจัยนี้ทำให้ทราบว่าแม้ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยระดับอุดมศึกษาใช้คำลงท้ายการขอร้องได้
ใกล้เคียงกับคนญี่ปุ่นมากกว่าคนไทย แต่ยังมีอิทธิพลจากภาษาไทยเรื่องการใช้ภาษาตามความสนิท
สนมอยู่

ภาควิชาภาษาตะวันออก

ลายมือชื่อนิติศ.....

สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาต่างประเทศ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์.....

ปีการศึกษา 2555

- 小論文名 : タイ人日本語学習者の依頼の終結部における形式—高校生と大学生の比較— (Language Forms Which Appears at the End of Request Sentences of Thai Japanese Learner : A Comparison of High-school Students and Undergraduate Students)
- 筆者名 : パイリン・チャロンポン
- 指導教員 : カノックワン・ラオハブラナキット・片桐准教授
- ページ数 : 69 ページ

要旨

本研究は、タイ人日本語学習者の 35 人の高校生と 45 人の大学生の依頼の終結形式を調査し、タイ人母語話者と日本人母語話者が使用した形式と比較したものである。調査は、親疎関係と上下の関係で 6 場面を設定し、アンケートで行なった。使用形式は意味で分け、感謝を表す表現が「感謝」、依頼することを繰り返す表現が「お願い」と大きく 2 つに分けた。その結果、次のことがわかった。1) タイ人日本語学習者の高校生は依頼の終結形式にタイ人に近い「感謝」表現を用い、大学生は「感謝」表現より「お願い」表現を用いた。このことから、大学生は、タイ人より日本人に近い形式を用いることがわかった。2) 日本語能力試験のレベルが高い学習者と留学経験がある学習者は、日本人に近い「お願い」表現を用いる傾向があった。3) 上下関係及び新疎関係が使用形式に影響があることもわかった。すなわち、タイ人母語話者とタイ人日本語学習者は上下関係と親疎関係で形式が異なった。しかし、日本人は、形式が大きく異なるのは上下関係だけだった。本研究の結果から、大学生は日本人に近い表現を用いても、親疎関係においては母語のタイ語の転移が残っていることがわかった。

文学部東洋言語学科 院生の署名 :

外国語としての日本語修士課程 主査 :

2012 年度

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีเพราะความกรุณาจากบุคลากรหลายฝ่ายดังนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.กนกวรรณ เลาหบุรณะกิจ คະຕະกิริ ที่คอยให้คำชี้แนะ แนวคิดอันมีค่ายิ่งแก่ผู้เขียน รวมทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรุฒิ จิราสมบัติ อาจารย์ ดร.Hagiwara Takae อาจารย์ Iketani Kiyomi อาจารย์อัชฎายุทธ ชูศรี อาจารย์ ดร.อาทยา อาโอกิ และอาจารย์ท่านอื่นๆ ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ตลอด ระยะเวลาที่ศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ลูกศิษย์คนนี้ รู้สึกซาบซึ้งในความเมตตากรุณา ความเอาใจใส่ของอาจารย์ และคงไม่มีวันนี้หากไม่มีคำชี้แนะ สอนสั่งจากอาจารย์ทุกท่าน

ขอขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร.Uehara Satoshi แห่งมหาวิทยาลัย Tohoku จังหวัดMiyagi ประเทศญี่ปุ่น ศาสตราจารย์อากันดุกะ(Visiting Professor) ประจำโครงการของ The Japan Foundation ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเซี่ยงไฮ้ ที่กรุณาซึ่งข้อบกพร่องและให้คำแนะนำในงานวิจัย

ขอขอบพระคุณอาจารย์ Suda Yuri อาจารย์ Matsui Ikumi อาจารย์พิเศษภาควิชาภาษาญี่ปุ่น คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และอาจารย์กวิตา ฟองสถาพร อาจารย์โรงเรียนสาธิต จุฬาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้คำปรึกษาด้านภาษาญี่ปุ่น ตรวจสอบแบบทดสอบ ช่วย แจกแบบทดสอบและให้คำแนะนำอันมีค่าแก่ผู้เขียน และเป็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนที่คอยช่วยเหลือให้ คำแนะนำตลอดเวลาที่ศึกษา

ขอขอบคุณอาจารย์ ดร.ประพิมพรรณ วงศ์จิตรัตน์ อาจารย์ศูนย์วิจัยพัฒนานวัตกรรมและ ถ่ายทอดเทคโนโลยี คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล ที่ให้คำแนะนำและช่วยเหลือด้าน สถิติในงานวิจัย

ขอขอบคุณเพื่อนๆ รุ่นพี่ รุ่นน้อง ที่เรียนด้วยกันทุกคนที่ช่วยตรวจสอบความถูกต้องใน แบบทดสอบ และให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์กับงานวิจัยและขอขอบคุณนิสิตจากจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย นักเรียนจากโรงเรียนสาธิตจุฬาแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นักเรียนจากโรงเรียน พระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช และเพื่อนๆ รุ่นพี่ รุ่นน้อง เพื่อนๆ ร่วมงานทุกคน ที่กรุณาให้ความร่วมมือ ในการทำแบบทดสอบเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณพ่อ แม่ รวมถึงสามีน้องๆ พี่ๆ และอีกหลายๆท่าน ซึ่งไม่อาจกล่าว ได้หมด ณ ที่นี้ที่คอยเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ เป็นกำลังใจให้กับผู้เขียน ผู้เขียนรู้สึกอุ่นใจและ ซาบซึ้ง จนมิพสิ่งที่ก้าวต่อไปในด้านการศึกษา

สุดท้าย หากงานวิจัยนี้จะมีประโยชน์แม้เพียงเล็กน้อย ผู้เขียนขอมอบความดีเหล่านั้น ให้กับทุกท่านที่กล่าวมานี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาญี่ปุ่น.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	i
สารบัญตาราง.....	iii
สารบัญแผนภาพ.....	iv
บทที่ 1 ความนำและวัตถุประสงค์การวิจัย.....	1
บทที่ 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	3
2.1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการขอรับรอง.....	3
2.2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยความสัมพันธ์กับคู่สนทนา.....	9
2.3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการขอรับรองในภาษาจีน.....	10
บทที่ 3 วิธีการวิจัย.....	12
3.1. คำนิยามและคำที่ใช้ในสารนิพนธ์นี้.....	12
3.2. คำถามของการวิจัย.....	13
3.3. ระเบียบวิธีการวิจัย.....	13
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	25
4.1. ผลคำตอบแยกตามกรณีของกลุ่มต้นแบบ.....	25
4.2. ผลคำตอบแยกตามกรณีของกลุ่มเป้าหมาย.....	27
4.3. เปรียบเทียบผลคำตอบของกลุ่มต้นแบบและกลุ่มเป้าหมาย.....	34
4.4. ประสพการณ์การไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่น.....	43
บทที่ 5 อภิปรายผล.....	45
5.1 คำตอบของคำถามการวิจัย.....	45
5.2 ความแตกต่างการใช้ภาษาของกลุ่มที่สำรวจ.....	46
5.3 ประสพการณ์การไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่นกับการลงท้ายการขอรับรอง.....	49
5.4 ปัจจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคู่สนทนา.....	50

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6 ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน.....	53
บทที่ 7 สรุปเนื้อหาและประเด็นสำหรับการศึกษาค้นคว้าต่อไป	56
บรรณานุกรม.....	58
ภาคผนวก.....	59

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	ข้อมูลและจำนวนกลุ่มต้นแบบที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	14
ตารางที่ 2	ข้อมูลและจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	15
ตารางที่ 3	จำนวน TL ตามผลการสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่น.....	16
ตารางที่ 4	กลุ่มที่สำรวจและรูปแบบแบบทดสอบ.....	17
ตารางที่ 5	สถานการณ์และกรณีในแบบทดสอบ.....	20
ตารางที่ 6	ตัวอย่างข้อความทั้ง 3 ประเภทที่ปรากฏในงานวิจัย.....	21
ตารางที่ 7	ผลอัตราส่วนคำตอบ “感謝” “お願い” “その他” ของกลุ่มต้นแบบ.....	26
ตารางที่ 8	ผลอัตราส่วนคำตอบ “感謝” “お願い” “その他” ของ TL ตามระดับการศึกษา.....	28
ตารางที่ 9	การหาค่านัยสำคัญของระดับการศึกษากับการใช้ “感謝”	29
ตารางที่ 10	การหาค่านัยสำคัญของระดับการศึกษากับการใช้ “お願い”	30
ตารางที่ 11	ผลอัตราส่วนคำตอบ “感謝” “お願い” “その他” ของ TL ตามระดับผล JLPT.....	31
ตารางที่ 12	ความต่างของระดับผล JLPT กับการใช้ “感謝”	33
ตารางที่ 13	ความต่างของระดับผล JLPT กับการใช้ “お願い”	33
ตารางที่ 14	การเปรียบเทียบการใช้ภาษาที่สุภาพน้อยลงเมื่อขอร้องต่อคนสนิท.....	42
ตารางที่ 15	ประสบการณ์การไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่นกับการใช้ “感謝”	43
ตารางที่ 16	ประสบการณ์การไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่นกับการใช้ “お願い”	43

สารบัญแผนภาพ

		หน้า
แผนภาพที่ 1	การเปรียบเทียบคำตอบ “感謝” และ “お願い” ในกรณี “疎・上” ของT, TL และ J.....	35
แผนภาพที่ 2	การเปรียบเทียบคำตอบ “感謝” และ “お願い” ในกรณี “疎・下” ของT, TL และ J.....	36
แผนภาพที่ 3	การเปรียบเทียบคำตอบ “感謝” และ “お願い” ในกรณี “疎・同” ของT, TL และ J.....	37
แผนภาพที่ 4	การเปรียบเทียบคำตอบ “感謝” และ “お願い” ในกรณี “新・上” ของT, TL และ J.....	38
แผนภาพที่ 5	การเปรียบเทียบคำตอบ “感謝” และ “お願い” ในกรณี “新・下” ของT, TL และ J.....	39
แผนภาพที่ 6	การเปรียบเทียบคำตอบ “感謝” และ “お願い” ในกรณี “新・同” ของT, TL และ J.....	46
แผนภาพที่ 7	การแสดงความขอบคุณที่แตกต่างกันในภาษาไทยและภาษาญี่ปุ่น.....	47

บทที่ 1 ความนำและวัตถุประสงค์การวิจัย

การสื่อสารทางเดียวเช่น การเขียนข้อความ(โน้ต)แนบเอกสาร การส่งข้อความทางโทรศัพท์มือถือเป็นการสื่อสารที่ผู้เขียนหรือผู้ส่งข้อความไม่ทราบความคิดเห็นของอีกฝ่าย แต่ถ่ายทอดความคิดของตนเองเป็นตัวอักษร และหากข้อความนั้นเป็นการขอร้องเพื่อให้อีกฝ่ายทำตามจุดประสงค์ของตนแล้ว ยิ่งต้องมีความระมัดระวังในการใช้ภาษาให้ถูกต้อง และเหมาะสมกับสถานะของบุคคลที่ขอร้อง รวมถึงต้องใช้ภาษาแสดงความสุภาพเพื่อไม่ให้เป็นการบังคับให้อีกฝ่ายยอมรับการขอร้อง อย่างไรก็ตาม การเขียนหรือส่งข้อความ ไม่มีการกำหนดรูปแบบไว้อย่างชัดเจน ดังนั้น ผู้เขียนหรือส่งข้อความจะเขียนอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับสถานการณ์ที่ต้องขอร้องและบุคคลที่ต้องขอร้องด้วย ทั้งนี้ ในแต่ละภาษาอาจมีรูปแบบการเขียนที่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้เรียนควรเขียนให้ถูกต้องตามหลักของภาษานั้นๆ เพราะหากเขียนไม่ถูกต้องตามหลักภาษานั้นๆ อาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดขึ้นได้ เช่น

カノックワン (2012) กล่าวถึงข้อความที่ผู้เรียนคนหนึ่งเขียนข้อความ(โน้ต)แนบเอกสารถึงอาจารย์คนญี่ปุ่นท่านหนึ่งดังต่อไปนี้

“おはようございます。私OOです。日本語のチェックをしてください
ますか。 ありがとうございます”

“สวัสดีค่ะ หนูชื่อOO ค่ะ ช่วยตรวจภาษาญี่ปุ่นให้หน่อยได้ไหมคะ ขอบคุณค่ะ”

(カノックワン 2012:35) (แปลโดย ผู้วิจัย)

เมื่อแปลเป็นภาษาไทยแล้ว ข้อความขอร้องนี้เป็นข้อความขอร้องทั่วไปในภาษาไทยที่ในตอนท้ายผู้ขอร้องจะแสดงการขอบคุณจึงไม่น่ามีปัญหาใดๆ แต่ในทางกลับกัน เมื่ออาจารย์คนญี่ปุ่นอ่านข้อความนี้แล้ว กลับคิดว่า

“勝手に決めないで！まだやると決めていないのに”

“ยังไม่ได้ตัดสินใจว่าจะทำให้หรือไม่ทำ มาคิดเองได้ยังไง”

(カノックワン 2012:35) (แปลโดย ผู้วิจัย)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ผู้เรียนคนนี้อาจเขียนข้อความขอร้องโดยการแปลจากภาษาไทยเป็นภาษาญี่ปุ่น ซึ่งカノックワン ได้อธิบายเรื่องความแตกต่างของ “ありがとうございます” และ “よろしくお願いします” ไว้ดังนี้

“ “ありがとうございます” จะใช้ได้เมื่อได้รับการยินยอมและตกลงจากอีกฝ่ายแล้ว หากยังไม่ได้รับการยินยอมหรือตกลงจากอีกฝ่ายจะใช้ “よろしくお願いします” ”

(カノックワン 2012:35) (แปลโดย ผู้วิจัย)

จะเห็นว่าภาษาญี่ปุ่นไม่สามารถแสดงการขอบคุณหลังข้อความขอร้องได้ทันที เนื่องจากยังไม่ได้รับการยินยอมจากอีกฝ่าย ในขณะที่ภาษาไทยสามารถแสดงการขอบคุณหลังข้อความขอร้องได้และจากความแตกต่างในการแสดงความคิดเห็นนี้อาจส่งผลต่อผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยได้

ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงมีจุดประสงค์เพื่อสำรวจการใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยว่าใช้ข้อความที่มีความหมายใด และมีการใช้ภาษาได้ใกล้เคียงกับคนไทยหรือคนญี่ปุ่น และผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีระดับผลสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่นต่างกัน ใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องที่ต่างกันหรือไม่ รวมถึงประสบการณ์การไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่นเป็นปัจจัยหนึ่งในการใช้ภาษาญี่ปุ่นได้ใกล้เคียงกับคนญี่ปุ่นหรือไม่

งานวิจัยนี้จึงสร้างแบบทดสอบเพื่อทำการสำรวจและแบ่งกลุ่มคนเป็น 2 กลุ่มใหญ่ๆคือ กลุ่มต้นแบบได้แก่ คนไทยและคนญี่ปุ่น กลุ่มเป้าหมายได้แก่ ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย โดยให้ทั้งสองกลุ่มทำแบบทดสอบเขียนข้อความลงท้ายการขอร้อง โดยจัดสถานการณ์ในแบบทดสอบเป็น 6 กรณีตามสถานะที่สูงกว่า เท่ากัน และต่ำกว่า และมีความสนิทสนมต่างกันกับผู้ที่ทำแบบทดสอบ

ทั้งนี้ได้ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบทที่ 2 อธิบายขั้นตอนและระเบียบวิธีวิจัยในบทที่ 3 เสนอผลการวิจัยในบทที่ 4 อภิปรายผลในบทที่ 5 เสนอแนวทางการเรียนการสอนในบทที่ 6 พร้อมทั้งสรุปเนื้อหาประเด็นสำหรับการศึกษาค้นคว้าต่อไปในบทที่ 7 ตามลำดับ

บทที่ 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยต่างๆเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัยเรื่อง “รูปแบบภาษาที่ปรากฏตอนท้ายการขอร้องของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย : ผลสำรวจการใช้ภาษาของผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา” ทำให้สามารถแบ่งงานวิจัยต่างๆเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการขอร้อง 2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยความสัมพันธ์กับคู่สนทนา 2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการขอร้องในภาษาจีน

2.1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการขอร้อง

งานวิจัยนี้เกี่ยวข้องกับการขอร้องที่เป็นการสื่อสารทางเดียว และเน้นที่ข้อความลงท้ายการขอร้อง งานวิจัยที่นำมาอ้างอิงครั้งนี้จึงเป็นงานวิจัยเกี่ยวกับการขอร้องด้วยการสื่อสารทางเดียว คือ การเขียนจดหมาย การเขียนอีเมลล์ และแบ่งเป็น 2.1.1 การขอร้องในภาษาไทย 2.1.2 การขอร้องในภาษาญี่ปุ่น รายละเอียดมีดังต่อไปนี้

2.1.1 การขอร้องในภาษาไทย

สุนัดดา (2001) ศึกษาการขอร้องในภาษาไทย โดยใช้แบบสอบถามทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง 150 คน ตัวแปรในแบบสอบถามแบ่งเป็นเรื่องที่ขอร้องได้ง่ายและเรื่องที่ขอร้องได้ยาก และสถานภาพที่สูงกว่า เท่ากัน ต่ำกว่าของผู้ที่ต้องขอร้อง จากการสำรวจมีข้อความที่ใช้ในการขอร้องทั้งสิ้น 1500 ข้อความ สุนัดดาจำแนกกลวิธีแสดงการขอร้องในภาษาไทยเป็น 2 กลวิธีใหญ่ๆ คือ การขอร้องอย่างตรงไปตรงมา และการขอร้องอย่างไม่ตรงไปตรงมา กลวิธีการขอร้องอย่างตรงไปตรงมาแบ่งเป็น กลวิธีการขอร้องอย่างตรงไปตรงมาที่ไม่มีมีส่วนตกแต่ง และกลวิธีการขอร้องอย่างตรงไปตรงมาที่มีส่วนตกแต่ง การแบ่งว่าการขอร้องนั้นมีส่วนตกแต่งหรือไม่ ดูได้จาก การที่ผู้พูดตกแต่งข้อความที่แสดงการขอร้องใหม่ พยายามใช้ข้อความที่จะไม่รบกวนหรือสร้างความเดือดร้อนใจให้แก่ผู้ฟังมากเกินไป การขอร้องครั้งหนึ่งอาจใช้มากกว่า 1 กลวิธี และกลวิธีการตกแต่งข้อความสามารถแบ่งย่อยได้ 8 วิธีดังนี้

- 1) การลดความรุนแรงของสถานการณ์ คือ พยายามเลือกถ้อยคำที่ช่วยให้จุดมุ่งหมายหรือสิ่งที่ผู้พูดต้องการเป็นเรื่องเล็กน้อย เป็นลักษณะการขอให้ผู้ฟังยินดีมาทำให้มากกว่าการบังคับหรือ ยัดเยียด เช่น

- ตัวอย่างที่ 7¹ สถานการณ์ที่ผู้พูดซึ่งเป็นนักเรียนขอให้อาจารย์ช่วยอธิบายงานบางอย่างให้เวลาว่าง
- “อาจารย์คะ ที่อาจารย์สั่งงานให้ทำหนูยังไม่ค่อยเข้าใจ ช่วยอธิบายอธิบายให้หนูอีกสักครั้งเถอะนะคะอาจารย์”
- 2) การยกย่องและให้เกียรติผู้ฟัง คือ กลวิธีแสดงความสุภาพอ่อนน้อม ให้เกียรติ ให้ผู้ฟังรู้สึกพึงพอใจและมีทัศนคติที่ดีต่อผู้พูด เช่น
- ตัวอย่างที่ 14² สถานการณ์ที่ผู้พูดซึ่งเป็นนักเรียนขอให้อาจารย์ช่วยอธิบายงานบางอย่างให้เวลาว่าง
- “อาจารย์คะ หนูขอความกรุณาให้อาจารย์ช่วยอธิบายซ้ำได้ไหมคะ หนูไม่เข้าใจนะคะ”
- 3) การแสดงความเป็นกันเอง คือ กลวิธีพูดเพื่อลดระยะความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง ให้มีความเป็นกันเองเป็นกลุ่มเดียวกัน เช่น
- ตัวอย่างที่ 19³ สถานการณ์ที่ผู้พูดซึ่งเป็นนักเรียนต้องการขอยืมคอมพิวเตอร์ของเพื่อนนักเรียนด้วยกันเพื่อทำธุระจำเป็นบางอย่างเป็นเวลาหลายวัน
- “เฮ้ยเพื่อน เราต้องทำรายงานส่งอาจารย์ อยากรืมคอมพิวเตอร์หน่อย สักอาทิตย์จะเอามาคืนนะ”
- 4) การเสนอทางเลือก คือ กลวิธีให้ทางเลือกแก่ผู้ฟังที่จะตอบรับหรือปฏิเสธการขอร้องได้ อาจเป็นการถามความสามารถ หรือตั้งเงื่อนไข สุนด์คากล่าวว่าการเสนอทางเลือกแสดงโดยนัยว่า “ผู้พูดไม่ได้ที่กักหรือคว่นสรุปว่าผู้ฟังเต็มใจหรือสามารถทำสิ่งที่ผู้พูดต้องการได้” สุนด์คา (2001:28) เช่น
- ตัวอย่างที่ 22⁴ สถานการณ์ที่ผู้พูดซึ่งเป็นนักเรียนขอให้อาจารย์ช่วยทำงานบางอย่างของนักเรียนให้เสร็จในวันเสาร์ซึ่งตรงกับวันปีใหม่
- “อาจารย์คะ จะเป็นการรบกวนไปไหมคะ ถ้าหนูจะขอให้อาจารย์สอนเพิ่มเติมในวันเสาร์ ไม่ทราบว่าอาจารย์จะว่างไหมคะ”
- 5) การแสดงความเกรงใจ คือ กลวิธีแสดงความรู้สึกรู้สึกของผู้พูด ว่ามีความเกรงใจต่อการขอร้องนั้นๆที่อาจนำความลำบากใจให้แก่ผู้ฟัง แต่ไม่สามารถเลี่ยงได้ อาจ

¹ ลำดับตัวอย่างตามเอกสารอ้างอิง สุนด์คา (2001:22)

² ลำดับตัวอย่างตามเอกสารอ้างอิง สุนด์คา (2001:26)

³ ลำดับตัวอย่างตามเอกสารอ้างอิง สุนด์คา (2001:27)

⁴ ลำดับตัวอย่างตามเอกสารอ้างอิง สุนด์คา (2001:28)

แสดงได้ด้วยการกล่าวคำแสดงความรู้สึกเกรงใจตรงๆ การกล่าวขอโทษ การกล่าวยอมรับว่าบกพร่องหรือทำให้ลำบากใจ เช่น

ตัวอย่างที่ 34⁵ สถานการณ์ที่ผู้พูดซึ่งเป็นอาจารย์ถูกกล่าวหาว่าทำผิดทางวินัย ทั้งที่ไม่เป็นความจริง ผู้พูดทราบว่านักเรียนอยู่ในเหตุการณ์ จะขอให้นักเรียนช่วยเป็นพยานยืนยันความจริง

“เธอจะ คือนั้นมีเรื่องเดือดร้อน เธอช่วยฉันติดต่อคุณ...หน่อยได้ไหม ต้องรีบแล้วด้วย รบกวนเธอหน่อย ยังไงก็ช่วยๆหน่อยนะ”

6) การแสดงเหตุผล คือ กลวิธีบอกเหตุผลลงใจที่ต้องรบกวนเช่น ปัญหาหรือผลร้ายที่อาจตามมา เพื่อแสดงว่าไม่เจตนาสร้างความเดือดร้อน เช่น

ตัวอย่างที่ 41⁶ สถานการณ์ที่ผู้พูดซึ่งเป็นอาจารย์ถูกกล่าวหาว่าทำผิดทางวินัย ทั้งที่ไม่เป็นความจริง ผู้พูดทราบว่านักเรียนอยู่ในเหตุการณ์ จะขอให้นักเรียนช่วยเป็นพยานยืนยันความจริง

“จตุรงค์ วันนี้ที่มีเรื่องนะ เธออยู่ในเหตุการณ์ด้วย เธอช่วยเป็นพยานให้ครูหน่อยนะ เธอก็เห็นใช้ไหม”

7) การเสนอข้อแลกเปลี่ยน คือ กลวิธีเสนอสิ่งหนึ่งให้ผู้ฟังเพื่อแลกหรือชดเชยกับการขอให้ทำบางสิ่งบางอย่างให้กับผู้พูด เช่น

ตัวอย่างที่ 46⁷ สถานการณ์ที่ผู้พูดซึ่งเป็นนักเรียนต้องการขอยืมคอมพิวเตอร์ของเพื่อนนักเรียนด้วยกันเพื่อทำธุระจำเป็นบางอย่างเป็นเวลาหลายวัน

“ขอยืมคอมใช้สัก 2 วันได้ไหม คอมบ้านเราเสีย ถ้าไปเอาวิทยุเราไปฟังแทนก่อนแล้วกัน เราให้ยืมหลายวันเลย”

8) การสำนึกบุญคุณ คือ กลวิธีแสดงว่าผู้พูดตระหนักถึงพระคุณของผู้มีพระคุณคือผู้ฟังเป็นการแสดงความสุภาพอย่างหนึ่ง กลวิธีการสำนึกบุญคุณอาจเป็นการแสดงการขอบคุณได้ เช่น

ตัวอย่างที่ 50⁸ สถานการณ์ที่ผู้พูดซึ่งเป็นนักเรียนขอให้เพื่อนช่วยพิมพ์งานบางอย่างของนักเรียนให้ในวันเสาร์ ซึ่งตรงกับวันปีใหม่

⁵ ลำดับตัวอย่างตามเอกสารอ้างอิง สุนัดดา (2001:34)

⁶ ลำดับตัวอย่างตามเอกสารอ้างอิง สุนัดดา (2001:38)

⁷ ลำดับตัวอย่างตามเอกสารอ้างอิง สุนัดดา (2001:41)

⁸ ลำดับตัวอย่างตามเอกสารอ้างอิง สุนัดดา (2001:43)

“เธอเรารู้ว่าเธอเก่ง ช่วยแปลงานชิ้นนี้ให้เราชิ้นหนึ่งนะ มีไม่มากหรอก เราจะใช้ในวันเสาร์นี้ เธอทำให้เราได้ไหม ถ้าทำได้เราจะขอบคุณเป็นอย่างมาก”

จากกลวิธีที่กล่าวมาข้างต้นนี้ กลวิธีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้คือ 5) การแสดงความเกรงใจ และ 8) กลวิธีการสำนึกบุญคุณ เพราะมีการใช้คำว่า “รบกวน” และคำว่า “ขอบคุณ” ในกรณีดังกล่าว อย่างไรก็ตาม งานวิจัยของสุนัดดา มีจุดประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการในการขอร้องของภาษาไทย มิใช่การลงท้ายข้อความขอร้องภาษาญี่ปุ่นซึ่งเป็นจุดประสงค์ของวิจัยนี้ ดังนั้น จะขอกล่าวถึงการลงท้ายการขอร้องในภาษาญี่ปุ่นในลำดับต่อมา

2.1.2 การขอร้องในภาษาญี่ปุ่น

宮本 (2004) กล่าวใน “手紙と E メールにおけるタイ語表現法” ถึง “よろしくお願いします” ว่า “よろしくお願いします” “ไม่มีคำแปลที่ตรงตัวภาษาไทย ถ้าหากต้องการเขียน “よろしくお願いします” ในภาษาญี่ปุ่นให้เป็นภาษาไทยจะมีความหมายดังต่อไปนี้

1) กรณีทางการ	เขียนแทนด้วย	“จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ”
2) กรณีเขียนถึงคนที่สถานะเท่ากัน	เขียนแทนด้วย	“หวังอย่างยิ่งในความกรุณาของคุณ”
3) กรณีเขียนถึงคนที่สถานะสูงกว่า	เขียนแทนด้วย	“หวังอย่างยิ่งในความกรุณาจากท่าน”
4) กรณีเขียนถึงคนที่สถานะต่ำกว่า	เขียนแทนด้วย	“หวังว่า <u>ข้าง</u> คงไม่ขัดข้องนะคะ” (<u>ข้าง</u> คือ ชื่อของกลุ่มสนทนา)
5) กรณีเขียนถึงคนที่สถานะต่ำกว่า	เขียนแทนด้วย	“ขอขอบคุณล่วงหน้า”
6) กรณีเขียนถึงคนที่สถานะสูงกว่า	เขียนแทนด้วย	“ขอขอบพระคุณล่วงหน้า”
7) กรณีเขียนถึงคนที่เคารพ	เขียนแทนด้วย	“ขอกราบขอบพระคุณล่วงหน้า”

(宮本 2004:31-32) (แปลโดย ผู้วิจัย)

ทั้งนี้ 宮本 กล่าวว่าในกรณีการเขียนจดหมายเพื่อขอร้อง ภาษาญี่ปุ่นจะลงท้ายจดหมายด้วย “どうぞよろしくお願いします” ซึ่ง “どうぞよろしくお願いします” หากแปลเป็นภาษาไทยจะมีความหมายว่า “ขอขอบคุณล่วงหน้าเป็นอย่างสูง” “(ผม หรือ ฉัน) หวังอย่างยิ่งในความช่วยเหลือจากคุณ” “(หนู หรือ ผม หรือ ดิฉัน)หวังเป็นอย่างยิ่งในความกรุณาจากท่าน (อาจารย์ หรือ คุณลุง)” (หน้า 122)

จากที่ 宮本 กล่าวมาจะเห็นว่า “よろしくお願いします” และ “どうぞよろしく
 お願いします” สามารถเขียนแทนด้วยภาษาไทยได้สองความหมายคือ ความหมายแสดงการ
 ขอบคุณ และความหมายเชิงการคาดหวังจากคู่สนทนาหรือผู้ที่เขียนจดหมายถึง

อย่างไรก็ตาม ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นจะเขียนลงท้ายข้อความขอเรื่องด้วยการใช้ “よろしくお
 願いします” และ “どうぞよろしくお願いします” เพื่อแทนความหมายขอบคุณหรือ
 ความหมายเชิงคาดหวัง หรือเขียนแสดงความขอบคุณด้วย “ありがとうございます” ซึ่ง
 เป็นการแปลตรงตัวจากภาษาไทย จะขอกว่าในงานวิจัยต่อมา

宮崎 (2006:22-31) ศึกษารูปแบบการเขียนอีเมลล์ขอเรื่องของคนญี่ปุ่นและผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น
 ชาวไทย กลุ่มตัวอย่างคือ คนญี่ปุ่นจำนวน 4 คน ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยที่อาศัยอยู่ที่ประเทศไทย
 จำนวน 3 คน อาศัยอยู่ที่ประเทศญี่ปุ่นจำนวน 1 คน สถานการณ์กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างเขียนอีเมลล์
 ขอเรื่องยังผู้ที่มีสถานะเท่ากันและมีความสนิทสนมกัน และผู้ที่มีสถานะสูงกว่าผู้เขียนและไม่มี ความ
 สนิทสนมกัน เพื่อศึกษารูปแบบและวิเคราะห์ลำดับการเขียนอีเมลล์ขอเรื่อง รวมถึงศึกษาข้อความที่
 อาจเป็นการเสียมารยาทต่อคู่สนทนาในผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย

ผลจากการวิจัยของ 宮崎 พบข้อแตกต่างในการเขียนอีเมลล์ขอเรื่องในส่วนการเขียนลงท้าย
 ข้อความการขอเรื่องในกรณีขอเรื่องต่อผู้ที่มีสถานะเท่ากันและมีความสนิทสนมกันและกรณีขอเรื่อง
 ต่อผู้ที่มีสถานะสูงกว่าและไม่มี ความสนิทสนมกันมีผลใกล้เคียงกันคือ คนญี่ปุ่นทุกคน(กรณีขอเรื่อง
 ต่อผู้ที่มีสถานะเท่ากันและมีความสนิทสนมกัน) และ 3 คนใน 4 คน(กรณีขอเรื่องต่อผู้ที่มีสถานะสูง
 กว่าและไม่มี ความสนิทสนมกัน) จบการขอเรื่องด้วยการขอให้ตอบกลับ (返信要求) เช่น “返
 事待ってます〜” “ご連絡をお待ち申し上げます” ในขณะที่ผู้เรียนคน
 ไทยจบการขอเรื่องด้วยการขอให้ตอบกลับ (返信要求) เพียง 1 คนเท่านั้น และผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น
 ชาวไทย 1 คนใน 4 คนของทั้งสองกรณีจบการขอเรื่องด้วยคำขอบคุณ “どうもありがとう”
 ซึ่งจะไม่พบการขอบคุณในการขอเรื่องของคนญี่ปุ่น

ทั้งนี้ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย 2 คนใน 4 คนได้ตั้งชื่อเรื่องในการเขียนอีเมลล์ว่า “お願
 いします” แล้ว 宮崎 จึงแสดงความเห็นว่า อาจเป็นเพราะผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยได้เขียน “お
 願いします” ในหัวเรื่องแล้ว จึงไม่จำเป็นต้องกล่าวซ้ำอีกในตอนท้าย และกล่าวว่ากรณีที่ผู้เรียน
 ภาษาญี่ปุ่นชาวไทยเขียนจบอีเมลล์การขอเรื่องด้วยคำขอบคุณนั้นเป็นผลการถ่ายโอนทางภาษาจาก
 ภาษาไทย

宮崎 (2007:13-24) ศึกษารูปแบบการเขียนอีเมลล์ขอเรื่องของคนญี่ปุ่นและผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น
 ชาวไทย กลุ่มตัวอย่างคือ คนญี่ปุ่นจำนวน 14 คน ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยจำนวน 14 คนซึ่งไม่

เคยอาศัยอยู่ที่ประเทศญี่ปุ่นเกิน 1 เดือน จุดประสงค์เพื่อดูว่ากลุ่มตัวอย่างสามารถเขียนอีเมลล์ขอเรื่องได้อย่างเป็นกันเองหรือไม่จึงใช้สถานการณ์การเขียนอีเมลล์ของเรื่องถึงเพื่อนที่สนิทสนมกัน

ผลการวิจัยพบว่าการเขียนอีเมลล์ขอเรื่องของคนญี่ปุ่นมีอัตราส่วนการลงท้ายการขอเรื่อง (依頼の終結) ด้วย “よろしくお願いします” เพียง 36% แต่จะใช้คำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน เช่น “そんなわけで時間があればヨロシク!!” และ “ご面倒かとは思いますが、どうかご協力よろしくお願いします。() _ ()” ทั้งนี้ 宮崎 อ้างอิงถึงหนังสือ『日本語 Eメールの書き方』 หรือ “คู่มือในการเขียนอีเมลล์ภาษาญี่ปุ่น” ว่า “よろしくお願いします” เป็นคำที่ใช้เขียนจบการขอเรื่อง (お願いのむすび)

ในขณะที่ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย 50% ใช้ลงท้ายการขอเรื่อง (依頼の終結) เช่น “返事を待ってる。よろしく” และ “お願いしますね” 宮崎 กล่าวว่า การลงท้าย “お願いしますね” ด้วย “ね” เป็นจุดที่ต้องระวังเนื่องจากการใช้ “ね” ให้ความรู้สึกบีบบังคับให้อีกฝ่ายยอมรับการขอเรื่อง

นอกจากนี้ ในส่วนจบการเขียนอีเมลล์พบการจบอีเมลล์ด้วยการลงชื่อทั้งในคนญี่ปุ่นและคนไทย แต่ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย 14% หรือ 2 คนจบอีเมลล์การขอเรื่องด้วยคำขอบคุณ เช่น “お願いしますね。どうもありがとう” 宮崎 วิเคราะห์เรื่องการใช้อำขอบคุณของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นว่าเป็นผลมาจากการแปลคำว่า “ขอบคุณ” ในภาษาไทยมาเป็นภาษาญี่ปุ่น และกล่าวเสริมดังต่อไปนี้

“ในภาษาญี่ปุ่นจะไม่แสดงการขอบคุณหากฝ่ายที่ถูกขอเรื่องยังไม่ตอบรับการขอเรื่องนั้นๆ และการแสดงการขอบคุณล่วงหน้านี้เป็นเหมือนการบีบบังคับให้ฝ่ายที่ถูกขอเรื่องยอมรับการขอเรื่องนั้นๆ จึงเป็นส่วนที่ต้องระมัดระวังในการเขียนอีเมลล์ขอเรื่อง”

(宮崎 2007:21) (แปลโดย ผู้วิจัย)

ข้อความข้างต้นนี้ ตรงกับงานของ カノックワン (2012) ที่กล่าวในบทนำว่าภาษาญี่ปุ่นจะกล่าว “ありがとうございます” เมื่อได้รับความยินยอมจากอีกฝ่ายแล้วเท่านั้น หากยังไม่ได้รับความยินยอมต้องกล่าว “よろしくお願いします”

อย่างไรก็ตาม จะเห็นว่าการแสดงความขอบคุณในภาษาไทยและภาษาญี่ปุ่นมีความแตกต่างกัน จึงขอกว่าเรื่องความแตกต่างในการแสดงความขอบคุณกับการขอเรื่องในลำดับต่อมา

スィリラット (2006:37-55) ศึกษากรณีที่ควรแสดงความขอบคุณคือ เมื่อทำการขอเรื่องแล้วได้รับการตอบรับ และเมื่อได้รับการเสนอความช่วยเหลือ กลุ่มตัวอย่างคือ คนไทยและคนญี่ปุ่นในช่วงอายุ 20-70 ปี ทั้งชายและหญิงจำนวน 240 คน สถานการณ์กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างตอบกลับเมื่อได้รับการตกลงทำตามข้อขอเรื่องของตนและเมื่อได้รับการเสนอความช่วยเหลือจากคู่

สนทนาที่มีสถานะต่างกันคือ สูงกว่า เท่ากัน ต่ำกว่ากลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่าคนไทยและคนญี่ปุ่นใช้คำแสดงความขอบคุณที่แตกต่างกันคือ คนญี่ปุ่นในทุกช่วงอายุ ทั้งชายและหญิง ทั้งสองสถานการณ์กล่าวคำขอบคุณเมื่ออีกฝ่ายเป็นเพื่อนหรือมีสถานะที่ต่ำกว่าตน หากอีกฝ่ายมีสถานะที่สูงกว่าคนญี่ปุ่นจะใช้คำขอโทษ (謝罪) เช่น “すみません” แทน ในขณะที่คนไทยในทุกช่วงอายุ ทั้งชายและหญิง ทั้งสองสถานการณ์ และไม่ว่าผู้ที่ขอร้องอยู่ในสถานะสูงต่ำหรือเท่ากันกับตนจะกล่าวคำขอบคุณเป็นหลัก

จึงอาจกล่าวได้ว่า การแสดงการขอบคุณในภาษาญี่ปุ่นมีความซับซ้อนมากกว่าภาษาไทย เพราะภาษาไทยไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์ที่อีกฝ่ายตอบรับการขอร้องหรืออีกฝ่ายเสนอความช่วยเหลือและสถานะของอีกฝ่ายเป็นอย่างไร ภาษาไทยจะแสดงความขอบคุณ แต่ภาษาญี่ปุ่นต้องดูความสัมพันธ์ของอีกฝ่ายก่อนจะคำขอบคุณหรือขอโทษ (謝罪) ทั้งนี้ ในงานวิจัยนี้จะไม่ดูรายละเอียดในการกล่าวคำขอโทษ (謝罪) ในภาษาญี่ปุ่น เพราะไม่มีการใช้คำโทษแสดงความขอบคุณในภาษาไทย

2.2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยความสัมพันธ์กับคู่สนทนา

สิงหชาติ (2006) ศึกษาการกล่าวคำขอบคุณในสังคมไทย โดยให้คำจำกัดความ “การกล่าวขอบคุณ” ว่า “หมายถึงการที่ผู้พูดใช้คำพูดเพื่อแสดงความขอบคุณแก่ผู้ฟัง เมื่อผู้ฟังได้มอบสิ่งของหรือการกระทำบางสิ่งบางอย่างให้กับผู้พูด และผู้พูดรู้สึกขอบคุณหรือสำนึกบุญคุณต่อการกระทำนั้นๆ” (หน้า 1) ทั้งนี้ สิงหชาติวิเคราะห์ตัวแปรของรูปแบบการกล่าวขอบคุณในสังคมไทยตามความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟังว่า การที่คนไทยจะเลือกกล่าว “ขอบคุณ” หรือ “ขอบใจ” ขึ้นอยู่กับสถานะทางสังคมและอายุของผู้ฟังเมื่อเทียบกับผู้พูดว่าสูงกว่าหรือต่ำกว่า แต่สำหรับคนที่มีสถานะเท่ากันหรืออายุเท่ากันจะเลือกใช้ตามความสนิทสนมคือ ถ้าเป็นผู้ที่ผู้พูดไม่สนิทด้วยจะกล่าว “ขอบคุณ” ถ้าเป็นผู้ที่สนิทด้วยจะกล่าว “ขอบใจ” เช่นเดียวกับคนที่มีสถานะหรืออายุต่ำกว่า

นอกจากการใช้ภาษาที่แตกต่างกันตามความสัมพันธ์กับคู่สนทนาในการแสดงความขอบคุณในภาษาไทยแล้ว ยังมีงานวิจัยอื่นที่แสดงว่าความสัมพันธ์กับคู่สนทนามีผลต่อการเลือกใช้ภาษาดังนี้

ルンティロー (2004:46-55) ศึกษาและเปรียบเทียบรูปแบบการปฏิเสธข้อเสนอของคนไทยและคนญี่ปุ่น กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย 20 คน ผู้เรียนภาษาไทยชาวญี่ปุ่น 20 คน โดยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามซึ่งเป็นภาษาแม่ก่อน จากนั้นจึงทำแบบสอบถามภาษาที่กำลังศึกษาเพื่อศึกษาเรื่องการถ่ายโอนจากภาษาแม่ สถานการณ์กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างปฏิเสธข้อเสนอของคู่สนทนาที่มีความต่างในเรื่องความสนิทสนมและสถานะคือ สูงกว่า(อาจารย์และแม่)

ต่ำกว่า(รุ่นน้องและน้องสาว) เท่ากัน(เพื่อน) ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการใช้ภาษาทั้งในภาษาไทยและภาษาญี่ปุ่นแตกต่างกันไปตามความสัมพันธ์กับคู่สนทนา โดยในภาษาไทยและภาษาญี่ปุ่นมีจุดที่เหมือนกันคือใช้ภาษาต่างกันในเพื่อนสนิทหรือไม่สนิท และจุดต่างที่ภาษาญี่ปุ่นมีแต่ภาษาไทยไม่มีคือ ภาษาญี่ปุ่นจะเลือกใช้ภาษาโดยดูว่าคู่สนทนาเป็นคนในครอบครัวหรือไม่ประกอบด้วย

กล่าวคือ คนญี่ปุ่นไม่แบ่งรูปแบบภาษาตามความสนิทหรือไม่สนิทในคนที่มีความสถานะสูงและต่ำกว่าคน แต่แบ่งการใช้ภาษาตามความสนิทหรือไม่สนิทในคนที่มีความสถานะเท่ากัน และใช้ภาษากับคนในครอบครัวด้วยรูปแบบภาษาที่เหมือนใช้กับคนที่มีความสถานะต่ำกว่า การแบ่งลักษณะนี้เป็นลักษณะการแบ่งคนแบบ “ウチ・ソト” ในภาษาญี่ปุ่นที่ค่านึงว่าผู้ที่สนทนาด้วยเป็นคนในหรือคนนอกเพื่อเป็นหลักในการเลือกใช้ภาษา

จากข้อแตกต่างเรื่องการใช้ภาษาตามความสัมพันธ์นี้ ルンテ ィーラ— กล่าวถึงความแตกต่างเรื่องรูปแบบการใช้ภาษานี้เป็นข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นได้ง่ายในผู้เรียนภาษาทั้งสองคือ ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยอาจใช้ภาษากับผู้ที่สนทนาตามแบบภาษาไทยที่มีการใช้ภาษาแตกต่างกันไปตามสถานะและความสนิทสนมของอีกฝ่าย ในขณะที่ผู้เรียนภาษาไทยชาวญี่ปุ่นใช้รูปแบบภาษาญี่ปุ่นแบบ “ウチ・ソト” ในการติดต่อสื่อสารเช่นกัน

2.3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการขอเรื่องในภาษาจีน

大友 (2009:61-72) ศึกษารูปแบบการขอเรื่องในภาษาญี่ปุ่นและภาษาจีน กลุ่มตัวอย่างคือคนญี่ปุ่น 30 คน และคนจีน 30 คน สถานการณ์กำหนดให้กลุ่มตัวอย่างเขียนอีเมลล์ขอเรื่องให้ช่วยเพื่อนของตนทำการวิจัย โดยเขียนอีเมลล์ขอเรื่องถึง อาจารย์ที่สนิทกัน รุ่นพี่ที่สนิทกัน รุ่นน้องที่สนิทกัน งานวิจัยพบว่าลำดับและรูปแบบการเขียนอีเมลล์ในภาษาญี่ปุ่นและภาษาจีนมีความแตกต่างกันเช่น การใช้ “よろしくお願いします” การขอบคุณและการขอโทษ ทั้งนี้ 大友 ได้กล่าวถึงการจบการขอเรื่องด้วยการกล่าว “よろしくお願いします” ในภาษาญี่ปุ่นไว้ดังนี้

“การกล่าว “よろしくお願いします” ในการขอเรื่องเป็นรูปแบบที่พบมากในภาษาญี่ปุ่น “よろしくお願いします” นั้นเป็นการกำหนดของสังคมและวัฒนธรรมที่ปฏิบัติตามกันมาในเรื่องรูปแบบในการเขียนอีเมลล์ภาษาญี่ปุ่น มากกว่ากลยุทธ์ทางการสนทนาของแต่ละบุคคล”

(大友 2009:70) (แปลโดย ผู้วิจัย)

大友 กล่าวว่าแม้ในภาษาจีนจะมีคำที่มีความหมายคล้าย “お願いします” คือ “拜托你了” แต่มีคนไทยใช้ “麻烦你了” เพียง 16 คนในกรณีขอเรื่องต่ออาจารย์ที่สนิทกัน 12 คนในกรณีขอเรื่องต่อรุ่นพี่ที่สนิทกัน 14 คนในกรณีขอเรื่องต่อรุ่นน้องที่สนิทกัน และมีการแสดงความขอบคุณที่ในภาษาญี่ปุ่นไม่มี 19 คนในกรณีขอเรื่องต่ออาจารย์ที่สนิทกัน 18 คนในกรณีขอเรื่องต่อ

รุ่นพี่ที่สนิทกัน 18 คนในกรณีขอเรื่องต่อรุ่นน้องที่สนิทกัน และกรณีที่ใช้คำขอบคุณมากที่สุดคือ อาจารย์ อย่างไรก็ตาม 大友 ไม่ได้วิเคราะห์ในเชิงลึกว่าเหตุใดภาษาจีนจึงใช้คำขอบคุณหลังการขอเรื่อง แต่สรุปความแตกต่างเรื่องการขอเรื่องที่แตกต่างกันของภาษาญี่ปุ่นและภาษาจีนว่า การเลือกใช้คำขอบคุณต่างๆที่ยังไม่ได้รับการตอบรับจากคู่สนทนาเป็นรูปแบบและกลวิธีอย่างหนึ่งในการขอเรื่องของภาษาจีน

趙 (2010:235-248) ศึกษารูปแบบการใช้ภาษาตามความสัมพันธ์กับคู่สนทนาในภาษาญี่ปุ่นและภาษาจีนโดยการอัดเสียงการสนทนาของกลุ่มตัวอย่าง โดยให้กลุ่มตัวอย่าง(ไม่ระบุจำนวนคน) เลือกเพื่อน 1 คนและรุ่นพี่ 1 คน เพื่ออัดบทสนทนาการขอเรื่อง มีจำนวนบทสนทนาที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 20 บทสนทนา ผลการวิจัยพบว่าในบทสนทนาของคนญี่ปุ่นจะคำนึงถึงสถานะสูงต่ำของคู่สนทนาเป็นหลัก จากนั้นจึงคำนึงถึงเรื่องความสนิทสนม เช่น จะใช้ภาษาสุภาพกับผู้มีสถานะสูงกว่า และจะไม่ใช้คำลงท้ายที่แสดงความเป็นกันเอง เช่น “~さあ” หรือ “~ㄥ” กับผู้มีสถานะสูงกว่าแม้จะมีความสนิทสนมด้วย แต่พบว่าในบทสนทนาของคนจีนความสัมพันธ์ที่สนิทและไม่สนิทมีผลต่อการเลือกใช้คำและรูปแบบภาษาในการสื่อสารมากกว่าสถานะที่สูงต่ำของอีกฝ่าย

จากงานวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดนี้ ทำให้ผู้วิจัยได้ความรู้เพื่อนำไปวางแผนระเบียบวิธีการวิจัยและหาแนวทางในการหาผลรวมถึงวิเคราะห์ข้อมูลดังจะเสนอในบทต่อมา

บทที่ 3 วิธีการวิจัย

3.1 คำนิยามและคำที่ใช้ในสารนิพนธ์นี้

3.1.1 กลุ่มต้นแบบ หมายถึง กลุ่มคนทำงานวิจัยนี้จะนำผลจากแบบทดสอบมาอ้างอิง ร่วมกับการวิเคราะห์การใช้ภาษาของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย แบ่งเป็น คนไทย และคนญี่ปุ่น

1) คนไทย หมายถึง คนไทยที่มีภาษาไทยเป็นภาษาแม่⁹ และไม่เคยศึกษาภาษาญี่ปุ่น (ต่อไปนี้จะขอใช้ตัวย่อ “ T ” แทน)

2) คนญี่ปุ่น หมายถึง คนญี่ปุ่นที่มีภาษาญี่ปุ่นเป็นภาษาแม่ (ต่อไปจะขอใช้ตัวย่อ “ J ” แทน)

3.1.2 กลุ่มเป้าหมาย หมายถึง ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย (ต่อไปนี้จะขอใช้ตัวย่อ “ TL ” แทน) ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่เป็นเป้าหมายหลักของการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น TLตามระดับชั้นการศึกษา และ TLตามระดับผลการสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่น¹⁰ (The Japanese-Language Proficiency Test (JLPT)) (ต่อไปนี้จะขอใช้ตัวย่อ “ JLPT ” แทน)

1) **TL ตามระดับชั้นการศึกษา** หมายถึง ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยตามระดับชั้นการศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่จริงในขณะที่ทำแบบทดสอบ แบ่งเป็น TLระดับมัธยมศึกษา และ TLระดับอุดมศึกษา (ต่อไปนี้จะขอใช้ตัวย่อ “ TLมัธยมศึกษา และ TLอุดมศึกษา ” แทน)

2) **TL ตามระดับผล JLPT** หมายถึง ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยตามระดับความรู้ความสามารถทางภาษาญี่ปุ่น ซึ่งอ้างอิงจากผลการสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่น (The Japanese-Language Proficiency Test (JLPT)) ที่สอบผ่านในระดับต่างๆ แบ่งเป็น กลุ่มผู้เรียนขั้นต้น กลุ่มผู้เรียนชั้นกลาง และกลุ่มผู้เรียนขั้นสูง (ต่อไปนี้จะขอใช้ตัวย่อ “ TLขั้นต้น TLชั้นกลาง และ TLขั้นสูง ” แทน) (รายละเอียดจะกล่าวในตารางที่ 3 หน้าที่ 16)

3.1.3 ข้อความลงท้ายการขอร้อง หมายถึง ข้อความที่เขียนปิดท้ายหลังการเขียนข้อความขอร้อง หรือ ข้อความที่เขียนก่อนการลงชื่อในการเขียนหรือส่งข้อความขอร้อง ซึ่งจะมีความหมายต่างๆ อย่างไรก็ตาม งานวิจัยนี้แบ่งตามความหมายดังต่อไปนี้ (รายละเอียดจะกล่าวใน 3.3.3 “การวิเคราะห์ข้อมูล” หน้า 21)

⁹ ภาษาที่เรียนเป็นภาษาแรก และสามารถใช้อาณาณี้ได้ดีกว่าภาษาอื่นๆ

¹⁰ รายละเอียดจะกล่าวใน 3.1.2 ข้อ 2)

- 1) คำขอบคุณ ในงานวิจัยนี้หมายถึง การเขียนแสดงความขอบคุณต่อผู้ที่ตนขอเรื่องเป็นการแสดงความขอบคุณล่วงหน้า เนื่องจากอีกฝ่ายยังไม่ตกลงที่จะทำสิ่งที่ขอร้อง เช่น “ขอบคุณค่ะ” “ありがとうございます” (ต่อไปนี้จะขอใช้ตัวย่อ “感謝” แทน)
- 2) คำขอร้อง ในงานวิจัยนี้หมายถึง การเขียนแสดงการขอร้องเพื่อให้อีกฝ่ายทำตามจุดประสงค์ของผู้ขอร้อง เช่น “ฝากด้วย” “お願いします” (ต่อไปนี้จะขอใช้ตัวย่อ “お願い” แทน)
- 3) ความหมายอื่นๆ ในงานวิจัยนี้หมายถึง ข้อความแสดงความหมายอื่นนอกจากการขอบคุณและขอร้อง เช่น ข้อความแสดงความเคารพ “ด้วยความเคารพอย่างสูง” ข้อความแสดงการขอโทษ เช่น “ご迷惑かけて、ごめんね” เป็นต้น (ต่อไปนี้จะขอใช้ตัวย่อ “その他” แทน)

3.2 คำถามของการวิจัย (research questions)

3.2.1 กลุ่มต้นแบบและกลุ่มเป้าหมายมีแนวโน้มการใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องด้วยคำที่มีความหมายใด และกลุ่มเป้าหมายใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบใด

3.2.2 กลุ่มเป้าหมายซึ่งอยู่ในระดับชั้นการศึกษาที่ต่างระดับกันเช่น ระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา และระดับผล (JLPT) ต่างกัน จะมีการใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องต่างกันหรือไม่อย่างไร

3.2.3 ประสบการณ์การศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่นเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายใช้ข้อความได้ใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบ J หรือไม่

3.3 ระเบียบวิธีการวิจัย

การออกแบบงานวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีให้กลุ่มต้นแบบและกลุ่มเป้าหมายทำแบบทดสอบ ซึ่งกำหนดให้เขียนรูปประโยคขอร้องและคำลงท้ายการขอร้อง จากนั้นจึงนำผลมาจัดประเภทตามความหมายและวิเคราะห์หาค่านัยสำคัญทางสถิติ วิเคราะห์ดูความแตกต่างการใช้ภาษาของกลุ่มต้นแบบ T, J และกลุ่มเป้าหมาย TL ว่ามีความใกล้เคียงหรือแตกต่างกันอย่างไร รายละเอียดของระเบียบวิธีการวิจัยจะกล่าวเป็นลำดับดังต่อไปนี้

3.3.1 กลุ่มต้นแบบและกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

3.3.2 แบบทดสอบ 3.3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.3.1 กลุ่มต้นแบบและกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

1) กลุ่มต้นแบบ

การวิจัยครั้งนี้ต้องการวิเคราะห์และเปรียบเทียบการใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย (TL) ว่ามีใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบคนไทย (T) หรือคนญี่ปุ่น (J) จึงทำการสำรวจกับคนไทยและคนญี่ปุ่น โดยใช้วิธีแจกแบบทดสอบโดยตรงและใช้วิธีส่งแบบทดสอบทางอีเมลล์ จำนวนที่แจก T เป็นจำนวน 25 ชุดและ J จำนวน 23 ชุด แบบทดสอบที่นำมาใช้เพื่อวิเคราะห์ได้มีดังนี้ T จำนวน 25 ชุด และ J จำนวน 21¹¹ ชุด

การเลือกกลุ่มต้นแบบ T เลือกจากผู้ที่ไม่มีความรู้ภาษาญี่ปุ่น และไม่มีประสบการณ์การศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่น อาชีพ นักเรียน นักศึกษา พนักงานบริษัท และกลุ่มต้นแบบ J เป็นคนญี่ปุ่นที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยหรือประเทศญี่ปุ่น และจะมีความรู้หรือไม่มีความรู้เกี่ยวกับภาษาไทยก็ตาม อาชีพ อาจารย์ นักศึกษา พนักงานบริษัท รายละเอียดข้อมูลและจำนวนกลุ่มต้นแบบที่ใช้ในการวิเคราะห์สรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ข้อมูลและจำนวนกลุ่มต้นแบบที่ใช้ในการวิเคราะห์

ข้อมูล	T	J
จำนวนแบบทดสอบที่ใช้ในการวิเคราะห์	25 ชุด	21 ชุด
เพศ	หญิง 22 คน ชาย 3 คน	หญิง 13 คน ชาย 10 คน
ช่วงอายุ	16 – 25 ปี	30 - 60 ปี

2) กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายหลักในการวิจัยนี้คือ ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยประกอบด้วย TLมัธยมศึกษา และ TLอุดมศึกษา โดยใช้วิธีแจกแบบทดสอบพร้อมอธิบายวิธีทำแบบทดสอบ จำนวนที่แจก TL

¹¹ แบบทดสอบของ J ที่ไม่สามารถนำมาใช้งานวิจัยได้ทั้งหมด เพราะคำตอบของ J จำนวน 2 ชุด ตอบคำถามไม่ครบถ้วนและตอบไม่ตรงคำถาม

มัธยมศึกษาเป็นจำนวน 45 ชุด และ TL อุดมศึกษาจำนวน 48 ชุด แบบทดสอบที่นำมาใช้เพื่อวิเคราะห์ได้มีดังนี้ TL มัธยมศึกษาจำนวน 35 ชุด และ TL อุดมศึกษา จำนวน 45¹² ชุด

การเลือก TL มัธยมศึกษาเลือกจากนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความต้องการศึกษาภาษาญี่ปุ่นต่อในมหาวิทยาลัย ประกอบด้วยนักเรียนจากโรงเรียนรัฐบาล 1 แห่งและโรงเรียนเอกชน 1 แห่งในกรุงเทพมหานคร ที่มีการเรียนการสอนโดยอาจารย์คนญี่ปุ่นสอนคู่กับอาจารย์คนไทย เหตุผลที่ต้องให้นักเรียน 2 โรงเรียน เพื่อให้ได้จำนวนกลุ่มเป้าหมาย TL มัธยมศึกษาที่ใกล้เคียงกับ TL อุดมศึกษา TL อุดมศึกษาในการวิจัยครั้งนี้เป็นนิสิตนักศึกษาจากภาควิชาภาษาญี่ปุ่นของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในกรุงเทพมหานคร รายละเอียดข้อมูลและจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิเคราะห์สรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ข้อมูลและจำนวนกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิเคราะห์

ข้อมูล	TL มัธยมศึกษา	TL อุดมศึกษา
จำนวนแบบทดสอบ	35 ชุด	45 ชุด
เพศ	หญิง 33 คน ชาย 2 คน	หญิง 45 คน
ระดับชั้นการศึกษา	มัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นปีที่ 5 และ 6	นิสิต นักศึกษา ชั้นปีที่ 1-3
ประสบการณ์การศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่น ระยะเวลาตั้งแต่ 1 เดือน – 1 ปี	–	14 คน

นอกจากการแบ่งกลุ่มเป้าหมาย TL ตามระดับชั้นการศึกษาคือ TL มัธยมศึกษา และ TL อุดมศึกษาแล้ว เพื่อให้สามารถวิเคราะห์และดูความต่างในการใช้ภาษาญี่ปุ่นของ TL ตามความรู้ภาษาญี่ปุ่นควบคู่ไปด้วย งานวิจัยนี้จึงแบ่ง TL เป็น “กลุ่มผู้เรียนขั้นต้น (TL ขั้นต้น)” “กลุ่มผู้เรียนชั้นกลาง (TL ชั้นกลาง)” “กลุ่มผู้เรียนชั้นสูง (TL ขั้นสูง)” โดยอ้างอิงระดับชั้นกับผลการสอบวัดระดับ

¹² แบบทดสอบของ TL ที่ไม่สามารถนำมาใช้งานวิจัยได้ทั้งหมด เพราะคำตอบของ TL มัธยมศึกษาจำนวน 10 ชุด และคำตอบของ TL อุดมศึกษาจำนวน 3 ชุดตอบคำถามไม่ครบถ้วนและตอบไม่ตรงคำถาม

ภาษาญี่ปุ่น(The Japanese-Language Proficiency Test (JLPT)) (ต่อไปนี้จะขอใช้ตัวย่อ “JLPT ” แทน) จาก <http://www.jlpt.jp/> ทั้งนี้ กลุ่มเป้าหมายการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ที่สอบ JLPT ผ่านในปี 2010 – 2012¹³ งานวิจัยนี้มี TL ที่ไม่เคยสอบ JLPT ระดับมัธยมศึกษาจำนวน 12 คน ระดับอุดมศึกษามีจำนวน 5 คน และผู้ที่เคยสอบแต่ไม่ผ่านมีในระดับมัธยมศึกษาจำนวน 5 คน ซึ่งจะไม่นำมาใช้ดูความต่างด้านระดับผล JLPT ในครั้งนี้ รายละเอียด TL ตามระดับผล JLPT ใช้ในการวิเคราะห์สรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 จำนวน TL ตามผลการสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่น

กลุ่ม	ผล JLPT	จำนวน/คน
TL ขั้นต้น	ผู้ที่สอบผ่าน N4 และ N5	24
TL ขั้นกลาง	ผู้ที่สอบผ่าน N3	19
TL ขั้นสูง	ผู้ที่สอบผ่าน N2 และ N1	15
รวม		58

ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้ จึงขอสรุปว่างานวิจัยในครั้งนี้แบ่ง TL เป็นกลุ่มย่อยเพื่อให้ง่ายต่อการวิเคราะห์ ซึ่งมีรายละเอียดและจำนวนดังต่อไปนี้

(1) TL ตามระดับการศึกษาที่ต่างกัน คือ ระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา รวมทั้งสิ้น 80 คน

(2) TL ตามระดับผล JLPT ที่ต่างกัน คือ TL ขั้นต้น TL ขั้นกลาง และ TL ขั้นสูง รวมทั้งสิ้น 58 คน

3.3.2 แบบทดสอบ

1) รูปแบบของแบบทดสอบ

แบบทดสอบในงานวิจัยนี้ประกอบด้วย 2 ส่วนคือ 1. ส่วนข้อมูลส่วนตัว เป็นส่วนที่ใช้แบ่งกลุ่มและหาตัวแปรในการใช้ภาษาของ T, J, TL และ 2. ส่วนคำถามที่ให้เขียนตอบข้อความลงท้ายการขอร้อง เพื่อสำรวจว่ากลุ่มต้นแบบ T และ J ใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องด้วยข้อความ

¹³ ในแบบทดสอบจะถามถึงระดับผล JLPT ทั้งในระบบเก่าและระบบใหม่ ซึ่ง TL ที่สอบผ่านระดับชั้นในระบบเก่าทุกคน สอบผ่าน JLPT ในระบบใหม่ด้วย ในงานวิจัยนี้จึงแสดงผลตามผลสอบ JLPT ระบบใหม่ ซึ่งเริ่มเมื่อปี 2010

ความหมายใด และกลุ่มเป้าหมาย TL มีการใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องด้วยข้อความที่มีความหมายใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบ T หรือ J หรือไม่ อย่างไร

งานวิจัยนี้จัดทำแบบทดสอบทั้งหมด 4 ชุด ให้เหมาะสมกับกลุ่มต้นแบบและกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้คำถามที่เกี่ยวกับการลงท้ายการขอร้องเหมือนกัน แต่แตกต่างกันที่คำถามของข้อมูลส่วนตัวและภาษาในคำถามและคำตอบ แบบทดสอบทั้ง 4 ชุดสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 กลุ่มที่สำรวจและรูปแบบแบบทดสอบ

กลุ่มที่สำรวจ		ภาษาที่ใช้ในการถาม	ภาษาที่ได้รับจากการถาม	ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มที่สำรวจ
กลุ่มต้นแบบ	T	ภาษาไทย	ภาษาไทย	อายุ อาชีพ ประสบการณ์การศึกษาที่ต่างประเทศ
	J	ภาษาญี่ปุ่น	ภาษาญี่ปุ่น	
กลุ่มเป้าหมาย	TL มัธยมศึกษา	ภาษาไทย	ภาษาญี่ปุ่น	เพศ ระดับการศึกษา ชั้นปี สถานะของวิชาภาษาญี่ปุ่น คำกริยาภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ผลสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่น ประสบการณ์การศึกษาที่ต่างประเทศ ความถี่ในการพูดคุย/chat/mail กับคนญี่ปุ่นต่อสัปดาห์
	TL อุดมศึกษา	ภาษาไทย	ภาษาญี่ปุ่น	

ข้อมูลส่วนตัวในแบบทดสอบใช้เพื่อแยกและดูความต่างของกลุ่มต้นแบบ T และ J และเพื่อแบ่ง TL เป็นระดับต่างๆตามที่ได้กล่าวในข้อ 3.3.1. ทั้งนี้ส่วนที่จะไม่นำมาเป็นตัวแปรในการวิเคราะห์ทั้งในกลุ่มต้นแบบและกลุ่มเป้าหมาย คือ “เพศ” เนื่องจากผู้ตอบแบบทดสอบเพศชาย ใน T มีจำนวน 3 คน ใน J มีจำนวน 10 คน ใน TL มัธยมศึกษามีจำนวน 3 คน รวมเป็น 16 คนเท่านั้น ถือเป็นสัดส่วนที่น้อยเมื่อเทียบกับจำนวนผู้ทำแบบทดสอบที่ใช้ในการวิเคราะห์ทั้งหมดจำนวน 126 คน ส่วนที่จะไม่นำมาเป็นตัวแปรในการวิเคราะห์ของกลุ่มเป้าหมาย คือ “ความถี่ในการพูดคุย/chat/mail กับคนญี่ปุ่นต่อสัปดาห์” เนื่องจากผู้ตอบแบบทดสอบว่าไม่เคยพูดคุย/chat/mail กับคนญี่ปุ่นใน TL มัธยมศึกษามีจำนวน 2 คน ใน TL อุดมศึกษามีจำนวน 3 คน รวมเป็น 5 คนเท่านั้น ถือเป็นสัดส่วนที่น้อยเมื่อเทียบกับจำนวน TL ที่ใช้ในการวิเคราะห์ทั้งหมดจำนวน 80 คน และคนที่เคยพูดคุย/chat/mail กับคนญี่ปุ่นมีระดับความถี่ที่ 1-2 ครั้งต่อสัปดาห์เท่านั้น

คำถามในส่วนที่ 2 ของแบบทดสอบเป็นรูปแบบคำถามที่ให้เขียนตอบดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง คำถามส่วนที่ 2 ของแบบทดสอบ TLอุดมศึกษา

(ดูแบบทดสอบทั้งหมดได้ในภาคผนวก หน้า 60)

ส่วนที่ 2.จงอ่านสถานการณ์และตอบคำถามเกี่ยวกับการขอร้องดังต่อไปนี้ โดยสมมติว่าท่านชื่อ A เป็นนิสิต/นักศึกษา และเป็นผู้รับผิดชอบงานวิชาการของมหาวิทยาลัย ท่านจึงต้องติดต่อประสานงานกับบุคคลทั้ง 6 ในสถานการณ์ต่างๆ

1. เขียนข้อความถึง B 先生

สถานการณ์ : ท่านต้องการให้ B 先生 เซ็นเอกสารงานวิชาการให้ แต่ B 先生 ไม่อยู่ ท่านจึงเขียนข้อความ(โน้ต)แนบไว้กับเอกสารขอร้องให้ B 先生 เซ็นเอกสารให้ ท่านจะเขียนข้อความว่าอย่างไร ①เขียนข้อความขอร้อง②คำลงท้าย กรุณาเขียนทั้งสองข้อ

1.1 ความสัมพันธ์ของท่านกับ B 先生 : ท่านเคยเรียนวิชาของ B 先生 แต่ไม่เคยคุยเรื่องอื่นนอกจากเรื่องวิชาการ (ไม่สนิท)

B 先生
だいがくせんせい しよせい
 学園祭の書類です。
 サイン① _____。
 ② _____。
 3年生のAです。

だいがくせんせい しよせい
 学園祭の書類 = เอกสารงานวิชาการ
 サインする = เซ็น(ชื่อ)

1.2 ความสัมพันธ์ของท่านกับ B 先生 : B 先生 เป็นพี่สาวของเพื่อนสนิทของท่าน นอกจากจะเคยเรียนวิชาของ B 先生 แล้ว ท่านยังเคยไปทานข้าวด้วยกันกับ B 先生 บ่อยๆ(สนิท)

B 先生
だいがくせんせい しよせい
 学園祭の書類です。
 サイン① _____。
 ② _____。
 3年生のAです。

だいがくせんせい しよせい
 学園祭の書類 = เอกสารงานวิชาการ
 サインする = เซ็น(ชื่อ)

จากตัวอย่างจะเห็นว่า ส่วนที่ 2 ของแบบทดสอบเป็นรูปแบบคำถามที่ให้เขียนตอบ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำแบบทดสอบทราบจุดประสงค์ที่แท้จริงของงานวิจัยในแต่ละข้อจึงเว้นที่ให้เติมคำตอบไว้ 2 ช่อง ช่องที่ ①ให้เขียนรูปแบบประโยคการขอร้อง ช่องที่ ②ให้เขียนลงท้ายการขอร้อง

งานวิจัยนี้จะวิเคราะห์เพียงช่องที่ ② ซึ่งเป็นส่วนของการลงท้ายการขอร้องเพียงเท่านั้น และวิเคราะห์โดยดูความหมายของข้อความลงท้ายการขอร้องเท่านั้น จึงเขียนข้อความบางส่วนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการขอร้องไว้ เช่น ชื่อผู้ที่ขอร้อง ชื่อของผู้ขอร้อง เป็นต้น สำหรับแบบทดสอบของ TL จะมีเสียงอ่านภาษาญี่ปุ่นและคำแปลภาษาไทยประกอบ เพื่อเป็นการลดภาระในการหาคำศัพท์ที่ใช้ตอบคำถาม งานวิจัยนี้จะไม่วิเคราะห์และตีความในเรื่องความต่างการใช้ภาษาเพื่อแสดงความสุภาพและระดับของภาษาโดยละเอียด

การจัดทำแบบทดสอบในส่วนที่ 2. เป็นคำถามที่ให้เขียนตอบได้อย่างอิสระ เนื่องจากก่อนการทำแบบทดสอบในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจ Pilot Study ในระหว่างวันที่ 16 พฤศจิกายน ถึง 6 ธันวาคม 2012 ซึ่งมีรูปแบบตัวอย่างคำถามดังต่อไปนี้

親しくない後輩に依頼する場面

あなた：ちょっと支店へ資料を送ってもらえませんか。

後輩：もうすぐお客さんが来ますから、お客さんが帰った後に送るのでもいいですか。

あなた：_____

1. ありがとうございます。
2. お願いします。
3. ありがとうございます。お願いします。
4. お願いします。ありがとうございます。
5. その他_____

จากตัวอย่างแบบทดสอบ จะเห็นว่าแบบทดสอบแบบมีตัวเลือก คือ 1. “ありがとうございます” 2. “お願いします” 3. “ありがとうございます。お願いします” 4. “お願いします。ありがとうございます” 5. “その他” ตัวเลือกจะเหมือนกันทุกข้อ จึงมีผู้ตอบบางคนเลือกตอบให้คำตอบในแต่ละตัวเลือกเท่าๆกัน โดยไม่ได้ตอบตามการใช้จริง ทำให้ผลบางส่วนคลาดเคลื่อน แบบทดสอบครั้งนี้จึงใช้รูปแบบการเขียนตอบอย่างอิสระเพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าว แต่สามารถกำหนดกรอบคำตอบด้วยการกำหนดให้เขียนคำลงท้ายการขอร้องในช่องว่างที่กำหนดไว้

2) สถานการณ์ในแบบทดสอบ

สถานการณ์ในแบบทดสอบออกแบบเพื่อให้กลุ่มต้นแบบและกลุ่มเป้าหมายสามารถทำความเข้าใจได้ จึงเป็นสถานการณ์การขอร้องที่อาจเกิดขึ้นในโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย โดยสมมุติให้

กลุ่มต้นแบบและกลุ่มเป้าหมายเป็นนักเรียนหรือนิสิตนักศึกษาของสถาบันการศึกษาแห่งหนึ่ง และมีหน้าที่รับผิดชอบงานวิชาการ จึงจำเป็นต้องติดต่อกับ ครู เพื่อนและรุ่นน้อง ในกรณีต่างๆกัน แต่เนื่องจากไม่สามารถพบกับบุคคลนั้นๆได้ จึงจำเป็นต้องขอร้องด้วยวิธีที่ต่างออกไปขึ้นกับบุคคลที่ติดต่อด้วย กล่าวคือ สำหรับกรณีของอาจารย์ ใช้วิธีเขียนข้อความ(โน้ต)แนบกับเอกสารแล้วใส่ไว้ในกล่องหน้าห้องพักครู สำหรับกรณีรุ่นน้องและเพื่อนใช้วิธีส่งข้อความทางมือถือ ทั้งนี้เพราะนักเรียนหรือนิสิตนักศึกษายจะไม่ทราบเบอร์โทรศัพท์ของอาจารย์ จึงไม่สามารถส่งข้อความทางมือถือได้ ส่วนรุ่นน้องและเพื่อนมักจะรู้เบอร์โทรศัพท์กัน จึงใช้วิธีส่งข้อความผ่านทางโทรศัพท์มือถือ

แบบทดสอบมี 3 สถานการณ์แตกต่างตามบุคคลที่ถูกขอร้องทั้ง 3 คน แยกตามความสัมพันธ์ จึงมีคำถามทั้งหมด 6 กรณี คือ ขอร้องต่อผู้ที่มีสถานะสูงกว่าคือ อาจารย์ แบ่งเป็นอาจารย์ที่สนิท (ต่อไปนี้จะขอใช้ตัวย่อ “疎·上” แทน) และอาจารย์ที่ไม่สนิท (ต่อไปนี้จะขอใช้ตัวย่อ “親·上” แทน) สถานะเท่ากันคือ เพื่อน แบ่งเป็นเพื่อนที่ไม่สนิท (ต่อไปนี้จะขอใช้ตัวย่อ “疎·同” แทน) และเพื่อนที่สนิท (ต่อไปนี้จะขอใช้ตัวย่อ “親·同” แทน) สถานะต่ำกว่าคือ รุ่นน้อง แบ่งเป็น รุ่นน้องที่ไม่สนิท (ต่อไปนี้จะขอใช้ตัวย่อ “疎·下” แทน) และรุ่นน้องที่สนิท (ต่อไปนี้จะขอใช้ตัวย่อ “親·下” แทน) สถานการณ์และกรณีในแบบทดสอบสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 สถานการณ์และกรณีในแบบทดสอบ

สถานการณ์	สถานะ	ความสัมพันธ์	กรณี
ต้องการให้ อาจารย์ B เซ็นเอกสารงานวิชาการให้ แต่อาจารย์ B ไม่อยู่จึงเขียนข้อความ(โน้ต)แนบไว้กับเอกสารขอร้องให้อาจารย์ B เซ็นเอกสารให้	สูงกว่า (อาจารย์)	ไม่สนิท : เคยเรียนด้วยแต่ไม่เคยคุยเรื่องอื่นนอกจากเรื่องวิชาการ	疎·上
		สนิท : เป็นพี่สาวของเพื่อนสนิทและไปทานข้าวด้วยกันบ่อยๆ	親·上
ไม่สามารถเข้าเรียนเพราะต้องทำงานวิชาการ แต่ต้องการให้เพื่อนเก็บเอกสารหรือซีทให้ จึงส่งข้อความทางโทรศัพท์มือถือ	เท่ากัน (เพื่อน)	ไม่สนิท : ไม่ค่อยได้คุยกันและเจอกันเป็นครั้งคราว	疎·同
		สนิท : ไปเที่ยวต่างจังหวัดด้วยกันบ่อยๆ	親·同
ต้องการให้ รุ่นน้องซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบทำแบบสอบถาม ส่งรูปแบบของแบบสอบถามเร็วกว่ากำหนด จึงส่งข้อความทางโทรศัพท์มือถือ	ต่ำกว่า (รุ่นน้อง)	ไม่สนิท : เคยพบกันเพียงครั้งเดียว	疎·下
		สนิท : ไปเที่ยวต่างจังหวัดด้วยกันบ่อยๆ	親·下

3.3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) รวบรวมข้อมูลคำตอบโดยแบ่งเป็นกลุ่มต้นแบบ T และ J และกลุ่มเป้าหมาย TL มัธยมศึกษาและ TL อุดมศึกษา จากนั้นจึงจัดประเภทของคำตอบใน ② หรือข้อความลงท้ายการขอร้องใน 6 กรณี แล้วนำมาจัดเป็น 3 ประเภทตามความหมายคือ คำขอบคุณ “感謝” คำขอร้อง “お願い” ความหมายอื่นๆ “その他” คำตอบภาษาไทยของกลุ่มต้นแบบ T จำนวน 25 คน มีจำนวน 150 คำตอบ และคำตอบภาษาญี่ปุ่นของกลุ่มต้นแบบ J จำนวน 20 คน TL มัธยมศึกษาจำนวน 35 คน และ TL อุดมศึกษาจำนวน 45 คน รวมเป็น 600 คำตอบ ข้อความที่มีความหมายทั้ง 3 ประเภทที่ปรากฏในงานวิจัยครั้งนี้ซึ่งพบมากเป็น 3 อันดับแรกแสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 6 ตัวอย่างข้อความทั้ง 3 ประเภทที่ปรากฏในงานวิจัย

ความหมาย	ภาษาไทย	จำนวน คำตอบ	ภาษาญี่ปุ่น	จำนวน คำตอบ
感謝	ขอบคุณค่ะ	49	ありがとうございます。	131
	ขอบคุณมาก	14	ありがとう	120
	ขอบใจ	11	どうもありがとうございます	18
お願い	ฝากด้วย	2	お願いします	47
	ฝากหน่อยนะ	2	よろしくお願いします	44
	¹⁴ -	-	よろしくね	22
その他	ด้วยความเคารพอย่างสูง	6	ご迷惑かけて、ごめんね	4
	ด่วนๆ	3	ご迷惑かけて、本当にすみませんでした	2
	ให้ไว	3	お忙しいところ、大変申し訳ありませんが	2

นอกจากนี้ หากกลุ่มเป้าหมายเขียนข้อความที่มีความหมายมากกว่าหนึ่งข้อความ และมีข้อความที่มีความหมายขอบคุณจะจัดเข้าประเภท “感謝” และหากมีความหมายขอร้องจะจัดเข้าประเภท “お願い” เช่น “お忙しいところすみません、ありがとうございます” และ “よろしくお願いします、ありがとうございます” จัดอยู่ในประเภท “感謝”

¹⁴ ภาษาไทยมีคำที่แสดงความหมาย お願い เพียง 2 คำเท่านั้น

สำหรับ “お忙しいところ、すみません、よろしく申し上げます” จะอยู่ในประเภท “お願い” เป็นต้น

2) ผลคำตอบของกลุ่มต้นแบบ T และ J ใช้โปรแกรม Microsoft Excel 2010 ในการคำนวณผล จำนวนคำตอบในแต่ละกรณีเป็นเปอร์เซ็นต์และเทียบความเหมือนต่าง ดูแนวโน้มประเภทคำตอบในการใช้คำลงท้ายการขอร้อง ดังข้อ 4.1 ผลคำตอบแยกตามกรณีของกลุ่มต้นแบบ

3) สำหรับกลุ่มเป้าหมาย ใช้โปรแกรม Microsoft Excel 2010 ในการคำนวณผลจำนวน คำตอบในแต่ละกรณีเป็นเปอร์เซ็นต์และใช้โปรแกรม SPSS Ver.17.0 ในการหาค่านัยสำคัญของแต่ละกรณีโดยใช้วิธี Chi-square ในการหาค่านัยสำคัญ สำหรับผลคำตอบโดยรวมการใช้ “感謝” และ “お願い” จะใช้วิธี ANOVA ในการหาค่านัยสำคัญของ TLตามระดับผลJLPT และใช้ t-test ในการหาค่านัยสำคัญของ TLตามระดับชั้นการศึกษา และTLที่มีประสบการณ์การศึกษาต่อที่ประเทศ ญี่ปุ่น โดยกำหนดค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ดังข้อ 4.2 ผลคำตอบแยกตามกรณีของกลุ่มเป้าหมาย แยกเป็น 4.2.1 ผลคำตอบTLตามระดับการศึกษาที่ต่างกัน คือ ผลคำตอบของ TLมัธยมศึกษาและTLอุดมศึกษา และ 4.2.2 ผลคำตอบTLตามระดับผลJLPT คือ ผลคำตอบของ TLชั้นต้น TLชั้นกลาง และ TLชั้นสูง

4) เปรียบเทียบคำตอบตามสถานการณ์เพื่อดูความใกล้เคียงของความหมายที่กลุ่มเป้าหมาย TLมัธยมศึกษา และTLอุดมศึกษาว่ามีการใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องด้วยข้อความความหมายใด และใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบใด โดยดูที่ความต่างของการใช้ “感謝” และ “お願い” เป็นหลัก การเปรียบเทียบผลคำตอบจะแบ่งตามสถานการณ์ หรือสถานะของคนที่ต้องขอร้องคือ สูงกว่า ต่ำกว่า เท่ากัน และแยกผลคำตอบในแบบทดสอบทั้ง 6 กรณี เป็น 4.3.1 กรณีขอร้องต่อคนไม่สนิทที่มีสถานะต่างกัน 3 กรณีคือ “疎・上” “疎・下” “疎・同” และ 4.3.2 กรณีขอร้องกับคนสนิทที่มีสถานะต่างกัน 3 กรณี คือ “新・上” “新・下” “新・同”

5) เปรียบเทียบการใช้ภาษาตามความสนิทสนมของกลุ่มสนทนาโดยนำผลคำตอบของผู้ตอบแต่ละคนมาศึกษาการเปลี่ยนแปลงระดับความสุภาพของการใช้ภาษาเมื่อคนๆนั้นต้องขอร้องต่อคนที่สนิทขึ้นแต่อยู่ในสถานะเดียวกัน เช่น เมื่อขอร้องอาจารย์ที่ไม่สนิทใช้ข้อความ “お願いいたします” เมื่อขอร้องกับอาจารย์ที่สนิทใช้ข้อความ “お願いします” เป็นต้น เกณฑ์การวัดคำหรือข้อความแสดงความสุภาพดังต่อไปนี้

(1) การใช้ “～ます” จะถือว่าสุภาพน้อยกว่าการใช้ “～いたします” ยกตัวอย่างเช่น คนเดียวกันในสถานการณ์เดียวกัน เมื่อมีความสนิทสนมกับอีกฝ่ายมากขึ้น คนนั้นจะเปลี่ยนเป็นใช้ “お願いします” แทนที่ “お願いいたします” เป็นต้น กรณีนี้จะนับว่าเป็นการใช้ภาษาที่สุภาพน้อยลง

(2) การใช้รูปธรรมดาเมื่อกับเทียบการเติม “～ます” จะถือว่าสุภาพน้อยลง ยกตัวอย่าง เช่น คนเดียวกันในสถานการณ์เดียวกัน เมื่อมีความสนิทสนมกับอีกฝ่ายมากขึ้น คนนั้นจะเปลี่ยนเป็นใช้ “ありがとう” แทนที่ “ありがとうございます” เป็นต้น กรณีนี้จะนับว่าเป็นการใช้ภาษาที่สุภาพน้อยลง

(3) การย่อคำให้สั้นลงนับว่าสุภาพน้อยกว่าคำหรือข้อความเต็มประโยค ยกตัวอย่างเช่น คนเดียวกันในสถานการณ์เดียวกัน เมื่อมีความสนิทสนมกับอีกฝ่ายมากขึ้น คนนั้นจะเปลี่ยนเป็นใช้ “よろしく” แทนที่ “よろしく申し上げます” และใช้ “どうも” แทนที่ “ありがとう” เป็นต้น กรณีนี้จะนับว่าเป็นการใช้ภาษาที่สุภาพน้อยลง

(4) การไม่ใช้คำบอกปริมาณเมื่อเทียบกับการเติม “どうも” “大変” จะถือว่าสุภาพน้อยลง ยกตัวอย่างเช่น คนเดียวกันในสถานการณ์เดียวกัน เมื่อมีความสนิทสนมกับอีกฝ่ายมากขึ้น คนนั้นจะเปลี่ยนเป็นใช้ “ありがとうございます” แทนที่ “どうもありがとうございます” เป็นต้น กรณีนี้จะนับว่าเป็นการใช้ภาษาที่สุภาพน้อยลง

(5) การเขียนด้วยตัวอักษรตัวอักษร カタカナ และเขียนด้วยภาษาอังกฤษเมื่อเทียบกับการเขียนด้วยตัวอักษร 平仮名 ถือว่าสุภาพน้อยลง ยกตัวอย่างเช่นคนเดียวกันในสถานการณ์เดียวกัน เมื่อมีความสนิทสนมกับอีกฝ่ายมากขึ้น คนนั้นจะเปลี่ยนเป็นใช้ “ヨロシク” แทนที่ “よろしく” เป็นต้น กรณีนี้จะนับว่าเป็นการใช้ภาษาที่สุภาพน้อยลง

(6) การใช้คำลงท้าย “ぬ” “な” “よ” “よぬ” ถือว่าสุภาพน้อยลงเมื่อเทียบกับการไม่ใช้คำลงท้าย ยกตัวอย่างเช่นคนเดียวกันในสถานการณ์เดียวกัน เมื่อมีความสนิทสนมกับอีกฝ่ายมากขึ้น คนนั้นจะเปลี่ยนเป็นใช้ “よろしくぬ” แทนที่ “よろしく” เป็นต้น กรณีนี้จะนับว่าเป็นการใช้ภาษาที่สุภาพน้อยลง

(7) การใช้ข้อความอื่นๆ เช่น ข้อความแสดงการหยอกล้อถือว่าสุภาพน้อยกว่าเมื่อเทียบกับการใช้ “感謝” หรือ “お願い” ยกตัวอย่างเช่นคนเดียวกันในสถานการณ์เดียวกันแต่เมื่อมีความสนิทสนมกับอีกฝ่ายมากขึ้น คนนั้นจะเปลี่ยนเป็นใช้ “待っているよ” “はやく” แทนที่ “ありがとうございます” เป็นต้น กรณีนี้จะนับว่าเป็นการใช้ภาษาที่สุภาพน้อยลง อย่างไรก็ตาม หากเป็นการต่างหากความหมายของ “感謝” และ “お願い” เช่น “ありがとう ございます” และ “お願いします” จะไม่นับว่าเป็นการแสดงความรู้สึกที่ต่างกัน

ทั้งนี้เพื่อเปรียบเทียบการใช้ภาษาตามความสนิทสนมของกลุ่มเป้าหมาย TLมัธยมศึกษา และ TL อุดมศึกษาว่ามีความใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบใด ดังข้อ 4.3.3 ผลคำตอบการเปลี่ยนแปลงระดับความสุภาพเมื่อใช้กับคนที่สนิท

6) วิเคราะห์และตีความผลที่ได้เพื่อดูว่ากลุ่มเป้าหมายTLมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการลง
ท้ายข้อความขอร้องเรียนน้อยเพียงใด และมีตัวแปรใดที่มีผลกับการใช้คำลงท้ายการขอร้องเรียนของ
กลุ่มเป้าหมายTL

บทที่ 4 ผลการวิจัย

ในส่วนนี้เป็นการแสดงผลสำรวจเพื่อตอบคำถามการวิจัยที่ว่ากลุ่มต้นแบบและกลุ่มเป้าหมายมีแนวโน้มการใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องด้วยข้อความที่มีความหมายใด และกลุ่มเป้าหมายใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบ T หรือ J จึงแสดงผลของกลุ่มต้นแบบ T และ J ในข้อ 4.1 ผลคำตอบแยกตามกรณีของกลุ่มต้นแบบ และแสดงผลของกลุ่มเป้าหมายที่มีความต่างกันด้านระดับการศึกษาและระดับผล JLPT ที่ต่างกัน ใน 4.2 ผลคำตอบแยกตามกรณีของกลุ่มเป้าหมาย จากนั้นจึงแสดงผลการเปรียบเทียบการใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องของกลุ่มต้นแบบและกลุ่มเป้าหมายใน 4.3 เปรียบเทียบผลคำตอบของกลุ่มต้นแบบและกลุ่มเป้าหมาย

4.1 ผลคำตอบแยกตามกรณีของกลุ่มต้นแบบ

เมื่อนำคำตอบทั้ง 6 กรณีของกลุ่มต้นแบบ T และ J มาจัดเป็นประเภท “感謝” “お願い” “その他” โดยนับจำนวนคำตอบในแต่ละกรณี กล่าวคือ T มีจำนวน 25 คน และ J มีจำนวน 21 คน คำตอบของทุกคนใน 6 กรณีมีทั้งสิ้น 276 คำตอบ ($25 + 21 = 46$, $46 \times 6 = 276$) จากนั้นจึงแปรจำนวนคำตอบในแต่ละกรณีเป็นเปอร์เซ็นต์ เนื่องจากจำนวนของ T และ J ไม่เท่ากัน จึงทำสัดส่วนคำตอบทั้งหมดให้เป็น 100% และคำนวณว่า 100% ของแต่ละกรณี T และ J มีการใช้ “感謝” “お願い” “その他” ในอัตราส่วนเท่าใด ผลคำตอบแยกตามกรณีของกลุ่มต้นแบบสามารถสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7 ผลอัตราส่วนคำตอบ “感謝” “お願い” “その他” ของกลุ่มต้นแบบ

กรณี		T		J	
	ประเภท	% (จำนวนคำตอบ)		% (จำนวนคำตอบ)	
疎・上	感謝	68	(17)	0	0
	お願い	0	0	100	(21)
	その他	32	(8)	0	0
親・上	感謝	92	(23)	0	0
	お願い	0	0	100	(21)
	その他	8	(2)	0	0
疎・下	感謝	88	(22)	0	0
	お願い	4	(1)	95	(20)
	その他	8	(2)	5	(1)
親・下	感謝	76	(19)	0	0
	お願い	4	(1)	95	(20)
	その他	20	(5)	5	(1)
疎・同	感謝	92	(23)	0	0
	お願い	8	(2)	100	(21)
	その他	0	0	0	0
親・同	感謝	92	(23)	0	0
	お願い	4	(1)	95	20
	その他	4	(1)	5	(1)

จากตารางที่ 7 จะเห็นว่าคนไทยตอบ “感謝” เป็นอัตราส่วนที่มากที่สุดในทุกกรณีคือ “親・上” “疎・同” “親・同” 92% “疎・下” 88% “親・下” 76% “疎・上” 68% ตามลำดับ และตอบ “お願い” เป็นสัดส่วนที่น้อยที่สุดคือ “疎・同” 8% “疎・下” “親・下” “親・同” 4% ส่วนความหมายอื่นๆ “その他” พบมากในกรณี “疎・上” 32% เป็นข้อความแสดงความสุภาพของการลงท้ายจดหมายของภาษาไทย ในกรณีอื่นๆ เป็นข้อความที่มีความหมายเชิงหยอกล้อ หรือเร่ร่อนการขอร้อง แสดงความรัก เย็นขอ

ในขณะที่คนไทยตอบ “お願い” เป็นอัตราส่วนคำตอบที่มากที่สุดในทุกกรณี โดยเฉพาะกรณี “疎・上” “親・上” “疎・同” มีอัตราส่วนคำตอบ “お願い” 100% และ

ในกรณี “疎・下” “親・下” “親・同” มีอัตราส่วนคำตอบ “お願い” 95% สัดส่วนอีก 5% เป็น “その他” เป็นข้อความเชิงขอโทษ

สรุปได้ว่ากลุ่มต้นแบบมีแนวโน้มคำตอบการลงท้ายข้อความขอร้องที่ต่างกันคือ T ตอบ “感謝” ในขณะที่กลุ่มต้นแบบ J ตอบ “お願い” เป็นอัตราส่วนที่มากที่สุดในทุกกรณี

4.2 ผลคำตอบแยกตามกรณีของกลุ่มเป้าหมาย

ในส่วนนี้เป็นการแสดงผลคำตอบแยกตามกรณีของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของการวิจัยนี้คือ ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยแบ่งเป็น TL ที่ระดับการศึกษาต่างกัน ได้แก่ TL มัธยมศึกษาและ TL อุดมศึกษา และ TL ที่ระดับผล JLPT ต่างกัน ได้แก่ TL ชั้นต้น TL ชั้นกลาง และ TL ชั้นสูง ผลคำตอบของ TL ในส่วนแรกจะแสดงเป็นเปอร์เซ็นต์และจำนวนคำตอบที่ตอบจริงจากจำนวนคำตอบทั้งหมด เพื่อดูอัตราส่วนคำตอบทั้ง 3 ประเภทคือ “感謝” “お願い” “その他” จากนั้นจึงวิเคราะห์หัยทางสถิติ โดยโปรแกรม SPSS Ver.17.0 ในการคำนวณผล ผลคำตอบแยกเป็นการใช้ “感謝” และ “お願い” เพราะเป็นจำนวนคำตอบที่มากที่สุด(จะไม่ดูผลของ “その他”) การแสดงผลจะแบ่งเป็น 4.2.1 ผลคำตอบ TL ตามระดับการศึกษาที่ต่างกัน 4.2.2 ผลคำตอบ TL ตามระดับผล JLPT ที่ต่างกัน

4.2.1 ผลคำตอบ TL ตามระดับการศึกษาที่ต่างกัน

1) อัตราส่วนคำตอบในทุกกรณีเมื่อเทียบเป็นเปอร์เซ็นต์ของกลุ่มเป้าหมาย TL มัธยมศึกษา และ TL อุดมศึกษา เมื่อนำคำตอบทั้งหมดมาจัดเป็นประเภท “感謝” “お願い” “その他” โดยนับจำนวนคำตอบในแต่ละกรณี กล่าวคือ TL มัศึกษามีจำนวน 35 คน และ TL อุดมศึกษา มีจำนวน 45 คน คำตอบของทุกคนใน 6 กรณีมีทั้งสิ้น 480 คำตอบ ($35 + 45 = 80$, $80 \times 6 = 480$) จากนั้นจึงแปรจำนวนคำตอบในแต่ละกรณีเป็นเปอร์เซ็นต์ โดยทำสัดส่วนคำตอบทั้งหมดให้เป็น 100% จากนั้นจึงคำนวณว่า 100% ของแต่ละกรณี TL มัธยมศึกษาและ TL อุดมศึกษามีการใช้ “感謝” “お願い” “その他” ในอัตราส่วนเท่าใด ผลคำตอบแยกตามกรณีของ TL มัธยมศึกษาและ TL อุดมศึกษา สามารถสรุปได้ดังตารางที่ต่อไป

ตารางที่ 8 ผลอัตราส่วนคำตอบ “感謝” “お願い” “その他”
ของ TLตามระดับการศึกษา

กรณี	ประเภท	TL มัธยมศึกษา		TL อุดมศึกษา	
		% (จำนวนคำตอบ)		% (จำนวนคำตอบ)	
疎・上	感謝	97	(34)	38	(17)
	お願い	3	(1)	56	(25)
	その他	0	(0)	7	(3)
親・上	感謝	97	(34)	31	(14)
	お願い	3	(1)	53	(24)
	その他	0	(0)	16	(7)
疎・下	感謝	94	(33)	38	(17)
	お願い	6	(2)	62	(28)
	その他	0	(0)	0	(0)
親・下	感謝	97	(34)	38	(17)
	お願い	0	(0)	62	(28)
	その他	3	(1)	0	(0)
疎・同	感謝	94	(33)	42	(19)
	お願い	6	(2)	51	(23)
	その他	0	(0)	7	(3)
親・同	感謝	94	(33)	42	(19)
	お願い	0	(0)	51	(23)
	その他	6	(2)	7	(3)

จากตารางที่ 8 จะเห็นว่า TLมัธยมศึกษาตอบ “感謝” เป็นอัตราส่วนที่มากที่สุดในทุกกรณีคือ “疎・上” “親・上” “親・下” มีอัตราส่วนคำตอบ “感謝” 97% และในกรณี “疎・下” “疎・同” “親・同” มีอัตราส่วนคำตอบ “感謝” 94% สำหรับคำตอบ “お願い” พบในกรณี “疎・下” “疎・同” 6% และ “疎・上” “親・上” 3% ส่วนคำตอบ “その他” ที่พบในกรณี “親・同” 6% “親・下” 3% เป็นข้อความเชิงหยอกล้อ

ในขณะที่ TL อุดมศึกษา ตอบ “お願い” เป็นอัตราส่วนที่มากที่สุดในทุกกรณี แต่จะพบความแตกต่างชัดเจนในกรณี “疎・下” “新・下” มีอัตราส่วนการตอบ “お願い” 62% และ “感謝” 38% ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเพราะในกรณี “疎・下” “親・下” ไม่มีผู้ตอบ “その他”

สำหรับกรณีอื่นๆ แม้ว่า “お願い” จะเป็นอัตราส่วนคำตอบที่มากที่สุด แต่ไม่เป็นอัตราส่วนที่ชัดเจน กล่าวคือ อัตราส่วนการตอบ “お願い” และ “感謝” ใกล้เคียงกัน เช่น ในกรณี “疎・同” “親・同” มีอัตราส่วนการตอบ “お願い” 51% และ “感謝” 42% ในกรณี “疎・上” มีอัตราส่วนการตอบ “お願い” 56% และ “感謝” 38% ในกรณี “親・上” มีอัตราส่วนการตอบ “お願い” 51% และ “感謝” 42% อัตราส่วนที่เหลือของกรณีที่กล่าวมานี้เป็นคำตอบ “その他” ที่มีความหมายเชิงขอโทษ

สรุปได้ว่า TL มัธยมศึกษาและ TL อุดมศึกษามีอัตราส่วนคำตอบการใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องต่างกัน TL มัศึกษามีอัตราส่วนคำตอบ “感謝” อย่างชัดเจน ในขณะที่ TL อุดมศึกษามีอัตราส่วนคำตอบ “感謝” และ “お願い” ใกล้เคียงกัน โดยมีอัตราส่วนคำตอบ “お願い” มากกว่า “感謝” ทั้งนี้ ความต่างในการเลือกคำตอบลงท้ายข้อความขอร้องนี้มีความต่างในด้านสถิติหรือไม่อย่างไร จะแสดงผลในลำดับต่อมา

2) วิเคราะห์นัยทางสถิติ จากผลคำตอบเป็นเปอร์เซ็นต์ใน 6 กรณีของกลุ่มเป้าหมาย TL มัธยมศึกษาและ TL อุดมศึกษามีอัตราส่วนคำตอบ “感謝” และ “お願い” ที่ต่างกัน อย่างไรก็ตาม เพื่อวิเคราะห์ว่ากลุ่มเป้าหมาย TL ที่มีความต่างของระดับชั้นการศึกษามีการเลือกใช้ข้อความลงท้ายด้วย “感謝” และ “お願い” ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ งานวิจัยนี้จึงวิเคราะห์นัยทางสถิติด้วยโปรแกรม SPSS Ver.17.0 โดยนำค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์ในการใช้ “感謝” และ “お願い” ของทุกกรณี(จะไม่ดูผลของ “その他”) มาคำนวณหาค่า SD จากนั้นจึงใช้วิธี t-test เพื่อหาค่านัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งกำหนดค่า Sig. (2-tailed) ที่ <0.05 ความต่างของระดับชั้นการศึกษากับการใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องจะแสดงในตารางที่ 9 และตารางที่ 10

ตารางที่ 9 การหาค่านัยสำคัญของระดับการศึกษากับการใช้ “感謝”

กลุ่มเป้าหมาย	จำนวน(คน)	ค่าเฉลี่ย (%)	SD	t-test	Sig. (2-tailed)
TL มัธยมศึกษา	35	95.7	1.533623161	32.403	<0.00
TL อุดมศึกษา	45	38.15	4.071240597		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 9 พบว่า อัตราส่วนคำตอบ “感謝” ของ TL มัธยมศึกษามีค่าเฉลี่ยที่ 95.7% ซึ่งมากกว่าอัตราส่วนคำตอบ “感謝” ของ TL อุดมศึกษาที่มีค่าเฉลี่ย 38.15 และค่า SD ของ TL มัธยมศึกษาอยู่ที่ 1.533623161 ค่า SD ของ TL อุดมศึกษาอยู่ที่ 4.071240597 เมื่อใช้วิธี t-test กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติได้ผลลัพธ์ที่ <0.00 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงสรุปได้ว่า ความต่างของระดับชั้นการศึกษากล่าวคือ TL มัธยมศึกษา และ TL อุดมศึกษามีความต่างในการใช้ “感謝” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 10 การหาค่านัยสำคัญของระดับการศึกษากับการใช้ “お願い”

กลุ่มเป้าหมาย	จำนวน(คน)	ค่าเฉลี่ย (%)	SD	t-test	Sig. (2-tailed)
TL มัธยมศึกษา	35	2.4	2.152208168	23.509	<0.00
TL อุดมศึกษา	45	55.91	5.144090461		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 10 พบว่าอัตราส่วนคำตอบ “お願い” ของ TL มัธยมศึกษามีค่าเฉลี่ยที่ 2.4% ซึ่งมีค่าน้อยกว่าอัตราส่วนคำตอบของ “お願い” TL อุดมศึกษาที่มีค่าเฉลี่ย 55.91 และค่า SD ของ TL มัธยมศึกษามีค่าที่ 2.152208168 ค่า SD ของ TL อุดมศึกษามีค่าที่ 5.144090461 เมื่อใช้วิธี t-test กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติได้ผลลัพธ์ที่ <0.00 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงสรุปได้ว่า ความต่างของระดับชั้นการศึกษากล่าวคือ TL มัธยมศึกษาและ TL อุดมศึกษามีความต่างในการใช้ “お願い” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2.2 ผลคำตอบ TL ตามระดับผล JLPT ที่ต่างกัน

1) อัตราส่วนคำตอบในทุกกรณีเมื่อเทียบเป็นเปอร์เซ็นต์ของ TL ชั้นต้น TL ชั้นกลาง และ TL ชั้นสูง เมื่อนำคำตอบทั้งหมดมาจัดเป็นประเภท “感謝” “お願い” “その他” โดยนับจำนวนคำตอบในแต่ละกรณี กล่าวคือ TL ชั้นต้นจำนวน 24 คน TL ชั้นกลางจำนวน 19 คน และ TL ชั้นสูงจำนวน 15 คน คำตอบของทุกคนใน 6 กรณีมีทั้งสิ้น 348 คำตอบ ($24 + 19 + 15 = 58$, $58 \times 6 = 348$) จากนั้นจึงจำนวนคำตอบในแต่ละกรณีมาคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ โดยทำสัดส่วนคำตอบทั้งหมดให้เป็น 100% จากนั้นจึงคำนวณว่า 100% ของแต่ละกรณี TL ชั้นต้น TL ชั้นกลางและ TL ชั้นสูงมีการใช้ “感謝” “お願い” “その他” ในอัตราส่วนเท่าใด ผลคำตอบแยกตามกรณีของ TL ชั้นต้น TL ชั้นกลาง และ TL ชั้นสูง สามารถสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 11 ผลอัตราส่วนคำตอบ “感謝” “お願い” “その他”

ของTLตามระดับผล JLPT

กรณี		TL ชั้นต้น	TL ชั้นกลาง	TL ชั้นสูง
	ประเภท	% (จำนวนคำตอบ)	% (จำนวนคำตอบ)	% (จำนวนคำตอบ)
疎・上	感謝	83 (20)	47 (9)	7 (1)
	お願い	17 (4)	42 (8)	60 (9)
	その他	0 (0)	11 (2)	33 (5)
親・上	感謝	79 (19)	58 (11)	13 (2)
	お願い	29 (5)	42 (8)	67 (10)
	その他	0 (0)	0 (0)	20 (3)
疎・下	感謝	79 (19)	47 (9)	27 (4)
	お願い	21 (5)	53 (10)	73 (11)
	その他	0 (0)	0 (0)	0 (0)
親・下	感謝	62 (15)	58 (11)	33 (5)
	お願い	19 (7)	42 (8)	67 (10)
	その他	9 (2)	0 (0)	0 (0)
疎・同	感謝	79 (19)	53 (10)	20 (3)
	お願い	21 (5)	37 (7)	73 (11)
	その他	0 (0)	10 (2)	7 (1)
親・同	感謝	71 (17)	63 (12)	27 (4)
	お願い	21 (5)	26 (5)	73 (11)
	その他	8 (2)	11 (2)	0 (0)

จากตารางที่ 11 จะเห็นได้ว่า TL ชั้นต้นตอบ “感謝” เป็นอัตราส่วนที่มากที่สุดในทุกกรณี
คือกรณี “疎・上” มีอัตราส่วนคำตอบ “感謝” 83% “親・上” “親・下” “親・同” มี
อัตราส่วนคำตอบ “感謝” 79 % “親・同” มีอัตราส่วนคำตอบ “感謝” 71% และในกรณี
“親・下” อัตราส่วนคำตอบ “感謝” 62%

สำหรับคำตอบ “お願い” พบในกรณี “親・上” 29% “疎・下” “疎・同”
“親・同” 21% “親・下” 19% และ “疎・上” 17%

จะเห็นว่า TL ชั้นต้นตอบ “感謝” เป็นอัตราส่วนที่มากที่สุดในทุกกรณี และมีการใช้ “お願い” รองลงมาในกรณี “親・上” ส่วนคำตอบ “その他” พบในกรณี “疎・同” “親・同” 2%

ในขณะที่ TL ชั้นสูงตอบ “お願い” เป็นอัตราส่วนที่มากที่สุดในทุกกรณี คือกรณี “疎・下” “疎・同” “親・同” มีอัตราส่วนการตอบ “お願い” 73% กรณี “親・上” “親・下” มีอัตราส่วนคำตอบ “お願い” 67% และในกรณี “疎・上” มีอัตราส่วนการตอบ “お願い” 60%

สำหรับ TL ชั้นกลางตอบ “感謝” และ “お願い” เป็นอัตราส่วนที่ไม่ต่างกันมากคือ ในกรณี “疎・上” มีอัตราส่วนการตอบ “感謝” 47% และ “お願い” 42% ในกรณี “親・上” มีอัตราส่วนการตอบ “感謝” 58% และ “お願い” 42% ในกรณี “疎・下” มีอัตราส่วนการตอบ “感謝” 47% และ “お願い” 53% ในกรณี “親・下” มีอัตราส่วนการตอบ “感謝” 58% และ “お願い” 42% ในกรณี “親・下” มีอัตราส่วนการตอบ “感謝” 58% และ “お願い” 42% กรณี “疎・同” มีอัตราส่วนการตอบ “感謝” 53% และ “お願い” 37% ในกรณี “親・同” มีอัตราส่วนการตอบ “感謝” 63% และ “お願い” 26% กล่าวคือมีกรณีที่ ใช้ “感謝” มากกว่า “お願い” ทุกกรณี ยกเว้นกรณี “疎・下” ที่มีอัตราส่วนการใช้ “お願い” มากกว่า “感謝”

ทั้งนี้ อาจสรุปได้ว่า TL ที่มีระดับผล JLPT ต่างกันมีอัตราส่วนคำตอบการใช้ข้อความลงท้าย การขอร้องต่างกันคือ TL ชั้นต้นมีอัตราส่วนคำตอบ “感謝” อย่างชัดเจนและต่างจาก TL ชั้นสูงที่ ตอบ “お願い” เป็นอัตราส่วนที่มากที่สุดในทุกกรณี ในขณะที่ TL ชั้นกลางมีอัตราส่วนคำตอบ “感謝” และ “お願い” ใกล้เคียงกัน โดยมีอัตราส่วนคำตอบ “感謝” มากกว่า “お願い” ทุกกรณี ยกเว้นกรณี “疎・下” ที่มีอัตราส่วนการใช้ “お願い” มากกว่า “感謝” ทั้งนี้ ความต่างในการเลือกคำตอบลงท้ายข้อความขอร้องนี้มีความต่างในด้านสถิติหรือไม่อย่างไร จะแสดงผลในลำดับต่อมา

2) วิเคราะห์นัยทางสถิติ จากผลคำตอบเป็นเปอร์เซ็นต์ใน 6 กรณีของกลุ่มเป้าหมาย TL ชั้นต้น TL ชั้นกลางและ TL ชั้นสูงมีอัตราส่วนคำตอบ “感謝” และ “お願い” ต่างกัน อย่างไร ก็ตาม เพื่อวิเคราะห์ว่ากลุ่มเป้าหมาย TL ที่มีความต่างของระดับผล JLPT เลือกใช้ข้อความลงท้ายด้วย “感謝” และ “お願い” ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญหรือไม่ งานวิจัยนี้จึงวิเคราะห์นัยทางสถิติ ด้วยโปรแกรม SPSS Ver.17.0 การวิเคราะห์ความแปรปรวนหาความแตกต่างระหว่างกลุ่มเป้าหมาย TL ชั้นต้น TL ชั้นกลาง และ TL ชั้นสูงจะใช้ค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์ในการใช้ “感謝” และ “お願い” ของทุกกรณีมาคำนวณหาค่า SD และหาค่าความแปรปรวนด้วยวิธี ANOVA เพื่อหาค่า

นัยสำคัญทางสถิติ โดยกำหนดค่า Sig. (2-tailed) ที่ <0.05 ความต่างของของระดับผล JLPT กับการใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องจะแสดงในตารางที่ 12 และตารางที่ 13

ตารางที่ 12 ความต่างของระดับผล JLPT กับการใช้ “感謝”

กลุ่มเป้าหมาย	จำนวน(คน)	ค่าเฉลี่ย (%)	SD	F	Sig. (one-way ANOVA)
TL ชั้นต้น	24	75.7	7.651927862	69.722	<0.00
TL ชั้นกลาง	19	54.4	6.374637245		
TL ชั้นสูง	15	21.11	9.807837002		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 12 พบว่าอัตราส่วนคำตอบ “感謝” ของ TL ชั้นต้นมีค่าเฉลี่ยที่ 75.7 TL ชั้นกลางมีค่าเฉลี่ยที่ 54.4 TL ชั้นสูงมีค่าเฉลี่ย 21.11 และค่า SD ของ TL ชั้นต้นอยู่ที่ 7.651927862 ค่า SD ของ TL ชั้นกลางอยู่ที่ 6.374637245 ค่า SD ของ TL ชั้นสูงอยู่ที่ 9.807837002 และจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูล (F) พบว่าอยู่ที่ 69.722 เมื่อคำนวณหาค่านัยสำคัญทางสถิติได้ผลลัพธ์ที่ <0.00 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงสรุปได้ว่าการใช้ “感謝” ในกลุ่มเป้าหมายที่มีความต่างของระดับผล JLPT มีความแตกต่างกัน(LSD)*โดย TL ชั้นสูงมีการใช้ “感謝” แตกต่างกับ TL ชั้นต้นและ TL ชั้นกลาง และการใช้ “感謝” ใน TL ชั้นกลางแตกต่างกับ TL ชั้นต้นและ TL ชั้นสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 13 ความต่างของระดับผล JLPT กับการใช้ “お願い”

กลุ่มเป้าหมาย	จำนวน(คน)	ค่าเฉลี่ย (%)	SD	F	Sig. (one-way ANOVA)
TL ชั้นต้น	24	21.51	4.105808893	85.247	<0.00
TL ชั้นกลาง	19	40.33	8.59364106		
TL ชั้นสูง	15	68.88	5.421592632		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 13 พบว่าอัตราส่วนคำตอบ “お願い” ของ TL ชั้นต้นมีค่าเฉลี่ยที่ 21.51 TL ชั้นกลางมีค่าเฉลี่ยที่ 40.33 TL ชั้นสูงมีค่าเฉลี่ยที่ 68.88 และค่า SD ของ TL ชั้นต้นอยู่ที่ 4.105808893 ค่า SD ของ TL ชั้นกลางอยู่ที่ 8.59364106 ค่า SD ของ TL ชั้นสูงอยู่ที่ 5.421592632 และจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูล (F) พบว่าอยู่ที่ 85.247 เมื่อคำนวณหาค่านัยสำคัญ

ทางสถิติได้ผลลัพธ์ที่ <0.00 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงสรุปได้ว่าการใช้ “お願い” ในกลุ่มเป้าหมายที่มีความต่างของระดับผล JLPT มีความแตกต่างกัน(LSD)* โดย TL ชั้นสูงมีการใช้ “お願い” แตกต่างกับ TL ชั้นต้นและ TL ชั้นกลาง และการใช้ “お願い” ใน TL ชั้นกลาง แตกต่างกับ TL ชั้นต้นและ TL ชั้นสูงอย่างมีนัยสำคัญ

4.3 เปรียบเทียบผลคำตอบของกลุ่มต้นแบบและกลุ่มเป้าหมาย

ในส่วนนี้จะเป็นการนำผลคำตอบของกลุ่มตัวอย่างในข้อ 4.1.1 และผลคำตอบของกลุ่มเป้าหมายในข้อ 4.1.2 มาเปรียบเทียบเพื่อดูว่ากลุ่มเป้าหมายมีการใช้ภาษาใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบ T หรือ J โดยจะเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่าง T และ J กับกลุ่มเป้าหมาย TL มัธยมศึกษาและ TL อุดมศึกษา เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายที่มีความต่างด้านระดับการศึกษาใช้ข้อความที่ต่างกันอย่างชัดเจนมากกว่ากลุ่มเป้าหมายที่ต่างกันด้านระดับผล JLPT และจะเปรียบเทียบการใช้ “感謝” และ “お願い” ที่มีจำนวนคำตอบมากที่สุดเท่านั้น

การเปรียบเทียบผลการใช้ภาษาของกลุ่มเป้าหมายเพื่อดูความใกล้เคียงของการใช้ภาษาว่าใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบใดนั้น แบ่งเป็น 2 ประเด็นคือ ประเด็นความหมายที่ใช้ และการใช้ภาษาตามความสนิทสนม

ประเด็นความหมายที่ใช้คือ การเปรียบเทียบการใช้ “感謝” หรือ “お願い” ในการลงท้ายข้อความขอร้องของกลุ่มเป้าหมายกับกลุ่มต้นแบบว่า กลุ่มเป้าหมายมีการใช้ข้อความความหมายใดและใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบกลุ่มใด โดยนำผลคำตอบทั้ง 6 กรณี แบ่งตามสถานะที่ต่างกันของคนที่ขอร้องคือ สูงกว่า ต่ำกว่า เท่ากัน และแยกเป็นกรณีไม่สนิทและสนิท ดังข้อ 4.3.1 กรณีขอร้องต่อคนไม่สนิทที่มีสถานะต่างกัน 3 กรณี คือ “疎・上” “疎・下” “疎・同” และ 4.3.2 กรณีขอร้องกับคนสนิทที่มีสถานะต่างกัน 3 กรณี คือ “新・上” “新・下” “新・同”

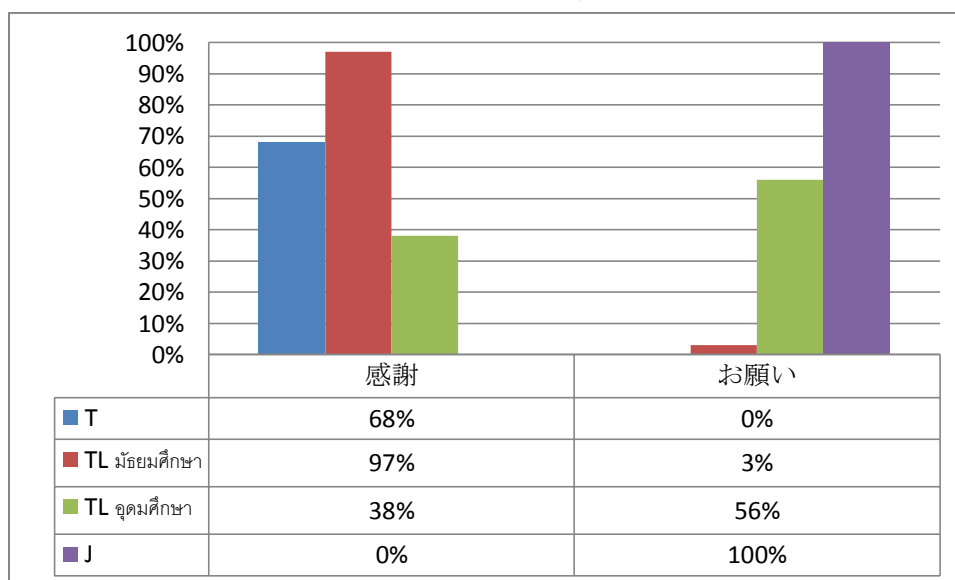
การใช้ภาษาตามความสนิทสนมคือ การเปรียบเทียบการใช้ภาษาตามความสนิทสนมของคู่สนทนาจะทำโดยนำผลคำตอบของผู้ตอบแต่ละคนมาศึกษาการเปลี่ยนแปลงระดับความสุภาพของการใช้ภาษาเมื่อคนๆ นั้นต้องขอร้องต่อคนที่สนิทขึ้นแต่อยู่ในสถานะเดียวกัน การศึกษาจะศึกษาข้อความของผู้ตอบแต่ละคนที่ขอร้องกับคนที่อยู่ในสถานะที่ต่างกับตนทั้งสาม กล่าวคือ สถานะสูงกว่า สถานะต่ำกว่า สถานะเท่ากัน โดยเมื่อได้จำนวนข้อความที่แสดงความสุภาพน้อยลงเมื่อขอร้องต่อผู้ที่มีความสนิท จากนั้นจึงแปรผลเป็นเปอร์เซ็นต์โดยจะแสดงผลใน 3 กรณีคือ สูงกว่า ต่ำกว่า เท่ากันดังข้อ 4.3.3 ผลคำตอบการเปลี่ยนแปลงระดับความสุภาพเมื่อใช้กับคนที่สนิท

4.3.1 กรณีขอร้องต่อคนไม่สนิทที่มีสถานะต่างกัน

ในส่วนนี้จะเป็นการเปรียบเทียบผลอัตราส่วนคำตอบการใช้ “感謝” และ “お願い” ของกลุ่มต้นแบบและกลุ่มเป้าหมาย เพื่อดูว่าในการลงท้ายข้อความขอร้องของกลุ่มเป้าหมายมีการใช้ข้อความความหมายใดและใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบกลุ่มใด โดยนำผลคำตอบการขอร้องต่อคนไม่สนิท แบ่งตามสถานะที่ต่างกัน คือ สูงกว่า ต่ำกว่า เท่ากัน การเปรียบเทียบจะแสดงเป็นกราฟแท่ง โดยเรียงลำดับให้กลุ่มเป้าหมาย TL มัธยมศึกษา และ TL ระดับอุดมศึกษา อยู่ตรงกลางระหว่างกลุ่มต้นแบบ T และ J การขอร้องกรณีขอร้องต่อคนไม่สนิทมีกรณีดังต่อไปนี้ 1) “疎・上” 2) “疎・下” 3) “疎・同”

1) กรณี “疎・上” คือ กรณีการเขียนข้อความขอร้องให้อาจารย์ที่ไม่สนิทช่วยเซ็นเอกสารงานวิชาการให้ ผลคำตอบของกลุ่มต้นแบบและกลุ่มเป้าหมายสามารถแสดงได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 1 การเปรียบเทียบคำตอบ “感謝” และ “お願い”
ในกรณี “疎・上” ของ T, TL และ J

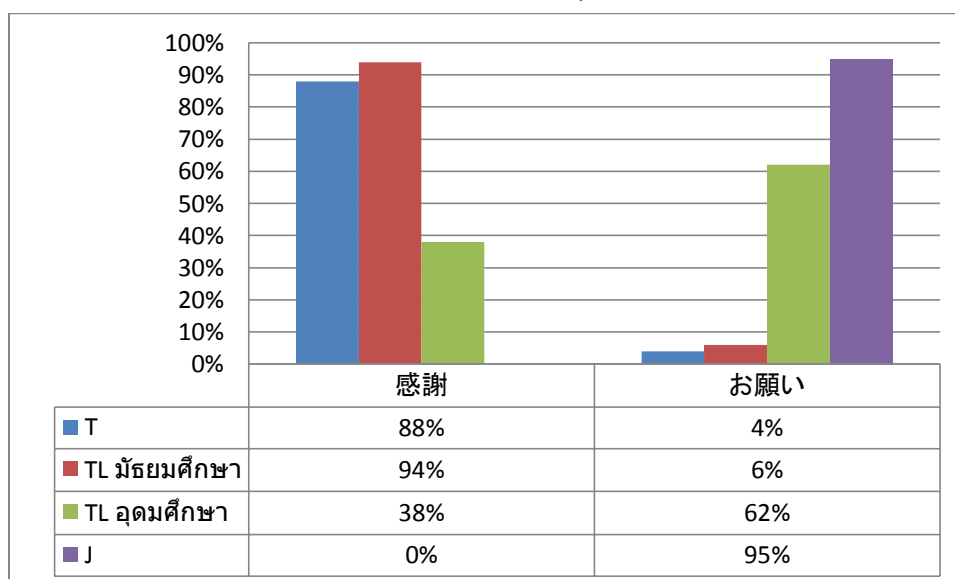

จากแผนภาพที่ 1 จะเห็นว่ากรณี “疎・上” พบคำตอบ “感謝” มากที่สุดใน TL มัธยมศึกษา 97% ซึ่งใกล้เคียงกับ T ที่มีอัตราส่วนคำตอบ 68% ในขณะที่ TL อุดมศึกษาตอบ “感謝” เพียง 38% และไม่พบการตอบ “感謝” ใน J จึงอาจกล่าวได้ว่ากรณีที่ TL มัธยมศึกษาเลือกตอบ “感謝” และไม่เลือกตอบ “お願い” ทำให้มีผลใกล้เคียงกับ T

ส่วนคำตอบ “お願い” พบมากที่สุด ใน J 100% รองลงมาคือ TLอุดมศึกษา 56% ในขณะที่ TLมัธยมศึกษาตอบ “お願い” เพียง 3% และไม่พบการตอบ “お願い” ใน T การที่ TLอุดมศึกษาเลือกตอบ “お願い” มากกว่า “感謝” จึงทำให้มีผลใกล้เคียงกับ J มากกว่า T

2) กรณี “疎・下” คือ กรณีการส่งข้อความขอร้องทางโทรศัพท์มือถือให้รุ่นน้องที่ไม่สนิทช่วยส่งแบบสอบถามงานวิชาการเร็วกว่ากำหนด ผลคำตอบของกลุ่มต้นแบบและกลุ่มเป้าหมายสามารถแสดงได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 2 การเปรียบเทียบคำตอบ “感謝” และ “お願い”
ในกรณี “疎・下” ของ T, TL และ J

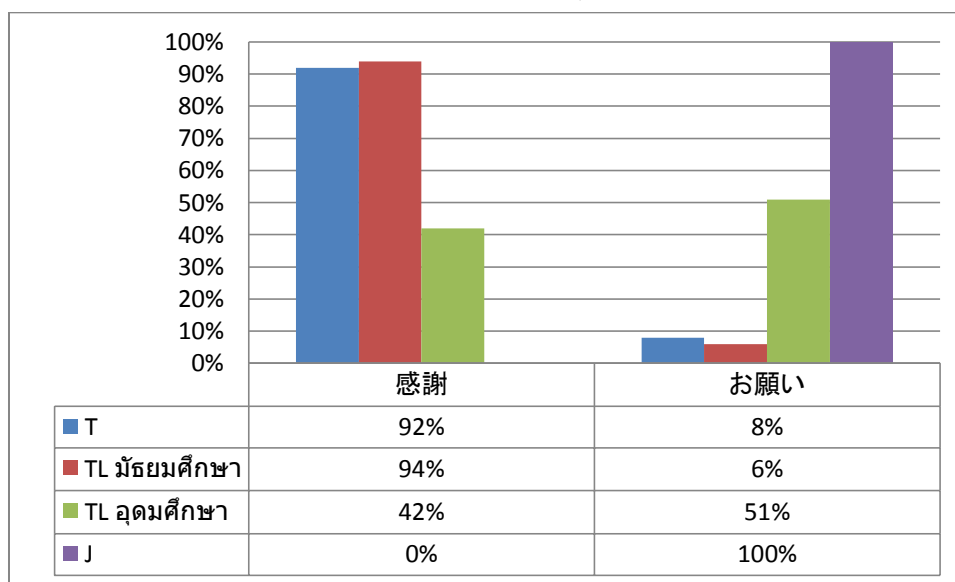

จากแผนภาพที่ 2 จะเห็นว่าในกรณี “疎・下” พบคำตอบ “感謝” มากที่สุดใน TL มัธยมศึกษา 94% ซึ่งใกล้เคียงกับ T ที่มีอัตราส่วนคำตอบที่ 88% ในขณะที่ TLอุดมศึกษาตอบ “感謝” เพียง 38% และไม่พบการตอบ “感謝” ใน J จึงอาจกล่าวได้ว่าการที่ TLมัธยมศึกษาเลือกตอบ “感謝” และไม่เลือกตอบ “お願い” ทำให้มีผลใกล้เคียงกับ T

ส่วนคำตอบ “お願い” พบมากที่สุด ใน J 95% รองลงมาคือ TL อุดมศึกษา 62% ในขณะที่ TLมัธยมศึกษาตอบ “お願い” เพียง 6% และ T ตอบ “お願い” เพียง 4% การที่ TL อุดมศึกษาเลือกตอบ “お願い” มากกว่า “感謝” จึงทำให้มีผลใกล้เคียงกับ J มากกว่า T

3) กรณี “疎・同” คือ กรณีการส่งข้อความขอร้องทางโทรศัพท์มือถือให้เพื่อนที่ไม่สนิทช่วยเก็บเอกสารที่เรียนให้เนื่องจากตนติดธุระเรื่องงานวิชาการจึงไม่สามารถเข้าเรียนได้ ผลคำตอบของกลุ่มต้นแบบและกลุ่มเป้าหมายสามารถแสดงได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 3 การเปรียบเทียบคำตอบ “感謝” และ “お願い”
ในกรณี “疎・同” ของ T, TL และ J

จากแผนภาพที่ 3 จะเห็นว่าในกรณี “疎・同” พบคำตอบ “感謝” มากที่สุดใน TL มัธยมศึกษา 94% ซึ่งใกล้เคียงกับ T ที่มีอัตราส่วนคำตอบที่ 92% ในขณะที่ TL อุดมศึกษาตอบ “感謝” เพียง 42% และไม่พบการตอบ “感謝” ใน J จึงกล่าวได้ว่าการที่ TL มัธยมศึกษาเลือกตอบ “感謝” และไม่เลือกตอบ “お願い” ทำให้มีผลใกล้เคียงกับ T

ส่วนการใช้ “お願い” พบมากที่สุดใน J ถึง 100% รองลงมาคือ TL อุดมศึกษา 51% ในขณะที่ TL มัธยมศึกษาตอบ “お願い” เพียง 6% และ T ตอบ “お願い” เพียง 4% เนื่องจาก TL อุดมศึกษาเลือกตอบ “お願い” มากกว่า “感謝” เพียงเล็กน้อย คือ 51% และ 42% จึงไม่อาจกล่าวได้อย่างแน่ชัดว่า TL อุดมศึกษามีผลใกล้เคียงกับ J มากกว่า T

จากกราฟที่แสดงข้างต้นนี้จะเห็นว่า กรณีการขอร้องต่อคนไม่สนิทที่มีสถานะต่างกัน คือ สูงกว่า ต่ำกว่า เท่ากัน TL มัธยมศึกษาเลือกตอบ “感謝” มากที่สุด และมีผลใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบ T โดยเฉพาะในกรณี “疎・上” พบการตอบ “感謝” มากที่สุดรองลงมาคือกรณี “疎・下” และ “疎・同” กล่าวคือ ไม่ว่าจะคนที่ขอร้องจะมีสถานะคือ สูงกว่า ต่ำกว่า หรือเท่ากัน TL มัธยมศึกษาและกลุ่มต้นแบบ T จะลงท้ายการขอร้องด้วย “感謝”

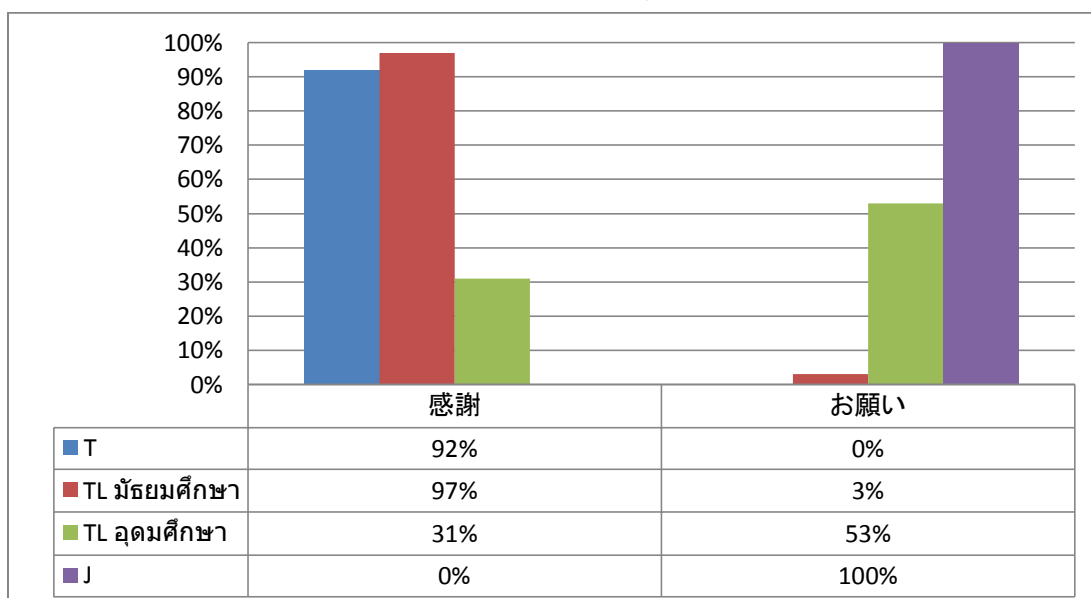
ในขณะที่ TL อุดมศึกษาเลือกตอบ “お願い” มากที่สุดในการขอร้องต่อคนไม่สนิทที่มีสถานะต่างกัน และมีผลใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบ J มากกว่า T โดยเฉพาะในกรณี “疎・同” รองลงมาคือกรณี “疎・上” กล่าวคือ ไม่ว่าคนที่ขอร้องจะมีสถานะคือ สูงกว่า ต่ำกว่า หรือ เท่ากัน TL อุดมศึกษาจะใช้ลงท้ายการขอร้องด้วย “お願い” มากกว่า “感謝” ซึ่งมีผลใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบ J ที่จะลงท้ายการขอร้องด้วย “お願い” เท่านั้น

4.3.2 กรณีขอร้องต่อคนสนิทที่มีสถานะต่างกัน

ในส่วนนี้เป็นการเปรียบเทียบผลอัตราส่วนคำตอบการใช้ “感謝” และ “お願い” ของกลุ่มต้นแบบและกลุ่มเป้าหมาย เพื่อดูว่าในการลงท้ายข้อความขอร้องของกลุ่มเป้าหมายมีการใช้ข้อความความหมายใดและใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบกลุ่มใด โดยนำผลคำตอบการขอร้องต่อคนสนิท แบ่งตามสถานะที่ต่างกัน คือ สูงกว่า ต่ำกว่า เท่ากัน การเปรียบเทียบจะแสดงเป็นกราฟแท่ง โดยเรียงลำดับให้กลุ่มเป้าหมาย TL มัธยมศึกษา และ TL ระดับอุดมศึกษาอยู่ตรงกลางระหว่างกลุ่มต้นแบบ T และ J การขอร้องกรณีขอร้องต่อคนสนิทมีกรณีดังต่อไปนี้ 1) “親・上” 2) “親・下” 3) “親・同”

1) กรณี “親・上” คือ กรณีการเขียนข้อความขอร้องให้อาจารย์ที่สนิทกันช่วยเซ็นเอกสารงานวิชาการให้ ผลคำตอบของกลุ่มต้นแบบและกลุ่มเป้าหมายสามารถแสดงได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 4 การเปรียบเทียบคำตอบ “感謝” และ “お願い”
ในกรณี “親・上” ของ T, TL และ J

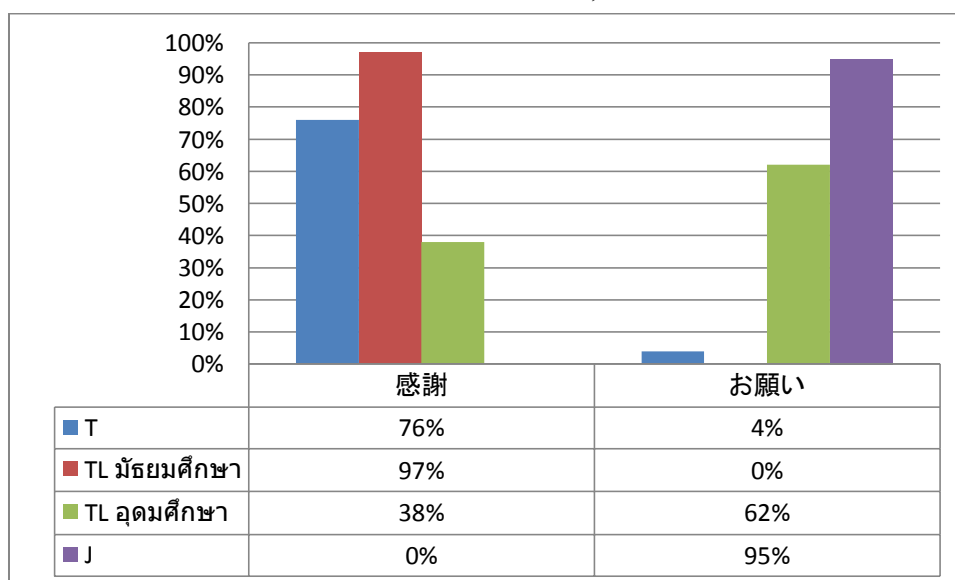
จากแผนภาพที่ 4 จะเห็นว่ากรณี “親・上” พบคำตอบ “感謝” มากที่สุดใน TL มัธยมศึกษา 97% ซึ่งใกล้เคียงกับ T ที่มีอัตราส่วนคำตอบที่ 92% ในขณะที่ TL อุดมศึกษาตอบ “感謝” เพียง 31% และไม่พบการตอบ “感謝” ใน J จึงอาจกล่าวได้ว่าการที่ TL มัธยมศึกษาเลือกตอบ “感謝” และไม่เลือกตอบ “お願い” ทำให้มีผลใกล้เคียงกับ T

ส่วนคำตอบ “お願い” พบมากที่สุดใน J 100% รองลงมาคือ TL อุดมศึกษา 53% ในขณะที่ TL มัธยมศึกษาตอบ “お願い” เพียง 3% และไม่พบการตอบ “お願い” ใน T จึงอาจกล่าวได้ว่าการที่ TL อุดมศึกษาเลือกตอบ “お願い” มากกว่า “感謝” ทำให้มีผลใกล้เคียงกับ J มากกว่า T

2) กรณี “親・下” คือ กรณีการส่งข้อความขอร้องทางโทรศัพท์มือถือให้รุ่นน้องที่สนิทกันช่วยส่งแบบสอบถามงานวิชาการเร็วกว่ากำหนด ผลคำตอบของกลุ่มต้นแบบและกลุ่มเป้าหมายสามารถแสดงได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 5 การเปรียบเทียบคำตอบ “感謝” และ “お願い”

ในกรณี “親・下” ของ T, TL และ J

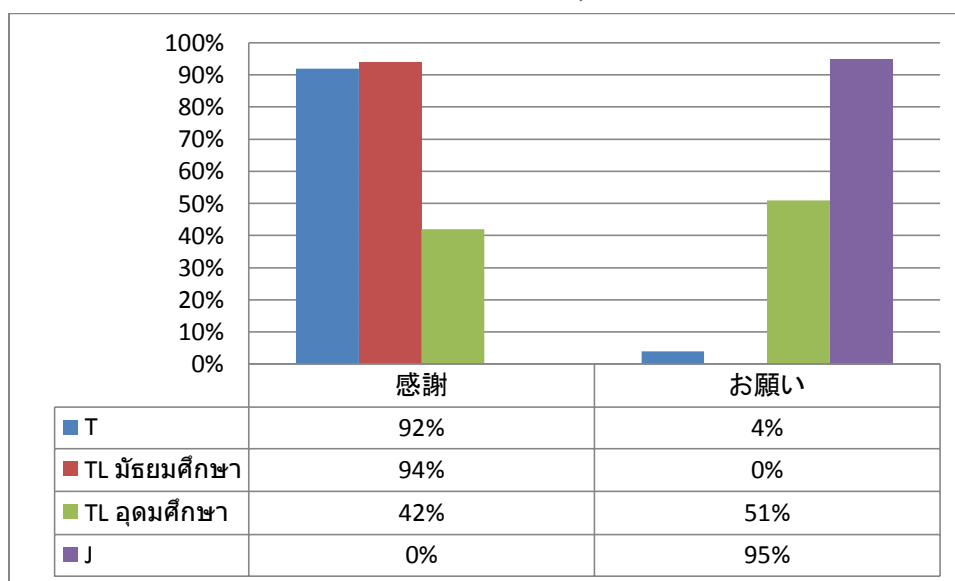

จากแผนภาพที่ 5 จะเห็นว่าในกรณี “親・下” พบคำตอบ “感謝” มากที่สุดใน TL มัธยมศึกษา 97% ซึ่งใกล้เคียงกับ T ที่มีอัตราส่วนคำตอบที่ 76% ในขณะที่ TL อุดมศึกษาตอบ “感謝” เพียง 38% และไม่พบการตอบ “感謝” ใน J จึงอาจกล่าวได้ว่าการที่ TL มัธยมศึกษาเลือกตอบ “感謝” และไม่เลือกตอบ “お願い” ทำให้มีผลใกล้เคียงกับ T

ส่วนคำตอบ “お願い” พบมากที่สุดใน J 95% รองลงมาคือ TL อุดมศึกษา 62% และ T เพียง 4% จึงอาจกล่าวได้ว่าการที่ TL อุดมศึกษาเลือกตอบ “お願い” มากกว่า “感謝” ทำให้มีผลใกล้เคียงกับ J มากกว่า T

3) กรณี “親・同” คือ กรณีการส่งข้อความขอร้องทางโทรศัพท์มือถือให้เพื่อนที่สนิทกัน ช่วยเก็บเอกสารที่เรียนให้เนื่องจากตนติดธุระเรื่องงานวิชาการจึงไม่สามารถเข้าเรียนได้ ผลคำตอบของกลุ่มต้นแบบและกลุ่มเป้าหมายสามารถแสดงได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 6 การเปรียบเทียบคำตอบ “感謝” และ “お願い”
ในกรณี “親・同” ของ T, TL และ J

จากแผนภาพที่ 6 จะเห็นว่ากรณี “疎・同” พบการตอบ “感謝” มากที่สุดใน TL มัธยมศึกษา 94% ซึ่งใกล้เคียงกับ T ที่มีอัตราส่วนคำตอบที่ 92% ในขณะที่ TL อุดมศึกษาตอบ “感謝” เพียง 42% และไม่พบการตอบ “感謝” ใน J จึงอาจกล่าวได้ว่าการที่ TL มัธยมศึกษาเลือกตอบ “感謝” และไม่เลือกตอบ “お願い” ทำให้มีผลใกล้เคียงกับ T

ส่วนคำตอบ “お願い” พบมากที่สุดใน J ที่ 95% รองลงมาคือ TL อุดมศึกษา 51% ในขณะที่ T มีเพียง 4% เนื่องจาก TL อุดมศึกษามีอัตราส่วนคำตอบ “お願い” มากกว่า “感謝” เพียงเล็กน้อยคือ 51% และ 42% จึงไม่อาจกล่าวได้อย่างแน่ชัดว่า TL อุดมศึกษามีผลใกล้เคียงกับ J มากกว่า T

จากกราฟที่แสดงข้างต้นนี้จะเห็นว่า กรณีการขอร้องต่อคนสนิทที่มีสถานะต่างกัน คือ สูงกว่า ต่ำกว่า เท่ากัน TL มัธยมศึกษาเลือกตอบ “感謝” มากที่สุด และมีผลใกล้เคียงกับกลุ่ม

ต้นแบบ T โดยเฉพาะในกรณี “新・上” “親・下” พบการใช้ “感謝” มากที่สุดรองลงมาคือ กรณี “新・同” กล่าวคือ ไม่ว่าคนที่ขอร้องจะมีสถานะคือ สูงกว่า ต่ำกว่า หรือเท่ากัน TL มัธยมศึกษาและกลุ่มต้นแบบ T จะลงท้ายการขอร้องด้วย “感謝”

ในขณะที่ TL อุดมศึกษาเลือกตอบ “お願い” มากที่สุดในกรณีการขอร้องต่อคนสนิทที่มีสถานะต่างกัน และมีผลใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบ J มากกว่า T โดยเฉพาะในกรณี “新・下” รองลงมาคือกรณี “新・上” กล่าวคือ ไม่ว่าคนที่ขอร้องจะมีสถานะคือ สูงกว่า ต่ำกว่า หรือเท่ากัน TL อุดมศึกษาจะใช้ลงท้ายการขอร้องด้วย “お願い” มากกว่า “感謝” ซึ่งมีผลใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบ J ที่จะลงท้ายการขอร้องด้วย “お願い” เท่านั้น

จากผลในข้อ 4.3.1 กรณีขอร้องต่อคนไม่สนิทที่มีสถานะต่างกัน และ 4.3.2 กรณีขอร้องกับคนสนิทที่มีสถานะต่างกันพบว่า TL มัธยมศึกษาลงท้ายการขอร้องด้วย “感謝” จึงมีผลใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบ T ในขณะที่ TL อุดมศึกษาจะใช้ลงท้ายการขอร้องด้วย “お願い” มากกว่า “感謝” จึงมีผลใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบ J มากกว่า T อย่างไรก็ตาม ในเรื่องการใช้ภาษาตามความสนิทสนมนั้น กลุ่มเป้าหมาย TL มีการใช้ภาษาได้ใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบใดจะแสดงผลในลำดับต่อมา

4.3.3 ผลคำตอบการเปลี่ยนแปลงระดับความสุภาพเมื่อใช้กับคนที่สนิท

การเปรียบเทียบการใช้ภาษาตามความสนิทสนมของกลุ่มสนทนาจะทำโดยนำผลคำตอบของผู้ตอบแต่ละคนมาศึกษาการเปลี่ยนแปลงระดับความสุภาพของการใช้ภาษาเมื่อคนๆ นั้นต้องขอร้องต่อคนที่สนิทขึ้นแต่อยู่ในสถานะเดียวกัน ยกตัวอย่างเช่น เมื่อขอร้องอาจารย์ที่ไม่สนิทใช้ข้อความ “お願いいたします” แต่เมื่อขอร้องกับอาจารย์ที่สนิทใช้ข้อความ “お願いします” เป็นต้น การศึกษาจะศึกษาข้อความของผู้ตอบแต่ละคนที่ขอร้องกับคนที่อยู่ในสถานะที่ต่างกับตนทั้งสาม กล่าวคือ สถานะสูงกว่า สถานะต่ำกว่า สถานะเท่ากัน โดยเมื่อได้จำนวนข้อความที่แสดงความสุภาพน้อยลงเมื่อขอร้องต่อผู้ที่มีความสนิท จากนั้นจึงแปรผลเป็นเปอร์เซ็นต์โดยจะแสดงผลใน 3 กรณีคือ สถานะสูงกว่า สถานะต่ำกว่า สถานะ เท่ากัน (ดูรายละเอียดเกณฑ์การวัดค่าหรือข้อความแสดงความสุภาพที่น้อยลงได้ที่ หน้า 22) ผลคำตอบแสดงได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบการใช้ภาษาที่สุภาพน้อยลงเมื่อขอร้องต่อคนสนิท

กลุ่มที่ สำรวจ	จำนวน ข้อความ ทั้งหมด	การใช้ภาษาที่สุภาพน้อยลงเมื่อขอร้องต่อคนสนิท					
		สถานะสูงกว่า		สถานะต่ำกว่า		สถานะเท่ากัน	
		% (จำนวนข้อความ)		% (จำนวนข้อความ)		% (จำนวนข้อความ)	
กลุ่มต้นแบบ T	25	92%	(23)	96%	(24)	100%	(25)
กลุ่มต้นแบบ J	20	20%	(4)	55%	(11)	70%	(14)
TL มัธยมศึกษา	35	74%	(26)	69%	(24)	91%	(32)
TL อุดมศึกษา	45	67%	(30)	73%	(33)	82%	(37)

จากตารางที่ 14 จะเห็นว่าทุกกลุ่มที่สำรวจมีการเปลี่ยนแปลงระดับความสุภาพเมื่อใช้กับคนที่สนิทในทุกกรณีและพบความแตกต่างมากที่สุดในการใช้ขอร้องต่อคนที่มีสถานะเท่ากัน และกลุ่มที่มีการเปลี่ยนแปลงระดับความสุภาพเมื่อใช้กับคนที่สนิทมากที่สุดคือ T ในขณะที่มีการเปลี่ยนแปลงระดับความสุภาพเมื่อใช้กับคนที่สนิทน้อยที่สุดในทุกกรณี

สำหรับกลุ่มเป้าหมาย TLมัธยมศึกษาและ TLอุดมศึกษามีการใช้ข้อความแตกต่างกันตามความสนิททุกกรณีและมีการใช้ภาษาตามความสนิทสนมของกลุ่มสนทนาใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบ T มากกว่ากลุ่มต้นแบบ J จึงอาจกล่าวได้ว่ากลุ่มต้นแบบ J มีการใช้ภาษาโดยคำนึงถึงสถานะที่สูงหรือต่ำของอีกฝ่ายมากกว่าความสนิทสนม ในขณะที่กลุ่มต้นแบบ T และกลุ่มเป้าหมาย TLมัธยมศึกษาและ TLอุดมศึกษามีแนวโน้มการใช้ภาษาโดยคำนึงความสนิทสนมของอีกฝ่ายประกอบ จึงมีการเปลี่ยนแปลงระดับความสุภาพเมื่อใช้กับคนที่สนิทขึ้น

จากการเปรียบเทียบนี้ ทำให้ทราบว่าผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยระดับมัศึกษามีการใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องด้วยคำที่มีความหมาย “感謝” ซึ่งใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบ T ในขณะที่ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยระดับอุดมศึกษาแนวโน้มการใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องด้วยคำที่มีความหมาย “お願い” ซึ่งใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบ J อย่างไรก็ตาม แม้ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยระดับอุดมศึกษาจะเลือกประเภทคำลงท้ายได้ใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบ J แต่การเปลี่ยนแปลงระดับความสุภาพเมื่อใช้กับคนที่สนิทของ TL อุดมศึกษามีความใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบ T มากกว่ากลุ่มต้นแบบ J เช่นเดียวกับ TLมัธยมศึกษา

4.4 ประสพการณ์การไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่น

จากผลของข้อ 4.2 จะพบว่ากลุ่มเป้าหมาย TLมัธยมศึกษาและ TLอุดมศึกษามีแนวโน้มการใช้ “感謝” และ “お願い” ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หากดูผลข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มเป้าหมายจะพบว่า TL อุดมศึกษา 14 คนเคยไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่น โดยมีระยะเวลาตั้งแต่ 1 เดือนถึง 1 ปี ดังนั้น เพื่อศึกษาหาความแตกต่างของการใช้ “感謝” และ “お願い” ของกลุ่มเป้าหมายที่มีประสพการณ์การไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่น และไม่มีประสพการณ์การไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่น (ต่อไปนี้จะเขียนย่อด้วย “มีประสพการณ์” และ “ไม่มีประสพการณ์” แทน) ว่ามีความต่างกันอย่างไรมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ จึงนำค่าเฉลี่ยเปอร์เซ็นต์การใช้ “感謝” และ “お願い” ของ TL ที่มีประสพการณ์และไม่มีประสพการณ์ในทุกกรณีมาคำนวณหาค่า SD จากนั้นใช้วิธี t-test เพื่อหาค่านัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งกำหนดค่า Sig. (2-tailed) ที่ <0.05 ผลลัพธ์แสดงได้ดังตารางที่ 15 -16 ต่อไปนี้

ตารางที่ 15 ประสพการณ์การไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่นกับการใช้ “感謝”

กลุ่มเป้าหมาย	จำนวน(คน)	ค่าเฉลี่ย (%)	SD	t-test	Sig. (2-tailed)
TL มีประสพการณ์	14	45.46	4.550054945	10.5	<0.00
TL ไม่มีประสพการณ์	66	69.66	3.566230503		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 15 พบว่าค่าเฉลี่ยคำตอบ “感謝” ของ TL มีประสพการณ์คือ 45.46 % ซึ่งน้อยกว่าอัตราส่วนคำตอบ “感謝” ของ TL ไม่มีประสพการณ์ที่มีค่าเฉลี่ย 69.66 และค่า SD ของ TL มีประสพการณ์คือ 4.5500549451 และค่า SD ของ TL ไม่มีประสพการณ์คือ 3.566230503 เมื่อใช้วิธี t-test คำนวณหาค่านัยสำคัญทางสถิติได้ผลลัพธ์ที่ <0.00 ซึ่งน้อยกว่าค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงสรุปได้ว่าความต่างด้านประสพการณ์การไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่นมีความต่างในการใช้ “感謝” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 16 ประสพการณ์การไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่นกับการใช้ “お願い”

กลุ่มเป้าหมาย	จำนวน(คน)	ค่าเฉลี่ย (%)	SD	t-test	Sig. (2-tailed)
TL มีประสพการณ์	14	47.73	9.403758114	5.088	<0.00
TL ไม่มีประสพการณ์	66	26.71	3.731710957		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 16 พบว่าค่าเฉลี่ยคำตอบ “お願い” ของ TL มีประสพการณ์อยู่ที่ 47.73 ซึ่งมากกว่าอัตราส่วนคำตอบของ “お願い” TL ไม่มีประสพการณ์ที่มีค่าเฉลี่ย 26.71 และค่า SD ของ TL มีประสพการณ์มีค่าอยู่ที่ 9.403758114 และค่า SD ของ TL ไม่มีประสพการณ์มีค่าอยู่ที่ 3.731710957 เมื่อใช้วิธี t-test คำนวณหาค่านัยสำคัญทางสถิติได้ผลลัพธ์ที่ <0.00 ซึ่งน้อยกว่าค่า นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงสรุปได้ว่าความต่างด้านประสพการณ์การไปศึกษาต่อที่ประเทศ ญี่ปุ่นมีความต่างในการใช้ “お願い” อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลลัพธ์ที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้ ทำให้สามารถสรุปได้ว่ากลุ่มต้นแบบ T ใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องด้วย “感謝” ในทุกกรณี กลุ่มต้นแบบ J ใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องด้วย “お願い” ในทุกกรณี กลุ่มเป้าหมาย TL มัธยมศึกษาที่มีแนวโน้มการใช้ “感謝” ที่ใกล้เคียงกับกลุ่ม ต้นแบบ T ในขณะที่ TL อุดมศึกษามีแนวโน้มการใช้ “お願い” ใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบ J มากกว่ากลุ่มต้นแบบ T และกลุ่มเป้าหมาย TL ที่มีความต่างในระดับชั้นการศึกษา และระดับผล JLPT รวมถึงการไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่นมีผลการใช้ “感謝” และ “お願い” ที่ต่างกันอย่าง มีค่านัยสำคัญทางสถิติ

อย่างไรก็ตาม แม้ว่า TL อุดมศึกษาจะเลือกประเภทคำลงท้ายได้ใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบ J แต่การเปลี่ยนแปลงระดับความสุภาพเมื่อใช้กับคนที่สนิทของ TL อุดมศึกษามีความใกล้เคียงกับกลุ่ม ต้นแบบ T มากกว่ากลุ่มต้นแบบ J เช่นเดียวกับ TL มัธยมศึกษา

บทที่ 5 อภิปรายผล

5.1 คำตอบของคำถามการวิจัย

จากผลการสำรวจในบทที่ 4 จึงตอบคำถามการวิจัย(research questions)ในข้อ 3.2 ได้ดังต่อไปนี้

5.1.1 กลุ่มต้นแบบคนไทยใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องด้วยคำที่มีความหมาย “感謝” ในขณะที่กลุ่มต้นแบบคนญี่ปุ่นใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องด้วยคำที่มีความหมาย “お願い” กลุ่มเป้าหมายมีแนวโน้มการใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องด้วยข้อความที่มีความหมายทั้ง “感謝” และ “お願い” และทั้งกลุ่มต้นแบบและกลุ่มเป้าหมายมีการใช้ภาษาแตกต่างกันตามความสัมพันธ์ของกลุ่มสนทนาว่าไม่สนิทหรือสนิท

5.1.2 กลุ่มเป้าหมายในระดับชั้นการศึกษาที่ต่างกันและมีระดับผลการสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่นต่างกันมีการใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องต่างกัน ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นระดับมัธยมศึกษามีแนวโน้มการใช้ข้อความลงท้ายใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบคนไทยคือ ใช้ “感謝” มากกว่า “お願い” ในขณะที่ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นระดับอุดมศึกษามีแนวโน้มการใช้ข้อความลงท้ายใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบคนญี่ปุ่นคือ ใช้ “お願い” มากกว่า “感謝”

กลุ่มเป้าหมายที่ระดับผลการสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่นต่างกันคือ ผู้เรียนชั้นต้น ผู้เรียนชั้นกลางและผู้เรียนชั้นสูงมีผลการใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องที่แตกต่างกันคือ ผู้เรียนชั้นสูงมีแนวโน้มการใช้ข้อความลงท้ายด้วย “お願い” มากกว่าผู้เรียนชั้นกลางและชั้นต้นที่ใช้ “感謝” มากกว่า

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าผู้เรียนระดับอุดมศึกษามีแนวโน้มการใช้ “お願い” ใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบคนญี่ปุ่นมากกว่ากลุ่มต้นแบบคนไทย แต่การใช้ภาษาตามความสัมพันธ์กับคู่สนทนาว่าไม่สนิทหรือสนิท ผู้เรียนระดับอุดมศึกษามีแนวโน้มการใช้ภาษาที่ใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบคนไทยมากกว่ากลุ่มต้นแบบคนญี่ปุ่น

5.1.3 ประสบการณ์การศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่นเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องด้วย “お願い” ได้ใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบคนญี่ปุ่นมากกว่ากลุ่มเป้าหมายที่ไม่มีประสบการณ์การไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่น

จากคำตอบของคำถามการวิจัยครั้งนี้ทำให้สามารถวิเคราะห์และอภิปรายผลได้ดังหัวข้อต่อไปนี้ 5.2 ความแตกต่างการใช้ภาษาของกลุ่มที่สำรวจ 5.3 ประสบการณ์การไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่นกับการลงท้ายการขอร้อง 5.4 ปัจจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคู่สนทนา

5.2 ความแตกต่างการใช้ภาษาของกลุ่มที่สำรวจ

5.2.1 กลุ่มต้นแบบ : คนไทยและคนญี่ปุ่น

จากผลในข้อ 4.1.1 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มต้นแบบคนไทยและคนญี่ปุ่นใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องแตกต่างกันอย่างชัดเจนคือ คนไทยใช้ “感謝” และคนญี่ปุ่นใช้ “お願い” เป็นอัตราส่วนที่มากที่สุด ผลที่ได้ในครั้งนี้ตรงกับงานวิจัยของ 宮本 (2004) ที่กล่าวว่า ข้อความลงท้ายในจดหมายขอร้องในภาษาไทยเป็นข้อความแสดงความขอบคุณเช่น กรณีขอร้องต่อผู้ที่มีสถานะสูงกว่าจะใช้ข้อความ “ขอกราบขอบพระคุณล่วงหน้า” เป็นต้น ในขณะที่ภาษาญี่ปุ่นใช้ “よろしく お願いします” แต่ในภาษาไทยไม่มีข้อความใดที่จะแปล “よろしく お願いします” ได้โดยตรงตัว

การใช้คำขอบคุณในการขอร้องของคนไทยอนุมานได้ว่าเป็นกลวิธีการสำนึกบุญคุณอย่างหนึ่งดังที่ สุन्दดา (2001:42) กล่าวถึงกลวิธีการในการแสดงการขอร้องในภาษาไทยซึ่งมีกลวิธีการสำนึกบุญคุณว่า “การกล่าวข้อความแสดงว่าผู้พูดสำนึกบุญคุณต่อผู้ฟังจึงเป็นการแสดงความสุภาพต่อผู้ฟัง ทำให้ผู้ฟังลดความรู้สึกทางลบต่อผู้พูดลง” และ “การสำนึกบุญคุณนั้นอาจเป็นการแสดงความขอบคุณต่อผู้ฟังได้” ดังนั้น แม้ว่าการขอร้องนั้นๆยังไม่ได้รับการยินยอมจากอีกฝ่ายก็สามารถแสดงความขอบคุณได้

ในขณะที่ภาษาญี่ปุ่น カノックワン (2012:35) กล่าวว่า “ในภาษาญี่ปุ่นจะกล่าว “ありがとう ございます” หรือกล่าวขอบคุณ เมื่อได้รับการตอบรับหรือยินยอมจากอีกฝ่ายแล้วเท่านั้น หากยังไม่ได้รับการตอบรับหรือยินยอมจะกล่าว “よろしく お願いします” แทน”

นอกจากนี้ 大友 (2009) ได้กล่าวถึงการใช้ “よろしく お願いします” หลังการขอร้องของคนญี่ปุ่นว่าการใช้ “よろしく お願いします” ไม่ใช่กลยุทธ์ทางการสนทนาของแต่ละบุคคล แต่เพราะ “よろしく お願いします” ถูกกำหนดมาแล้วโดยสังคมและเป็นรูปแบบที่ตายตัวของการเขียนอีเมลล์ขอร้อง

ดังนั้น จากแบบทดสอบที่เป็นการเขียนและส่งข้อความขอร้องซึ่งยังไม่ทราบผลการตอบรับของผู้ที่ขอร้อง คนญี่ปุ่นจึงใช้ “お願い” เป็นอัตราส่วนที่มากที่สุด และพบการใช้ “感謝” ในคนไทยเท่านั้น

สำหรับความแตกต่างของการแสดงการขอบคุณในการขอร้องของภาษาไทยและภาษาญี่ปุ่นนี้ 上原 (2012) ได้สรุปไว้ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพที่ 7 การแสดงความขอบคุณที่แตกต่างกันในภาษาไทยและภาษาญี่ปุ่น

依頼者	被依頼者の思考過程
依頼 タイ語	====> [読んで理解 > 思考 > 受諾] 「ขอบคุณ(khòpkhun)」
日本語	「ありがとう」 (ที่มา 上原 2012:3)

แผนภาพที่ 7 เป็นกระบวนการความคิดของผู้ขอเรื่องและผู้ถูกขอเรื่องในภาษาไทยและภาษาญี่ปุ่นที่แตกต่างกัน โดยกล่าวไว้ในภาษาไทยส่วนที่สำคัญจะอยู่ข้างหน้าหรือกล่าวถึงก่อน ทำให้ในภาษาไทยผู้ที่ขอเรื่องไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงว่าผู้ที่รับการขอเรื่องจะยอมรับสิ่งที่ตนขอเรื่องหรือไม่ สามารถแสดงความขอบคุณได้ทันทีโดยไม่ต้องรอการยอมรับจากผู้ถูกขอเรื่อง ในขณะที่ภาษาญี่ปุ่นส่วนที่สำคัญจะอยู่ข้างหลังหรือกล่าวถึงในตอนท้าย ทำให้ผู้ที่ขอเรื่องจำเป็นต้องคำนึงว่าผู้ถูกขอเรื่องจะอ่านและเข้าใจข้อความขอเรื่องนั้นๆ และผ่านกระบวนการคิดว่าจะยอมรับการขอเรื่องนั้นๆหรือไม่ก่อน จึงกล่าวคำขอบคุณในตอนท้ายได้

งานวิจัยที่กล่าวข้างต้นนี้ เกี่ยวข้องกับผลที่มีความแตกต่างกันอย่างเห็นชัดเจน ในการใช้ “感謝” ของกลุ่มต้นแบบคนไทย และการใช้ “お願い” ในกลุ่มต้นแบบคนญี่ปุ่น อย่างไรก็ตาม ความแตกต่างนี้จะส่งผลต่อผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นคนไทยหรือกลุ่มเป้าหมายของงานวิจัยนี้อย่างไร จะขอกล่าวในลำดับต่อไป

5.2.2 กลุ่มเป้าหมาย : ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย

จากผลในข้อ 4.2 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มเป้าหมายหรือผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย โดยเฉพาะผู้เรียนระดับมัธยมศึกษามีการใช้ข้อความลงท้ายด้วย “感謝” มากกว่า “お願い” เป็นอัตราส่วนที่มาก โดยอาจเป็นผลจากการถ่ายโอนทางภาษา เพราะในภาษาไทยใช้ข้อความลงท้ายการขอเรื่องด้วย “感謝” เป็นส่วนใหญ่และผลของงานวิจัยนี้มีความใกล้เคียงกับผลงานวิจัยของ 宮崎 (2006) และ 宮崎 (2007) ที่วิจัยเรื่องความแตกต่างในการเขียนอีเมลเพื่อแสดงการขอเรื่องของคนญี่ปุ่น และผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย จากงานวิจัยทั้งสองครั้งพบว่า ส่วนหนึ่งที่แตกต่างกันในการเขียนอีเมลของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยและคนญี่ปุ่นคือ การแสดงความขอบคุณลงท้ายการขอเรื่อง

宮崎 (2007) ได้อ้างถึง 宮本(2004) เรื่องการแสดงความขอบคุณในการขอเรื่องของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยที่ปรากฏในงานวิจัยเช่น “お願いしますね。どうもありがとう”

เพราะผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยแปล “ขอบคุณมาก” ในภาษาไทยเป็น “ありがとう” ในภาษาญี่ปุ่น

ทั้งนี้ ตามที่ได้กล่าวในข้อ 5.1 ว่าภาษาไทยสามารถกล่าวขอบคุณได้โดยไม่คำนึงถึงเรื่องการยินยอมจากฝ่ายที่ถูกขอร้อง แต่การขอบคุณนั้นอาจเป็นการแสดงความขอบคุณล่วงหน้าหรือเป็นการสำนึกบุญคุณซึ่งเป็นกลวิธีการขอร้องวิธีหนึ่งในภาษาไทย แต่สำหรับภาษาญี่ปุ่นจะไม่สามารถแสดงความขอบคุณได้ หากไม่ได้รับการยินยอมจากผู้ที่ขอร้อง อย่างไรก็ตาม ความแตกต่างเรื่องการแสดงความขอบคุณการขอร้องนี้ได้ส่งอิทธิพลถึงผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยและงานวิจัยนี้พบว่า ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ภาษาได้ใกล้เคียงกับภาษาไทยมากที่สุดคือ ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาที่เป็นผู้เรียนระดับต้น

大関 (2010) กล่าวในหนังสือ『日本語を教えるための第2言語習得論入門』เรื่องการถ่ายโอนจากภาษาแม่ ดังต่อไปนี้

“การถ่ายโอนจากภาษาแม่จะพบได้ในวัจนกรรมการใช้ภาษาทั้งในการเขียนและการสนทนา ซึ่งจะเป็นการใช้ภาษาที่สองหรือภาษาเป้าหมายตามความถูกต้องและเหมาะสมของภาษาแม่”

“การถ่ายโอนจากภาษาแม่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนระดับต้นได้ง่าย เนื่องจากผู้เรียนในระดับต้นมีความรู้เกี่ยวกับภาษาเป้าหมายไม่มากนัก และมีความรู้เกี่ยวกับภาษาแม่เท่านั้น แต่เมื่อผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาเป้าหมายมากขึ้น จะมีความสามารถใช้ภาษาเป้าหมายได้อย่างถูกต้องมากขึ้น การเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นรวมถึงการรับรู้ถึงข้อแตกต่างของสองภาษาจะทำให้เกิดการถ่ายโอนจากภาษาแม่ลดลงตามไปด้วย”

(大関 2010:31-35) (แปลโดยผู้วิจัย)

จากผลของงานวิจัยครั้งนี้ที่พบว่ากลุ่มเป้าหมายใช้ “感謝” ลงท้ายการขอร้องเป็นอัตราส่วนที่มาก โดยเฉพาะผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาและผู้เรียนชั้นต้น แต่เมื่อผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นอยู่ในระดับชั้นที่สูงขึ้น เช่น ผู้เรียนระดับอุดมศึกษาและผู้เรียนชั้นสูงในงานวิจัยนี้ จะมีการใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องได้ใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบคนญี่ปุ่นมากขึ้น คือใช้ “お願い” มากกว่า “感謝” นอกจากนี้ประสบการณ์การไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่นเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้กลุ่มเป้าหมายมีผลการใช้ข้อความลงท้ายใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบคนญี่ปุ่นมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม นอกจากการถ่ายโอนจากภาษาแม่ที่ลดลงเมื่อผู้เรียนอยู่ในระดับชั้นที่สูงขึ้นแล้ว ยังมีปัจจัยอื่นร่วมที่ทำให้การใช้ภาษาของผู้เรียนระดับอุดมศึกษามีความใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบคนญี่ปุ่น เช่น ความถี่ในการติดต่อสื่อสารกับคนญี่ปุ่น ประสบการณ์การไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น โดยในงานวิจัยนี้จะไม่วิเคราะห์เรื่องความถี่ในการติดต่อสื่อสารกับคนญี่ปุ่น

เนื่องจากมีผู้เรียนที่ตอบว่าไม่เคยติดต่อดีสารกับคนญี่ปุ่นเพียง 5 คนเท่านั้นจึงอาจได้ผลที่ไม่ชัดเจน ดังที่กล่าวใน 3.3.2 ข้อ 1) ดังนั้น ในงานวิจัยนี้จะวิเคราะห์เรื่องประสบการณ์การไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่นที่มีผลต่อการใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องได้ถูกต้องตามภาษาญี่ปุ่นในข้อ 5.3

5.3 ประสบการณ์การไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่นกับการลงท้ายการขอร้อง

จากผลของข้อ 4.4 จะพบว่ากลุ่มเป้าหมายที่มีประสบการณ์การไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่น และไม่มีประสบการณ์การไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่นมีแนวโน้มการใช้ “感謝” และ “お願い” ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือ ผู้เรียนที่มีประสบการณ์มีแนวโน้มการใช้ “お願い” และผู้เรียนที่ไม่มีประสบการณ์มีแนวโน้มการใช้ “感謝” ในการลงท้ายข้อความขอร้อง

ทั้งนี้ ในงานวิจัยของ 孫 (2008) ศึกษาถึงความแตกต่างในการเรียนรู้เรื่องคำบอกสถานที่ “コ・ソ・ア” ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นคนได้หวัน โดยสำรวจและเปรียบเทียบผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นที่เรียนในประเทศญี่ปุ่นจำนวน 64 คน (ผู้เรียนชั้นต้น 31 คน ผู้เรียนชั้นสูง 33 คน) กับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นที่เรียนที่ประเทศไต้หวันจำนวน 98 คน (ผู้เรียนชั้นต้น 49 คน ผู้เรียนชั้นสูง 49 คน) ว่าสามารถใช้ “コ・ソ・ア” ได้ถูกต้องหรือไม่ ผลการวิจัยพบว่าไม่มีความแตกต่างในการเรียนรู้ของผู้เรียนอยู่ในระดับต้นไม่ว่าจะเรียนภาษาญี่ปุ่นที่ประเทศญี่ปุ่นหรือที่ประเทศไต้หวัน แต่ในผู้เรียนระดับสูง ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นที่เรียนในประเทศญี่ปุ่นกับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นที่เรียนที่ประเทศไต้หวันมีผลการใช้ภาษาญี่ปุ่นที่ต่างกัน และมีข้อผิดพลาดที่เกิดจากจากถ่ายโอนของภาษาแม่ลดลงตามไปด้วย

งานวิจัยนี้มีผลคล้ายกับงานวิจัยของ 孫 ในส่วนของการใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องที่ผู้มีประสบการณ์จะมีข้อผิดพลาดและมีการถ่ายโอนของภาษาแม่น้อยกว่าผู้ที่ไม่มีความรู้ ทั้งนี้อาจเพราะการไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่น ทำให้ได้พบปะพูดคุยกับคนญี่ปุ่นและเรียนรู้วิธีการพูดขอร้องของคนญี่ปุ่น

นอกจากนี้ ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าการมีประสบการณ์ไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่น นอกจากจะ ได้พูดคุยปฏิสัมพันธ์กับคนญี่ปุ่นระหว่างที่ศึกษาแล้ว เมื่อกลับมาศึกษาต่อที่ประเทศไทยอาจมี โอกาสพูดคุยสื่อสารกับคนญี่ปุ่นต่อเนื่อง เพราะปัจจุบันสามารถติดต่อดีสารกับคนที่อยู่ ต่างประเทศผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ทำให้ผู้มีประสบการณ์การไปศึกษาที่ประเทศญี่ปุ่นมีโอกาส เรียนรู้การใช้ภาษาญี่ปุ่นได้มากกว่าคนไม่มีประสบการณ์และเป็นปัจจัยให้เลือกใช้ข้อความลงท้าย การขอร้องด้วย “お願い” มากกว่า “感謝”

อย่างไรก็ตาม จากผลการวิเคราะห์เรื่องการใช้ข้อความลงท้ายในงานวิจัยนี้ที่พบว่า กลุ่มเป้าหมายในระดับสูงคือ ผู้เรียนระดับอุดมศึกษาและผู้เรียนชั้นสูง รวมถึงผู้เรียนที่มี

ประสบการณ์การไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่นมีการเลือกใช้คำลงท้ายประเภท “お願い” ได้ใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบคนญี่ปุ่นมากขึ้น แต่การใช้ภาษาของผู้เรียนระดับอุดมศึกษาและผู้เรียนชั้นสูง รวมถึงผู้เรียนที่มีประสบการณ์การไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่นยังมีปัญหาเรื่องการใช้ภาษาตามความสัมพันธ์ของกลุ่มสนทนาเหลืออยู่ซึ่งจะขอกล่าวใน 5.4

5.4 ปัจจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคู่สนทนา

จากผลในข้อ 4.3 เปรียบเทียบผลคำตอบของกลุ่มต้นแบบและกลุ่มเป้าหมาย ทำให้ทราบว่ากลุ่มที่ทำสำรวจเลือกใช้ “感謝” และ “お願い” แตกต่างกัน กลุ่มเป้าหมายผู้เรียนระดับมัธยมศึกษามีการใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องที่ใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบคนไทย ส่วนผู้เรียนระดับอุดมศึกษามีการใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องที่ใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบคนญี่ปุ่น อย่างไรก็ตาม หากดูปัจจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคู่สนทนาว่ามีความสนิทสนมกับผู้ขอร้องหรือไม่ในข้อ 4.3.3 ผลคำตอบการเปลี่ยนแปลงระดับความสุภาพเมื่อใช้กับคนที่สนิทพบว่า ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาและผู้เรียนระดับอุดมศึกษามีการใช้ข้อความแตกต่างกันตามความสนิทสนมใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบคนไทย จากผลที่กล่าวข้างต้นนี้ทำให้สามารถตีความดังข้อ 5.4.1 วิเคราะห์กรณีการขอร้องต่อคนไม่สนิท 5.4.2 วิเคราะห์กรณีการขอร้องต่อคนไม่สนิท 5.4.3 วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงระดับความสุภาพเมื่อใช้กับคนที่สนิท

5.4.1 วิเคราะห์กรณีการขอร้องต่อคนไม่สนิท

กรณีการขอร้องต่อคนไม่สนิท ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาเลือกตอบ “感謝” มากที่สุด และมีผลใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบคนไทย โดยเฉพาะในกรณี “疎・上” พบการใช้ “感謝” มากที่สุด การที่ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาเลือกใช้ “感謝” ในกรณี “疎・上” เป็นเพราะต้องการแสดงความสุภาพหรือสำนึกในบุญคุณของผู้ที่ตนขอร้อง ซึ่งอยู่ในสถานะที่สูงกว่าและไม่มีความสัมพันธ์กันเช่น ตอบว่า “どうもあいがとうございました” เป็นต้น อนุমানได้ว่าเป็นการแสดงความสุภาพ และแสดงความเคารพเช่นเดียวกับที่คนไทยตอบ “その他” ว่า “ด้วยความเคารพอย่างสูง” เพราะหากผู้ตอบ “感謝” ของคนไทยจะเป็นการแสดงความขอบคุณอย่างสูง เช่น “ขอบพระคุณมากค่ะ” เช่นกัน

กรณีที่ผู้ใช้ “感謝” รองลงมาคือกรณี “疎・下” “疎・同” ทั้งนี้เพราะผู้ที่ขอร้องด้วยนั้นแม้จะไม่สนิท แต่มีอายุเท่ากันหรือน้อยกว่า จึงไม่จำเป็นต้องใช้ข้อความแสดงความเคารพใดๆ เพียงแสดงการขอบคุณล่วงหน้าซึ่งเป็นลักษณะของข้อความลงท้ายในภาษาไทยตามที่ 宮本 กล่าวไว้

แม้ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาจะใช้ “お願い” ซึ่งเทียบได้กับภาษาไทยคือ “ฝากหน่อยนะ” แต่ในภาษาไทยข้อความนี้ไม่สามารถใช้กับผู้มีสถานะสูงกว่า เพราะอาจแสดงถึงความไม่มีมารยาทได้ จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ใช้ “お願い” ในผู้เรียนระดับมัศึกษามีอัตราส่วนไม่มากนัก

5.4.2 วิเคราะห์กรณีการขอร้องต่อคนสนิท

กรณีการขอร้องต่อคนสนิท ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาเลือกตอบ “感謝” มากที่สุด และมีผลใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบคนไทย โดยเฉพาะในกรณี “親・上” “親・下” จะพบการใช้ “感謝” มากที่สุดรองลงมาคือกรณี “親・同” ในกรณีการขอร้องต่อคนสนิทนั้นนอกจากการแสดงความขอบคุณและมีการใช้ “お願い” ซึ่งเทียบได้กับภาษาไทยคือ “ฝากหน่อยนะ” แล้ว ยังพบว่า การใช้ “その他” ของคนไทยและผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาเป็นข้อความที่ความหมายทางเดียวกันคือ เชิงหยอกล้อ เช่น ในภาษาไทยตอบว่า “ให้ไว” ภาษาญี่ปุ่นตอบว่า “はやく” และในภาษาไทยตอบว่า “อย่าลืมนะ” ภาษาญี่ปุ่นตอบว่า “忘れないでね” เป็นต้น แต่ไม่พบข้อความเหล่านี้ในคนญี่ปุ่นและผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

ทั้งนี้ หากดูระดับการใช้ภาษาของกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาและผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ในการขอร้องต่อคนที่สนิทและคนที่ไม่สนิทจะพบว่าข้อความที่ใช้ในคนที่สนิทและไม่สนิทมีความแตกต่าง เช่น ในกรณี “疎・上” หรือการขอร้องต่อผู้มีสถานะสูงกว่าและไม่สนิท คำตอบจะแสดงความสุภาพมากคือ “どうもありがとうございます” “どうぞよろしくお願いいたします” แต่เมื่อเป็นกรณี 親・上 หรือการขอร้องต่อผู้มีสถานะสูงกว่าและสนิทสนมกัน จะตอบเพียง “ありがとう” หรือ “どうも” แทน “どうもありがとうございます” และ “よろしく” หรือ “お願いします” แทน “どうぞよろしくお願いいたします” เป็นต้น จึงขอวิเคราะห์เรื่องการเปลี่ยนแปลงระดับความสุภาพเมื่อใช้กับคนที่สนิทในลำดับต่อมา

5.4.3 วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงระดับความสุภาพเมื่อใช้กับคนที่สนิท

จากผลในข้อ 4.3.3 ผลคำตอบการเปลี่ยนแปลงระดับความสุภาพเมื่อใช้กับคนที่สนิทพบว่ากลุ่มต้นแบบคนไทยใช้ข้อความแตกต่างกันตามความสนิทมากที่สุดในทุกกรณี ตามด้วยกลุ่มเป้าหมายผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาและผู้เรียนระดับอุดมศึกษา ส่วนกลุ่มต้นแบบคนญี่ปุ่นใช้ข้อความแตกต่างกันตามความสนิทน้อยที่สุดในทุกกรณี

สำหรับกรณีในกลุ่มต้นแบบคนญี่ปุ่นมีแนวโน้มการใช้ภาษาตามความสนิทมากที่สุดคือกรณีของร้องคนที่มีสถานะเท่ากัน และกรณีที่ใช้บ่อยที่สุดคือกรณีของร้องคนที่มีสถานะเท่ากัน ซึ่งตรงกับงานวิจัยของ ลุนเตียร์ (2004:46-55) ที่กล่าวว่าคนญี่ปุ่นจะแบ่งการใช้ภาษาตามความสนิทในคนที่มีสถานะเท่ากันเท่านั้น สำหรับคนที่มีสถานะสูงกว่าและต่ำกว่าจะไม่มีเปลี่ยนแปลงรูปแบบภาษาตามความสนิท แต่สำหรับคนไทยความสนิทสนมเป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งในการเลือกใช้ภาษา การเลือกใช้ภาษาตามสัมพันธ์ของกลุ่มสนทนานี้เป็นตัวแปรหนึ่งที่พบได้ง่ายในผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นหรือภาษาไทยที่จะใช้ภาษาตามหลักภาษาแม่ของคน

จากการวิจัยเรื่องรูปแบบภาษาที่ปรากฏตอนท้ายการร้องของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยในครั้งนี้พบว่า ผู้เรียนระดับอุดมศึกษาจะมีแนวโน้มการใช้ “お願い” ซึ่งใกล้เคียงกับกลุ่มต้นแบบคนญี่ปุ่นมากกว่ากลุ่มต้นแบบคนไทย แต่การเปลี่ยนแปลงระดับความสุภาพเมื่อใช้กับคนที่สนิทของผู้เรียนระดับอุดมศึกษายังมีแนวโน้มที่ใกล้เคียงกับคนไทยมากกว่าคนญี่ปุ่น กล่าวคือแม้ว่าการถ่ายโอนทางภาษาแม่เรื่องการใช้คำลงท้ายด้วยการขอบคุณลดลง แต่เรื่องการใช้ภาษาตามความสนิทที่เป็นลักษณะหนึ่งที่พบมากในคนไทยยังคงมีอยู่ในกลุ่มผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

การใช้ภาษาตามแบบภาษาไทยของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยสามารถป้องกันได้หากครูผู้สอนให้ความสนใจในความเหมือนต่างของการใช้ภาษาไทยและภาษาญี่ปุ่น และนำไปสอนให้กับผู้เรียนต่อไป ทั้งนี้ สำหรับการแก้ปัญหาเรื่องผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นใช้คำลงท้ายข้อความร้องด้วยการแสดงความขอบคุณนี้ ผู้วิจัยเสนอว่าปัญหานี้สามารถแก้ไขได้ตั้งแต่ระดับต้นโดยการเสริมเรื่องการใช้ “感謝” และ “お願い” ในระหว่างการเรียนการสอน ซึ่งจะกล่าวในบทที่ 6 ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

บทที่ 6 ข้อเสนอแนะในการเรียนการสอน

เนื่องจากผลการวิจัยชัดเจนว่าผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาใช้ภาษาใกล้เคียงกลุ่มต้นแบบคนไทยมาก กล่าวคือ พบการใช้ “感謝” ในการลงท้ายข้อความขอร้องและพบการใช้ “感謝” ในผู้เรียนระดับอุดมศึกษาจำนวนหนึ่ง ดังนั้นเพื่อป้องกันมิให้เกิดปัญหาการใช้ “感謝” ในการลงท้ายข้อความขอร้องติดตัวผู้เรียนจนถึงระดับสูง จึงขอเสนอแนะให้ผู้สอนฝึกการใช้ “お願い” ในเวลาเรียนเรื่องขอร้อง ผลจากแบบสอบถามทำให้ทราบว่าผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาทุกคนใช้หนังสือแบบเรียน “ภาษาญี่ปุ่น อากิโกะ โตะ โตะ โมะ คะ จิ” จึงขอเสนอแนะการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับการใช้ “感謝” และ “お願い” ในหนังสือแบบเรียน “ภาษาญี่ปุ่น อากิโกะ โตะ โตะ โมะ คะ จิ” เช่น ในแบบฝึกหัด (練習) บทที่ 11 ของหนังสือแบบเรียน “ภาษาญี่ปุ่น อากิโกะ โตะ โตะ โมะ คะ จิ 3” ข้อ 3.2 การให้จับคู่สนทนาการขอร้องและตอบรับในเรื่องต่างๆที่ขอร้อง โดยให้รูปประโยคตัวอย่างดังต่อไปนี้

A	: すみませんが、まどをあけてくださいませんか。
B	: はい、いいですよ。
A	: ありがとうございます。

(บุษบาและคณะ 2009: เล่ม.3, p.6)

จากตัวอย่างจะเห็นว่าบทสนทนาเป็นการฝึกการขอร้องโดยใช้รูปประโยค “～くださいませんか” ร่วมกับการตอบรับทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้กับคู่สนทนา พร้อมแสดงความขอบคุณ “ありがとうございます” ของผู้ขอร้อง ผู้สอนสามารถแทรกรูปประโยคการขอร้องเพิ่มจากแบบฝึกหัดนี้เช่น “まどをあけてくださいませんか” เป็น “まどをあけてください。おねがいします” เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ “お願いします” เพิ่มเติม

แบบฝึกหัดนี้ต้องการให้ผู้เรียนทราบว่าเมื่อคู่สนทนาทำตามสิ่งที่ขอร้องให้แล้ว ผู้ขอร้องควรแสดงความขอบคุณ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าในระหว่างการฝึกบทสนทนา นอกจากอธิบายเรื่องความต่างของ “ありがとうございます” และ “ありがとうございました” หากผู้สอนเสริมเรื่องความต่างของ “ありがとうございます” และ “お願いします” โดยยกตัวอย่างว่าหากคู่สนทนายังไม่ได้ตอบรับคำขอร้องนั้นๆ ผู้ขอร้องไม่ควรพูด “ありがとうございます” เพราะอาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดว่าเป็นการบังคับให้คู่สนทนาทำตามคำขอร้องนั้นๆ ตามที่ได้กล่าวในบทที่ 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงควรกล่าว “お願いします” แทน

บทที่ 27 ของหนังสือแบบเรียน “ภาษาญี่ปุ่น อากิโกะ โตะ โตะ โมะ คะ จิ 6” เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเสนอความช่วยเหลือแก่คู่สนทนา โดยให้รูปประโยคตัวอย่างดังต่อไปนี้

เมื่อได้ยินเพื่อนบ่นว่าร้อน จึงอาสาเปิดพัดลมให้

A : 暑いですね。

B : せんぷうきをつけましょうか。

A : ありがとうございます。おねがいします。

(ในกรณีรับความช่วยเหลือ)

(บุษบาและคณะ 2009: เล่ม.6, pp.19-20)

ตัวอย่างข้างต้นนี้เป็นบทสนทนาการเสนอความช่วยเหลือจึงตอบรับความมีน้ำใจของผู้เสนอด้วย “ありがとうございます” และขอร้องต่อข้อเสนอนั้นด้วย “お願いします” การใช้ “ありがとうございます。おねがいします” ด้วยกันนี้อาจทำให้ผู้เรียนสับสนได้ ผู้วิจัยจึงเสนอให้ผู้สอนอธิบายประโยคนี้ให้กับผู้เรียนอย่างชัดเจน เพื่อไม่ให้เกิดความสับสน เพราะกรณีนี้เป็นการขอบคุณต่อการมีน้ำใจของผู้ที่เสนอความช่วยเหลือ แต่ทั้งนี้ไม่ควรพูด “ありがとうございます、おねがいします” ในการขอร้องที่ยังไม่ได้รับการยินยอมจากคู่สนทนา

ทั้งนี้ ผู้สอนสามารถสอนพูดข้อความตอบรับเสนอการช่วยเหลือด้วย “すみません、お願いします” เช่นในหนังสือ “มินนะ โนะ นิฮง โกะ : แบบเรียนภาษาญี่ปุ่นระดับต้น” ซึ่งเป็นหนังสือเรียนส่วนหนึ่งของผู้เรียนระดับอุดมศึกษา หนังสือ “มินนะ โนะ นิฮง โกะ 2 : แบบเรียนภาษาญี่ปุ่นระดับต้น” นำเสนอในส่วนของ การเสนอความช่วยเหลือ โดยให้รูปประโยคตัวอย่างดังต่อไปนี้

A : 傘を 貸しましょうか。

B : すみません。お願いします。

(ทานากะ: เล่ม.2, p.14)

จากตัวอย่างจะเห็นว่าไม่มีการใช้ “お願いします” ควบคู่ไปกับการขอบคุณ แต่จะใช้ “謝罪” หรือ “すみません” แทน ซึ่งเป็นลักษณะการใช้ภาษาในการขอร้องอย่างหนึ่งที่พบมากในแบบทดสอบของงานวิจัยนี้ทั้งในคนญี่ปุ่นและผู้เรียนระดับอุดมศึกษา

จากข้อความข้างต้นที่กล่าวมานี้ จึงอนุมานได้ว่าเหตุผลที่ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาเลือกตอบ “感謝” ในแบบทดสอบ ส่วนหนึ่งเป็นเพราะผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาไม่เข้าใจและอาจเกิดการสับสนในความหมายและวิธีใช้ของ “お願します” ขาดการฝึกฝนรูปประโยคขอร้องที่ควบคู่ไปกับ “お願します” รวมถึงไม่เข้าใจเรื่องความต่างของ “感謝” และ “お願い” ในภาษาไทยและภาษาญี่ปุ่น ดังนั้น ผู้สอนควรยกตัวอย่างรูปประโยคและเปรียบเทียบความหมายของการใช้ “ありがとうございます” และ “お願します” เพิ่มเติมให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนใช้ภาษาในการขอร้องได้อย่างถูกต้องตามภาษาญี่ปุ่นมากที่สุดและสื่อสารกับคนญี่ปุ่นได้อย่างราบรื่น

บทที่ 7 สรุปเนื้อหาและประเด็นสำหรับการศึกษาค้นคว้าต่อไป

7.1 สรุปเนื้อหา

งานวิจัยนี้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องที่เป็นการสื่อสารทางเดียวในคนไทย คนญี่ปุ่น และผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย และเปรียบเทียบว่าผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยมีการใช้ภาษาได้ใกล้เคียงกับคนไทยหรือคนญี่ปุ่น โดยได้แบ่งผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยตามระดับการศึกษา คือ ระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา

ผลจากการวิจัยเป็นที่แน่ชัดว่าคนไทยใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องด้วย “感謝” และคนญี่ปุ่นใช้ข้อความลงท้ายการขอร้องด้วย “お願い” สำหรับผลของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยหากแยกตามระดับการศึกษาพบว่า ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยระดับมัธยมศึกษาใช้ “感謝” ในการลงท้ายข้อความขอร้องจึงมีความใกล้เคียงกับคนไทย ในขณะที่ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยระดับอุดมศึกษาใช้ “お願い” มากกว่า “感謝” จึงมีความใกล้เคียงกับคนญี่ปุ่นมากกว่าคนไทย

นอกจากนี้ผู้เรียนมีระดับการศึกษาที่สูงขึ้นและมีผลการสอบวัดระดับภาษาญี่ปุ่นในระดับที่สูงขึ้นมีแนวโน้มการใช้ “お願い” ในการลงท้ายข้อความขอร้องมากขึ้นเช่นกัน และผู้ที่มีประสบการณ์การไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่นเมื่อเทียบกับผู้ที่ไม่มีความรู้มีความต่างกันในเรื่องการใช้ “感謝” และ “お願い” อย่างมีค่านัยสำคัญทางสถิติ

อย่างไรก็ตาม จากการวิเคราะห์เรื่องการใช้ภาษาที่ต่างกันตามความสัมพันธ์ของกลุ่มสนทนาพบว่าคนญี่ปุ่นใช้ภาษาต่างกันตามสถานะว่าสูงกว่า เท่ากัน หรือต่ำกว่าตนเป็นหลัก และมีการใช้ภาษาตามความสนิทสนมมากที่สุดของคนที่มีสถานะเท่ากัน ในขณะที่ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยทั้งสองระดับมีการใช้ภาษาตามสถานะและความสนิทสนมเช่นเดียวกับคนไทย จึงอาจกล่าวได้ว่าแม้ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยระดับอุดมศึกษาใช้ “お願い” ได้ใกล้เคียงกับคนญี่ปุ่นมากกว่าคนไทย แต่ยังมีอิทธิพลจากภาษาไทยเรื่องการใช้ภาษาตามความสนิทสนมกับกลุ่มสนทนาเหลืออยู่

จากผลการวิจัยที่ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยมีการใช้ “感謝” ในการลงท้ายข้อความขอร้องโดยเฉพาะผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษา ผู้วิจัยจึงขอเสนอให้ผู้สอนภาษาญี่ปุ่นอธิบายและชี้จุดต่างของ “感謝” และ “お願い” ให้กับผู้เรียนตั้งแต่ระดับต้นหรือระดับมัธยมศึกษา เพื่อป้องกันมิให้ผู้เรียนใช้ภาษาที่ผิดติดตัวในระดับสูงและสามารถติดต่อสื่อสารกับคนญี่ปุ่นได้อย่างราบรื่นในอนาคต

7.2 ประเด็นสำหรับการศึกษาค้นคว้าต่อไป

จากการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจสำหรับการศึกษาค้นคว้าต่อ ยอดจากการวิจัยในครั้งนี้ดังต่อไปนี้

7.2.1 สัมภาษณ์คนญี่ปุ่นเกี่ยวกับการใช้ภาษาของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยว่ามีจุดใดที่ควร ระวังระมัดระวังในการเขียนข้อความขอร้อง โดยเฉพาะในส่วน “その他” ที่เป็นข้อความเชิงหยอก ล้อ เพื่อนำไปอธิบายให้กับผู้เรียนเกี่ยวกับข้อควรระวังนั้นๆเหมือนดังที่ 宮崎 (2007) กล่าวว่า การใช้ “感謝” ของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยเป็นเหมือนการบังคับอีกฝ่ายให้ตอบรับการขอร้อง ใดๆที่หากเป็นภาษาไทยจะไม่เกิดปัญหานั้น เพราะคนไทยและคนญี่ปุ่นอาจมีความรู้สึกต่อข้อความ ที่มีความหมายเดียวกันต่างกัน

7.2.2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์การใช้ข้อความขอร้องใน ①กับข้อความลงท้ายการขอร้อง② ของแบบทดสอบว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่อย่างไร และมีแนวโน้มในการเลือกใช้ภาษาอย่างไร

7.2.3 เพิ่มจำนวนประชากรที่ทำการสำรวจและเพิ่มกลุ่มเป้าหมาย นอกจากผู้เรียน ภาษาญี่ปุ่นชาวไทยเป็นผู้ที่ทำงานร่วมกับคนญี่ปุ่น เพราะสถานการณ์การขอร้องนั้นสามารถพบได้ มากในกลุ่มคนทำงานเช่นกัน หากมีการใช้ “感謝” และ “お願い” ฝิดอาจก่อให้เกิดความ เข้าใจผิดระหว่างร่วมงานได้เช่นกัน

บรรณานุกรม

- 上原聡 (2012) 「タイ語と日本語、どこが違う？—自然な日本語を教えるために—」 (チュラーロンコン大学文学部日本語講座での講演会の配布資料), 2012年12月22日.
- 大関浩美 (2010) 「学習者の母語は第2言語習得にどう影響するか」 『日本語を教えるための第2言語習得論入門』 pp. 23-37, くろしお出版.
- 大友沙樹 (2009) 「電子メールにおける依頼のストラテジー—日中対照の観点から—」 『国際文化研究』 15, pp. 61 - 72, 東北大学大学院国際文化研究科 (言語文化交流論).
- カノックワン・ラオハブラナキット・片桐 (2012) 「非母語話者にはむずかしい母語話者の日本語コミュニケーション」 野田尚史編 『日本語教育のためのコミュニケーション研究』 pp. 23 - 41, くろしお出版.
- スイリラット・サンタヨーパス (2011) 「感謝の場面での謝罪の発話—日本語母語話者とタイ語母語話者の意識と使い分け—」 『一橋大学国際教育センター紀要』 2, pp. 37 - 55, 橋大学国際教育センター.
- スニサー・ウィッタヤーパンヤーノン (2006) 「日本人とタイ人の『依頼』、『勧誘』行為について—対人関係を維持するストラテジーを中心に—」 『三田國文』 43, pp. 15-34, 慶應義塾大学国文学研究室.
- 孫愛維 (2006) 「第二言語及び外国語としての日本語学習者における非現場指示の習得—台湾人の日本語学習者を対象に—」 『世界の日本語教育』 18, pp. 163 -184, 国際交流基金日本語国際センター.
- 趙宏杰 (2010) 「依頼の言語行動の日中対照研究—「依頼・承諾」のコミュニケーションを対象に—」 『国際文化研究』 16, pp. 235-248, 東北大学大学院国際文化研究科 (言語文化交流論).
- 宮崎玲子 (2006) 「日本語母語話者とタイ人日本語学習者の電子メールにおける依頼—依頼の展開を中心に—」 『国際シンポジウム【日本語教育の諸問題】報告書』 2, pp. 22 - 31, チュラーロンコン大学文学部東洋言語学科日本語講座.
- 宮崎玲子 (2007) 「日本語母語話者とタイ人日本語学習者の電子メールにおける依頼—親しい友人のメールの場合—」 『国際シンポジウム【日本語教育の諸問題】報告書』 3, pp. 13 - 24, チュラーロンコン大学文学部東洋言語学科日本語講座.

- 宮本マラシー (2004) 「手紙と E メールにおけるタイ語表現法」 『大阪外国語大学学術研究双書』 32, pp. 1 - 210, 大阪外国語大学.
- ルンティージャー・ワンウィモン (2004) 「タイ人日本語学習者の『提案に対する断り』表現における語用論転移—タイ語と日本語の発話パターンの比較から—」 『日本語教育』 121, pp. 46-55, 日本語教育学会.
- ทานากะ, โยเนะ (2006) มินนะโนะ นิสงโกะ 1-4:แบบเรียนภาษาญี่ปุ่นระดับต้น(ฉบับปรับปรุง). พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร, สำนักพิมพ์ภาษาและวัฒนธรรม สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) .
- บุษบา บรรจงมณี และคณะ (2009) ภาษาญี่ปุ่น อากิโกะ โตะ โทะ โมะะคะจิ 1-6. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ, มูลนิธิญี่ปุ่น.
- สิงหชาติ ไตรจิตต์ (2006) “กฎการกล่าวขอบคุณในสังคมไทย : การศึกษาตามแนวภาษาศาสตร์สังคม” วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .
- สุนัดดา วิริยา (2001) “การศึกษาการขอร้องในภาษาไทย” วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .

ภาคผนวก

แบบทดสอบสำหรับคนไทย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว : จงใส่เครื่องหมาย / หน้าข้อมูลที่ตรงกับท่านและกรอกรายละเอียดในช่องที่กำหนดให้

1. เพศ O หญิง O ชาย
2. อายุ _____ ปี
3. อาชีพ _____
4. เคยไปศึกษาต่อที่ต่างประเทศหรือไม่
 O ไม่เคย O เคยโปรดระบุรายละเอียด ประเทศ _____ ระยะเวลา _____ ปี _____ เดือน

ส่วนที่ 2 จงอ่านสถานการณ์และตอบคำถามเกี่ยวกับการขอร้องดังต่อไปนี้ โดยสมมติว่าท่านชื่อ A เป็นนิสิต/นักศึกษา และเป็นผู้รับผิดชอบงานวิชาการของมหาวิทยาลัย ท่านจึงต้องติดต่อประสานงานกับบุคคลทั้ง 6 ในสถานการณ์ต่างๆ

1. เขียนข้อความถึง อาจารย์ B

สถานการณ์ : ท่านต้องการให้ อาจารย์ B เช่นเอกสารงานวิชาการให้ แต่ อาจารย์ B ไม่อยู่ ท่านจึงเขียนข้อความ(โน้ต)แนบไว้กับ เอกสาร ขอร้องให้อาจารย์ B เช่นเอกสารให้ ① เขียนข้อความขอร้อง ② คำลงท้าย กรุณาเขียนทั้งสองข้อ

- 1.1. ความสัมพันธ์ของท่านกับอาจารย์ B : ท่านเคยเรียนวิชาของอาจารย์ B แต่ไม่เคยคุยเรื่องอื่นนอกจากเรื่องวิชาการ (ไม่สนิท)

เรียนอาจารย์ B

① _____

② _____

A

- 1.2. ความสัมพันธ์ของท่านกับ อาจารย์ B : อาจารย์ B เป็นพี่สาวของเพื่อนสนิทของท่าน นอกจากจะเคยเรียนวิชาของอาจารย์ B แล้วท่านยัง เคยไปทานข้าวด้วยกันกับอาจารย์ B บ่อยๆ(สนิท)

เรียนอาจารย์ B

① _____

② _____

A

2. ข้อความถึงรุ่นน้องชื่อ C

สถานการณ์ : ท่านต้องการให้รุ่นน้องชื่อ C ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบทำแบบสอบถาม ส่งรูปแบบของแบบสอบถาม ที่ซองหน้าสื่อคเกอร์ของท่าน ท่านจึงส่งข้อความทางมือถือ เพื่อบอกรุ่นน้องคนญี่ปุ่นชื่อ C ให้ ส่งแบบสอบถามก่อนวันที่ 25 ที่ซองหน้าสื่อคเกอร์ของท่าน ท่านจะส่งข้อความว่าอย่างไร ① เขียนข้อความขอร้อง ② คำลงท้าย กรุณาเขียนทั้งสองข้อ

2.1. ความสัมพันธ์ของท่านกับรุ่นน้องชื่อ C : เคยพบกันเพียงครั้งเดียว (ไม่สนิท)

TO: C ① _____ ② _____ A

2.2. ความสัมพันธ์ของท่านกับรุ่นน้องชื่อ C : เคยไปเที่ยวด้วยกันบ่อยๆ (สนิท)

TO: C ① _____ ② _____ A

3. ส่งข้อความถึงเพื่อนชื่อ D

สถานการณ์ : ท่านและเพื่อนในกลุ่มของท่านไม่เข้าเรียนเพราะต้องทำงานวิชาการ แต่ท่านต้องการให้เพื่อน ชื่อ D เก็บเอกสารหรือซีทให้ท่านจึงส่งข้อความทางมือถือ เพื่อบอกรุ่นน้องชื่อ D เก็บ เอกสารหรือซีทให้ ท่านจะส่งข้อความว่าอย่างไร ① เขียนข้อความขอร้อง ② คำลงท้าย กรุณา เขียนทั้งสองข้อ

3.1. ความสัมพันธ์ของท่านกับเพื่อนชื่อ D : ท่านเป็นเพื่อนรุ่นเดียวกันแต่ไม่ค่อยได้คุยกันและเจอกันเป็นครั้งคราว (ไม่สนิท)

TO: D ① _____ ② _____ A

3.2. ความสัมพันธ์ของท่านกับเพื่อนชื่อ D : ท่านเคยไปเที่ยวด้วยกันบ่อยๆ(สนิท)

TO: C	
① _____	○
② _____	○
	A

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ
ไพลิน เจริญผล

แบบทดสอบสำหรับคนญี่ปุ่น

A : 個人情報を教えてください。

1. 年齢 : 20代 30代 40代 50代 60代
70代以上
2. 職業 : 学生 大学生 ___年生 大学院生 ___年生
職業 : _____
3. 留学経験 : なし
ある 期間 (_____) ぐらい
4. 留学先 : 1. _____ 2. _____ 3. _____

B : 以下 6 つの質問を読んで教えてください。

あなたはA大学生で、大学園祭の担当をしています。大学園祭についてたくさんの人に連絡しなければなりません。①と②に何の表現が適切ですか。具体的に書いてください。

1. B先生にメモを書くこと

場面 : 大学園祭の書類にサインをしてもらいたのですが、職員室に行ったら、先生がいませんでした。この手紙は急いで出さなければなりませんから、待とうと思いましたが、でも、他の先生と約束もあって、先生を待つことはできません。ですから、資料を先生のボックスに置いてきて、職員室の前にメモを貼ることにしました。

- 1.1. 人間関係 : あなたはB先生の授業を取ったことがあります、話し合ったことはありません。(親しくない)

B先生
だいがくえんさい しよるい
大学園祭の書類です。
サイン① _____。

② _____。

3年生のAです。

- 1.2. 人間関係 : B先生はあなたの友達の姉で、よく話し合います (親しい)

B先生
だいがくえんさい しよるい
大学園祭の書類です。
サイン① _____。

② _____。

3年生のAです。

2. C後輩に電話でメッセージを送ること

場面：後輩がアンケートの担当をしています。後輩の作ったアンケートの内容と正しさを予定より1週間早く確認をしたいと思いますが、後輩に会えませんでした。それで、あなたは電話でメッセージを送ります。

2.1. 人間関係：あなたはC後輩と一回だけ会いました。（親しくない）

TO:C さん

作ったアンケートはできれば25日までに、
ロッカーの前の封筒①_____。

②_____。

A。

2.2. 人間関係：あなたはC後輩とよく話し合います。（親しい）

TO:C さん

作ったアンケートはできれば25日までに、
ロッカーの前の封筒①_____。

②_____。

A。

3. D友達に電話でメッセージを送ること

場面：学園祭の会議で、今日あなたは授業に出られませんが、先生が配る資料をもらいたいです。D友達に頼んでみようと思います。電話でメッセージを送ります。

3.1. 人間関係：あなたはD友達と一回だけ会いました。（親しくない）

TO:D さん

今日授業に出られないので、
資料①_____。

②_____。

A。

3.2. 人間関係：あなたはD友達とよく話し合います。（親しい）

TO:D さん   今日授業に出られないので、   資料①_____。   ②_____。   A。

ご協力、どうもありがとうございました。
パイリン チャロンポン

แบบทดสอบสำหรับผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว : จงใส่เครื่องหมาย / หน้าข้อมูลที่ตรงกับท่านและกรอกรายละเอียดในช่องที่กำหนดให้

- เพศ หญิง ชาย
- นิสิต/นักศึกษาคณะ _____ ชั้นปีที่ _____
- ศึกษาภาษาญี่ปุ่นเป็น : วิชเอก วิชโท วิชเลือก
- ตำราเรียนภาษาญี่ปุ่นที่เคยเรียนหรือกำลังเรียน _____
- ผลการสอบวัดระดับความรู้ภาษาญี่ปุ่น
 ผ่านแบบเก่าระดับ : 1 2 3 4
 ผ่านแบบใหม่ระดับ: N1 N2 N3 N4 N5
 เคยสอบแต่ยังไม่ผ่าน ยังไม่เคยสอบ
- เคยไปศึกษาต่อที่ต่างประเทศหรือไม่
 ไม่เคย เคยโปรดระบุรายละเอียด ประเทศ _____ ระยะเวลา _____ ปี _____ เดือน
- ท่านเคยคุย/chat/mail กับคนญี่ปุ่นหรืออย่างน้อยเพียงใด
 ไม่เคย
 เคย โปรดระบุรายละเอียด
 ครู/อาจารย์ไม่สนิท _____ ครั้งต่อสัปดาห์ ครู/อาจารย์สนิท _____ ครั้งต่อสัปดาห์
 รุ่นน้องไม่สนิท _____ ครั้งต่อสัปดาห์ รุ่นน้องสนิท _____ ครั้งต่อสัปดาห์
 เพื่อนไม่สนิท _____ ครั้งต่อสัปดาห์ เพื่อนสนิท _____ ครั้งต่อสัปดาห์

ส่วนที่ 2. จงอ่านสถานการณ์และตอบคำถามเกี่ยวกับการขอร้องดังต่อไปนี้ โดยสมมุติว่าท่านชื่อ A เป็นนิสิต/นักศึกษา และเป็นผู้รับผิดชอบงานวิชาการของมหาวิทยาลัย ท่านจึงต้องติดต่อประสานงานกับบุคคลทั้ง 6 ในสถานการณ์ต่างๆ

1. เขียนข้อความถึง B 先生

สถานการณ์ : ท่านต้องการให้ B 先生 เซ็นเอกสารงานวิชาการให้ แต่ B 先生 ไม่อยู่ ท่านจึงเขียนข้อความ (โน้ต) แนบไว้กับเอกสาร ขอร้องให้ B 先生 เซ็นเอกสารให้ ท่านจะเขียนข้อความว่าอย่างไร
 ① เขียนข้อความขอร้อง ② คำลงท้าย กรุณาเขียนทั้งสองข้อ

- 1.1. ความสัมพันธ์ ของท่านกับ B 先生 : ท่านเคยเรียนวิชาของ B 先生 แต่ไม่เคยคุยเรื่องอื่นนอกจากเรื่องวิชาการ (ไม่สนิท)

B 先生
 だいがくえんさい しよるい
 学園祭の書類です。
 サイン① _____。
 ② _____。
 3年生のAです。

だいがくえんさい しよるい
 学園祭の書類 = เอกสารงานวิชาการ
 サインする = เซ็น(ชื่อ)

- 1.2. ความสัมพันธ์ของท่านกับ B 先生 : B 先生 เป็นพี่สาวของเพื่อนสนิทของท่าน นอกจากจะเคยเรียนวิชา
ของ B 先生 แล้วท่านยังเคยไปทานข้าวด้วยกันกับ B 先生 บ่อยๆ
(สนิท)

B 先生
だいがくえんさい しよるい
 学園祭の書類です。
 サイン① _____。
 ② _____。
 3年生のAです。

だいがくえんさい しよるい
 学園祭の書類 = เอกสารงานวิชาการ
 サインする = เซ็น(ชื่อ)

2. ส่งข้อความถึงรุ่นน้องคนญี่ปุ่นชื่อ C

สถานการณ์ : ท่านต้องการให้รุ่นน้องคนญี่ปุ่นชื่อ C ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบทำแบบสอบถาม ส่งรูปแบบของ
แบบสอบถาม ที่ซองหน้าลิ้นคเกอร์ของท่าน ท่านจึงส่งข้อความทางมือถือ เพื่อบอกรุ่นน้อง
คนญี่ปุ่นชื่อ C ให้ส่งแบบสอบถามก่อนวันที่ 25 ที่ซองหน้าลิ้นคเกอร์ของท่าน ท่านจะส่ง
ข้อความว่าอย่างไร ① เขียนข้อความขอเรื่อง ② คำลงท้าย กรุณาเขียนทั้งสองข้อ

- 2.1. ความสัมพันธ์ของท่านกับรุ่นน้องคนญี่ปุ่นชื่อ C: เคยพบกันเพียงครั้งเดียว (ไม่สนิท)

TO:C さん
 アンケートはできれば 25 日までに、
 ロッカーのまえ前の封筒① _____。
 ② _____。
 A。

ロッカー = ลิ้นคเกอร์
まえ
 前 = ข้างหน้า
ふうとう
 封筒 = ซอง
 入れる = ใส่

- 2.2. ความสัมพันธ์ของท่านกับรุ่นน้องคนญี่ปุ่นชื่อ C: เคยไปเที่ยวต่างจังหวัดด้วยกันบ่อยๆ(สนิท)

TO:C さん
 アンケートはできれば 25 日までに、
 ロッカーのまえ前の封筒① _____。
 ② _____。
 A。

ロッカー = ลิ้นคเกอร์
まえ
 前 = ข้างหน้า
ふうとう
 封筒 = ซอง
 入れる = ใส่

3. ส่งข้อความถึงเพื่อนคนญี่ปุ่นชื่อ D

สถานการณ์ : ท่านและเพื่อนในกลุ่มของท่านไม่เข้าเรียนเพราะต้องทำงานวิชาการ แต่ท่านต้องการให้เพื่อนคนญี่ปุ่นชื่อ D เก็บเอกสารหรือซีทให้ท่านจึงส่งข้อความทางมือถือ เพื่อขอร้องให้เพื่อนคนญี่ปุ่นชื่อ D เก็บเอกสารหรือซีทให้ ท่านจะส่งข้อความว่าอย่างไร ① เขียนข้อความขอร้อง ② คำลงท้าย กรุณาเขียนทั้งสองข้อ

3.1. ความสัมพันธ์ของท่านกับเพื่อนคนญี่ปุ่นชื่อ D : ท่านเป็นเพื่อนรุ่นเดียวกันแต่ไม่ค่อยได้คุยกันและเจอกันเป็นครั้งคราว(ไม่สนิท)

TO:D さん きょうじゅぎょう で 今日授業に出られないので、 しりょう 資料①_____。 ②_____。 A。	きょう 今日 = วันนี้ じゅぎょう で 授業に出る = เข้าเรียน しりょう 資料 = เอกสาร ซีท と と 取る = หยิบเก็บ (เอกสาร)

3.2. ความสัมพันธ์ของท่านกับเพื่อนคนญี่ปุ่นชื่อ D : ท่านเคยไปเที่ยวต่างจังหวัดด้วยกันบ่อยๆ(สนิท)

TO:D さん きょうじゅぎょう で 今日授業に出られないので、 しりょう 資料①_____。 ②_____。 A。	きょう 今日 = วันนี้ じゅぎょう で 授業に出る = เข้าเรียน しりょう 資料 = เอกสาร ซีท と と 取る = หยิบเก็บ (เอกสาร)

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ
ไพลิน เจริญผล